

Torsdag den 11. februar 2010 (D)

1

53. møde

Torsdag den 11. februar 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 17 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og indenrigs- og socialministeren om økonomisk dårligt stilledes helbred. Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 24.11.2009. Fremme 26.11.2009. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 09.02.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 43 af Per Clausen (EL.). Forslag til vedtagelse nr. V 44 af Sophie Løhde (V), Liselott Blixt (DF), Vivi Kier (KF) og Simon Emil Ammitzbøll (LA)).

2) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for Jonas Dahl (SF) og Per Ørum Jørgensen (KF).

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af lov om fødevarer. (Forhåndsgodkendelse og delegation af beføjelser til privat institution).

Af fødevareministeren (Eva Kjer Hansen).

(Fremsættelse 12.11.2009. 1. behandling 27.11.2009. Betænkning 27.01.2010. 2. behandling 09.02.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af selskabsloven og lov om ændring af årsregnskabsloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Ændring af bestemmelser om ikrafttræden).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 13.01.2010. 1. behandling 22.01.2010. Betænkning 04.02.2010. 2. behandling 09.02.2010).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af byggeoven. (Energikrav til bygningsdele, bygherreansvar m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 25.11.2009. 1. behandling 08.12.2009. Betænkning 26.01.2010. 2. behandling 09.02.2010).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om anlæg af en udbygning af Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød.

Af transportministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 08.12.2009. 1. behandling 15.12.2009. Betænkning 04.02.2010).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter. (Nedsættelse af tærskelværdier for fusionskontrol, godkendelse af fusioner efter forenklet sagsbehandling, ændrede tidsfrister for behandling af fusioner, entydigt forbud mod markedsdelingsaftaler m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 27.01.2010).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 27.01.2010).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser). (Filialer af internationale skoler og krav til antal elever på klassetrin m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 29.01.2010).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om taxikørsel m.v. (Obligatorisk tv-overvågning i taxier).

Af transportministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 28.01.2010).

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om miljømærkning af friskfanget fisk.

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.

(Fremsættelse 10.12.2009).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Anders Samuelsen (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 129 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af efterlønnen) og

Beslutningsforslag nr. B 130 (Forslag til folketingsbeslutning om forkortelse af dagpengeperioden).

Frank Aaen (EL) m.fl.:

Beslutning nr. B 131 (Forslag til folketingsbeslutning om at aflyse planen om privatisering af DONG Energy A/S).

Titlerne på de fremsatte forslag vil fremgå af www.folketingstiden-de.dk (jf. ovenfor).

Kl. 10:00

Samtykke til behandling

Formanden:

Så skal jeg oplyse medlemmerne om, at den sag, der er opført under punkt 5 på dagsordenen, kun med Tingets samtykke kan behandles i dette møde. Men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

I takt med at roen indfinder sig og medlemmerne finder deres pladser, går vi til første punkt på dagsordenen.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 17 [afstemning]: Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og indenrigs- og socialministeren om økonomisk dårligt stillede helbred.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 24.11.2009. Fremme 26.11.2009. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 09.02.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 43 af Per Clausen (EL.). Forslag til vedtagelse nr. V 44 af Sophie Løhde (V), Liselott Blixt (DF), Vivi Kier (KF) og Simon Emil Ammitzbøll (LA)).

Kl. 10:00

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 44 af Sophie Løhde (V), Liselott Blixt (DF), Vivi Kier (KF) og Simon Emil Ammitzbøll (LA). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 61 (V, DF, KF og LA), imod stemte: 46 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte: 1 (Christian H. Hansen (UFG)).

Forslag til vedtagelse nr. V 44 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 43 af Per Clausen (EL) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for Jonas Dahl (SF) og Per Ørum Jørgensen (KF).

Kl. 10:02

Formanden:

Medlem af Folketinget Jonas Dahl (SF) har søgt om orlov fra den 11. februar 2010 på grund af barns fødsel, medens medlem af Folketinget Per Ørum Jørgensen (KF) har søgt om orlov fra den 11. februar 2010 på grund af sygdom.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 3. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Østjyllands Storkreds, Sanne Rubinke, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 11. februar 2010, i anledning af Jonas Dahls orlov, da 1. og 2. stedfortræder begge har oplyst, at de ikke ønsker at indtræde under denne orlov.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Det Konservative Folkeparti i Vestjyllands Storkreds, Steen Konradsen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 11. februar 2010, i anledning af Per Ørum Jørgensens orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om udvalgets indstilling, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For indstillingen stemte: 112 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Udvalgets indstilling er dermed enstemmigt vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af lov om fødevarer. (Forhåndsgodkendelse og delegation af beføjelser til privat institution).

Af fødevareministeren (Eva Kjer Hansen).

(Fremsættelse 12.11.2009. 1. behandling 27.11.2009. Betænkning 27.01.2010. 2. behandling 09.02.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling 09.02.2010).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag, og der er ingen, der beder om ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte lovforslaget: 64 (V, DF, KF, RV, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 45 (S, SF og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Energikrav til bygningsdele, bygherreansvar m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 25.11.2009. 1. behandling 08.12.2009. Betænkning 26.01.2010. 2. behandling 09.02.2010).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden:

Der er heller ikke her stillet ændringsforslag. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 112 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af selskabsloven og lov om ændring af årsregnskabsloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Ændring af bestemmelser om ikrafttræden).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 13.01.2010. 1. behandling 22.01.2010. Betænkning 04.02.2010. 2. behandling 09.02.2010).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag, og der ingen, der beder om ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 111 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om anlæg af en udbygning af Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød.

Af transportministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 08.12.2009. 1. behandling 15.12.2009. Betænkning 04.02.2010).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der beder om ordet vedrørende anden behandling af L 86?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter. (Nedsættelse af tærskelværdier for fusionskontrol, godkendelse af fusioner efter forenklet sagsbehandling, ændrede tidsfrister for behandling af fusioner, entydigt forbud mod markedsdelingsaftaler m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 27.01.2010).

Sammen med dette punkt foretages:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 27.01.2010).

Kl. 10:07

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Jacob Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Det er en glædens dag – det er det jo tit og ofte her i Folketinget, men jeg vil sige, at det er det i særdeleshed i dag, hvor vi skal behandle de her to lovforslag fra regeringens side, fra økonomi- og erhvervsministeren side, forslag, som i den grad vil styrke den konkurrencemæssige situation i Danmark til glæde for alle danskere, for danske forbrugere, som får gavn af den situation, som selvfølgelig vil opstå i kølvandet på en stærkere konkurrencemæssig situation.

Det er for ethvert samfund med en åben økonomi som det danske vigtigt, at man har en stærk konkurrence mellem de virksomheder, der tilbyder produkter. Uanset om det er private eller offentlige leverandører, er det vigtigt, at vi sikrer, at prisen er i orden, at kvaliteten er i orden, og at der er alternativer i forbindelse med at byde ind på de her forskellige løsninger.

Vi skal som bekendt leve af at være innovative og udviklingsparate, og det er noget af det, som konkurrencen også vil hjælpe med til. Vi kender det som bekendt fra sportens verden, hvor man bliver præget af, at der er andre, som presser en til at yde sit absolut bedste. Og på den måde bliver holdet også stærkere.

Det første lovforslag, L 109, drejer sig specifikt om, hvordan vi fra samfundets side skal kontrollere, når der er to virksomheder, der ønsker at fusionere, altså lægge sig sammen. Er det nu godt eller skidt? Ja, man kan sige, at i udgangspunktet er det udmærket, at der er to virksomheder, der ønsker at samarbejde eller lægge sig sammen, fordi det måske kan skabe noget synergi og nogle besparelser. Men det kan selvfølgelig også påvirke den konkurrencemæssige situation på markederne, og det skal vi selvfølgelig undgå.

Det er derfor, at det lovforslag, som behandles sammen med L 109, indeholder en sænkning af den tærskel for, hvornår fusionerne skal kontrolleres af myndighederne. Det er sådan i dag, at omkring tre fjerdedele af de fusioner, som vurderes at være konkurrencemæssigt problematiske, faktisk ikke bliver kontrolleret, fordi de ligger over den nuværende tærskel. Vi synes sådan set fra Venstres side, at det er ganske udmærket, at man får flere fusioner med under den kontrolforanstaltning, sådan at man sikrer, at der ikke er nogen problematiske fusioner, som kører igennem. Ikke at vi skal undgå fusionerne, det er sådan set ikke udgangspunktet, men vi skal i hvert fald lige have tjekket op på, om der er nogle uhensigtsmæssigheder i den sammenhæng.

Det vurderes faktisk, at lovforslaget vil styrke konkurrencen på en sådan måde, at forbrugerne vil opleve lavere priser på en lang række områder. Det er jo selvfølgelig en vurdering, men stadig væk vil jeg sige, at det vil give en samlet besparelse på i omegnen af 400 mio. kr. om året. Det synes jeg alligevel er en pæn sjat, og det siger i hvert fald noget om, at det er en god vej at gå at kigge fusioner igennem, fordi det styrker konkurrencen.

Så skal jeg også sige i den forbindelse, at forslaget selvfølgelig tager udgangspunkt i det arbejde, som et bredt sammensat udvalg er kommet frem med i enighed, og her synes jeg, at det er væsentligt, at vi også har aktørerne med fra erhvervslivets side og fra forbrugernes side og fra andres side – de har ligesom været med i det her arbejde fra starten, og de er kommet med de her anbefalinger, og det er så dem, som lovforslaget fra regeringens side lægger op til. Det kan vi selvfølgelig støtte.

Det andet lovforslag, L 110, som mere specifikt drejer sig om en styrkelse af udbudsreglerne, er også en del af en konkurrencemæssig pakke, som betyder, at man gennem udbud kan indhente alternative tilbud til de eksisterende, ikke nødvendigvis fordi man skal skippe det, vi allerede kender, men simpelt hen fordi man lige skal tjekke op på, om pris og kvalitet er i orden, og om der er nogle alternativer til det, vi kender, om vi kan få en endnu bedre kvalitet for de samme penge, eller måske den samme kvalitet for færre penge.

Der er selvfølgelig i den debat altid en mere eller mindre misforstået opfattelse af, at udbud samtidig betyder og medfører en privatisering eller en udlicitering. Den misforståelse vil jeg godt lige her benytte lejligheden til at få rettet. Udbud er, at man sender tingene ud og spørger til alternative tilbud. Så kan man så efterfølgende vurdere politisk i kommunalbestyrelser eller regionsråd eller andre steder, om man ønsker at vælge nogle af de her alternative tilbud, eventuelt fra en privat leverandør, eller måske fra en offentlig leverandør, som har budt ind på opgaven. Det er det næste skridt, men udbuddet er selvfølgelig det første skridt. Hvis man ikke sender det i udbud og konkurrenceudsætter det, får man ikke nogle alternativer, og så får vi ikke skærpet konkurrencen og dermed kvaliteten i de tilbud, vi giver vores borgere. Og hvis det ikke sker, synes vi det vil være ærgerligt.

Kl. 10:12

Forslaget vil netop styrke situationen omkring at sende tingene i udbud. For det er sådan i dag, at der ikke er en speciel sanktionsmulighed for Klagenævnet for Udbud. Men forslaget her vil rette op på det i den sammenhæng, fordi man så fra Klagenævnet for Udbuds side i forbindelse med de mere alvorlige overtrædelser faktisk vil kunne gå ind og helt ophæve en kontrakt. Det kunne være i en situation, hvor en kontrakt er blevet givet til en leverandør, uden at det i forvejen har været sendt i udbud, altså hvor man simpelt hen er gået uden om de regler, der gælder. Der kan Klagenævnet for Udbud så efter forslaget her gå ind og simpelt hen opsiges kontrakten. Det kunne også være, at man kunne gå ind og give en økonomisk sanktion, hvis man vurderer, at det måske er knap så alvorligt. Men det at man har de sanktionsmuligheder tror jeg på også vil betyde, at folk selvfølgelig vil fokusere på at følge reglerne, og at vi dermed også sikrer, at de udbudsregler, der er, er effektive, og at det kan gennemføres fornuftigt på baggrund af dem.

Konkurrencerådet har peget på, at der er et meget, meget stort potentiale inden for det her område, hvor man sender tingene i udbud og konkurrenceudsætter opgaver. Der er helt op til 40 mia. kr. at hente om året, hvis flere opgaver bliver konkurrenceudsat. Og i de her økonomisk svære tider – ikke kun derfor, men også derfor – er det selvfølgelig afgørende, at vi fra Folketingets side og i øvrigt fra alle ansvarlige politikeres side kigger på, hvordan man får strakt de midler, der nu engang er til rådighed, længst muligt, simpelt hen af hensyn til at sikre, at den kvalitet i den offentlige service, som vi tilbyder vores borgere, bliver så god, som den overhovedet kan blive.

Vi er ikke fra Venstres side ideologisk tynt af, at det skal være en bestemt leverandør, at det enten skal være en privat eller en offentlig leverandør, der skal levere bestemte ydelser. Nej, det, vi er tynt af, hvis man kan bruge det udtryk, er at sikre, at kvaliteten er bedst mulig, og at man får mest for pengene. Og det er det, som udbud vil medføre, og det er derfor, vi synes, at det er rigtig fint, at man fra regeringens side nu lægger op til at styrke de her regler med de sanktionsmuligheder, som der vil blive givet. På den baggrund kan jeg kun sige, at Venstre støtter både L 109 og L 110.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til hr. Jacob Jensen. Næste ordfører er hr. Orla Hav fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Det kunne jo på den foregående ordfører lyde, som om vi skulle have et stort ideologisk opgør om det fornuftige i at have gode regler for udbud af opgaver. Der er jeg nødt til at skuffe ordføreren. Vi synes sådan set også i Socialdemokratiet, at sund og fair konkurrence med stor gennemskuelse og tilsyn med, at reglerne overholdes, er ganske fornuftigt. Så den ideologiske tale, som åbenbart har været lidt gemt i den tid, hvor vi har været igennem alle bankdiskussionerne og diskussionerne om og markedets mulighed for at løse alle problemerne, falder lidt til jorden i den her sammenhæng. Vi er ikke uenige i, at markedet skal løse mange ting, men det skal være fairness og gennemskuelse, der skal præge det.

Vi kan støtte forslaget, der er med til at sikre forbrugernes stilling og sikre samfundet indsigt og håndhævelsesmuligheder ved overtrædelse af reglerne.

Vi synes, det er fornuftigt at ændre tærskelværdien ved anmeldelsespligtige fusioner, hvor man går fra 3,4 mia. kr. ned til 900 mio. kr. Vi synes, det er fornuftigt, at der er en række elementer, der er med til at effektivisere håndhævelsen af konkurrenceloven. Vi synes også, at bagatelgrænsereglerne for markeds- og kundedelingsaftaler er ganske fornuftige at få indarbejdet. Hjemmelen til, at Konkurrencestyrelsen kan gå ind og foretage tjek af, at vi også har reelle konkurrenceforhold, er ganske udmærket.

Jeg har derfor svært ved at hidse mig op til at sige, at vi skulle være uenige. Vi synes måske, at der er en mangel i forbindelse med benzinforhandlerkontrakterne, som er sat på som en af overskrifterne. Benzinforhandlerkontrakterne indeholder en bestemmelse om, at det ikke er muligt at købe ind i fællesskab som kædeindkøb til benzinforhandlerstationerne.

Vi vil i forbindelse med udvalgsarbejdet have undersøgt, om det ikke er en forglemmelse eller noget, som vi bør rette op på, for hvorfor skal det ikke komme forbrugerne til gode, at de, der er omfattet af benzinforhandlerkontrakter, kan få lov til at købe ind i fællesskab også til gavn for forbrugerne?

Til L 110 må vi sige, at det jo er en række regler, der går ud på at håndhæve udbudsreglerne, så de bliver overholdt. Vi synes, at det med hensyn til de instrumenter, som man tager i anvendelse, ser ganske fornuftigt ud. Det er forbedret klagemuligheder, bedre gennemskuelse i klageadgangen og en række instrumenter, som i højere grad sikrer, at den mest konkurrencedygtige udbudsgiver også vinder udbuddet.

Jeg skal bare sige, at vi midt i alle de her fornuftige tilretninger håber, at indførelsen af reglerne også vil sikre, at konkurrencen er et virkemiddel, som man ønsker at anvende frem for nogle ideologisk styrede motiver, som vi f.eks. har set gælder sundhedssektoren. Hvis opgaverne vælges løst på markedsbetingelserne, skal regelsættet efter vores mening også finde anvendelse her.

Vi forventer konkret, at statsfastsatte priser gennem ministerbemyndigelser eller voldgift falder bort, og at det sikres, at de offentlige driftsenheder har frihed til at tilrettelægge deres udbud, så de får mest for pengene til gavn for flest muligt borgere. Jeg ved godt, at det hidrører fra sundhedsområdet, men der er faktisk en begrænsning i de udbudsregler, der er gældende på hele sundhedsområdet. Vi vil gerne i forbindelse med udvalgsarbejdet have lejlighed til at dyrke, hvordan mulighederne er her.

Ellers tilslutter vi os forslagene, som de ligger her.

Kl. 10:18

Formanden:

Tak til hr. Orla Hav. Næste ordfører er fru Colette L. Brix fra Dansk Folkeparti.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Vi behandler i dag to lovforslag, som skal styrke konkurrencen og væksten i Danmark. De to lovforslag er blevet lanceret som en ny konkurrencepakke. Og ja, der er jo to lovforslag, så det kan godt kaldes en pakke.

De to lovforslag har været undervejs længe og er blevet grundigt behandlet i bl.a. fusionsudvalget og arbejdsgrupper, der har set på implementeringen af EU's kontroldirektiv. Så de to lovforslag har absolut en høj lov kvalitet, hvis vi ser på processen; de er gennemarbejdede, og der er gennemført et grundigt stykke forarbejde, som vi gerne vil kvittere ministeren for.

Så er spørgsmålet, hvor meget det egentlig gavner. Vi har det med at lovgive hele tiden, også selv om der ikke har vist sig problemer. Det er efterhånden en tradition, at konkurrenceloven skal ændres efter få år. Mig bekendt har der ikke været problemer med de nuværende grænser for fusionskontrol, men det tegner jo godt, at man griber ind over for begrænsninger i konkurrencen, og det skal også ske, hvis der konstateres problemer. Jeg kan ikke mindes, at der, siden vi sidst ændrede konkurrenceloven, har været problemer med fusioner under de nuværende tærskelværdier på henholdsvis 3,8 mia. kr. for de deltagende virksomheder og 300 mio. kr. for den enkelte virksomhed. Nu har der været et fusionsudvalg, som i enighed har anbefalet bl.a. at nedsætte grænserne og samtidig smidiggøre godkendelserne.

Vi går heller ikke imod ændringerne, men vi sætter blot spørgsmålstegn ved, hvor meget det egentlig hjælper. En ting er dog sikkert, og det er, at det medfører øgede administrative byrder for virksomhederne på 50 mio. kr. plus det løse, som ikke opgøres i lovforslaget. Når det gælder Forbrugerombudsmandens muligheder for at føre gruppesøgsmål, er der fundet en god balance, så der ikke føres sager, uden at lovgivningen har været overtrådt. Men igen vil jeg sige, at der mig bekendt kun har været ført to sager om gruppesøgsmål, siden muligheden blev indført i 2008. Selv om der er et meget spinkelt erfaringsgrundlag – det må et par sager siges at udgøre – så skal mulighederne udvides, selv om forbrugerne jo har muligheder for selv at søge gruppesøgsmål. Det er lidt lovgivning for syns skyld. Nu håber vi, at loven denne gang kan få lov til at virke lidt længere, inden der gribes ind igen-igen.

Når regeringen gerne vil fremme konkurrencen, hvilket absolut er positivt, så er det jo lidt pudsigt, at man, når man alligevel har loven om benzinforhandlerkontrakter fremme, ikke skaber ens vilkår på markedet. Det har regeringens egne publikationer ellers vist vil gavne konkurrencen. Her tænker jeg på varebindinger, som er tilladt på gader og stræder, men ikke på tankstationer. Her vil regeringen ikke gøre noget, selv om det ville kunne skærpe konkurrencen og føre til lavere priser. I stedet for har vi forskellige regler, som kun skaber forvirring og mærkværdige opdelinger mellem salg af brændstof og salg af varer fra tankstationer.

Når det gælder den anden lov om håndhævelse af udbudsreglerne, synes vi, at der er fundet en god balance. Klagenævnet for Udbud styrkes, så nævnet nu også kan opsig en ulovlig kontrakt eller give bøder ved overtrædelse af udbudsreglerne. Samtidig kommer der tidsfrister for, hvor længe virksomhederne kan klage.

Som jeg tidligere har været inde på her fra talerstolen, mangler vi stadig bedre vilkår for ikke mindst de mindre virksomheders muligheder for at klage. Virksomheder, der ønsker at klage til Klagenævnet for Udbud, kan i dag ikke være sikre på at få dækket sagsomkostningerne, selv om de vinder en sag. Godt nok kan klagenævnet pålægge den tabende part, at der gives erstatning til virksomheden, men det behøver ikke at dække omkostningerne til advokater og andre rådgivere. Derfor klager mange mindre virksomheder ikke, selv om de har en god sag.

Der er desuden en række forhold i dette lovforslag, som jeg håber ministeren kan udrede.

For det første virker det rodet, at EU's kontroldirektiv senest skal være implementeret i dansk ret den 20. december sidste år, men loven træder først i kraft 1. juli i år. Vi vil gerne have sikkerhed for, at virksomhederne ikke kommer i klemme i dette vakuum. Virksomhederne kan vel kræve, at de regler, der er baseret på et EU-direktiv, kan bruges fra den 20. december sidste år. Eller har man en anden holdning?

For det andet kan jeg af høringssvarene læse, at flere organisationer finder, at standstill-perioden godt kunne være lidt længere, altså perioden inden underskrivelsen af kontrakten, hvor andre tilbudsgivere kan gøre indsigelser. Al erfaring viser jo, at klager skal tages i opløbet, inden blækket er tørt. Flere organisationer har peget på, at denne periode godt kan være 5 dage længere ud over den forlængelse, som lovforslaget lægger op til, når korrespondancen sker pr. brev.

For det tredje forekommer det uklart, om man i den nye lov har fjernet mulighederne for myndighederne for at give ekstra bøder, hvis der flere gange sker overtrædelse af de samme regler. Det er ellers et velkendt instrument ved gentagne overtrædelser af lovgivningen, at der gives et ekstra rap over fingrene.

Endelig vil vi anbefale, at den nye lov om udbudsreglerne, som jo mest handler om de nye klagemuligheder, bliver evalueret om nogle år, så vi kan se, om de nye regler reelt har givet virksomhederne bedre vilkår og muligheder for at klage. Det behøver ikke at betyde flere klager, men mere kvalificerede klager. Den bedre klageadgang skulle gerne munde ud i, at der kommer bedre retningslinjer, så de offentlige myndigheder også bedre ved, hvornår reglerne overtrædes. F.eks. skal det være muligt at kunne forlange, at en offentlig myndighed kan dokumentere, hvorfor en virksomhed er valgt til en opgave, så det ikke kun beror på en mavefornemmelse.

Med disse bemærkninger skal jeg sige, at Dansk Folkeparti støtter lovforslagene. Tak.

Kl. 10:24

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Næste ordfører er hr. Karsten Hønge for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Jævnligt er det jo nødvendigt at rette op på nogle af de værste huller, som en kapitalistisk økonomi efterlader.

Vi har i dag en helt utilstrækkelig konkurrencelov, der betyder, at forbrugerne betaler for meget for varerne, og vi kan endda konstatere, at konkurrencen i Danmark i dag er lavere, end den er i de bedste OECD-lande. Derfor er det godt, at grænserne for anmeldelse af fusioner nu sænkes, for det kan jo forhindre, at dominerende virksom-

heder gradvis opkøber mindre konkurrenter. De nuværende regler er både ineffektive og utidssvarende.

Ud over at det kommer til at koste forbrugerne og samfundet flere penge, hæmmer manglende konkurrence jo også innovation og produktudvikling. Beregningerne viser, at samfundet og forbrugerne her skulle kunne se frem til en gevinst på ca. 400 mio. kr. om året.

Jeg vil så sige, at vi ikke deler hr. Jacob Jensens forherligelse af private løsninger. Men vi kan jo se positivt på, at vi overhovedet har en konkurrence, og når vi har det, skulle vi måske netop sige til hr. Jacob Jensens parti, at når man nu ønsker privat konkurrence, og vi oplever det i en konkret sammenhæng som med de private hospitaler, er det øjensynligt alligevel nødvendigt at levere en grov overbetaling til de private løsninger så langt fra den form for konkurrence, når den skal smøres med ekstra penge fra en borgerlig regering.

Forslagene går ud på, at konkurrencen skal være mere gennemskuelig, og at der skal være enklere klageregler. Det kan vi støtte, så med de bemærkninger er vi positive over for lovforslagene.

Kl. 10:25

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:26

Jacob Jensen (V):

Jeg skal bare høre, om hr. Karsten Hønge foretrækker, at det skal være en bestemt type leverandør, der leverer de løsninger, som vi alle sammen efterspørger. Er det vigtigere end at sikre, at kvaliteten er i orden?

Kl. 10:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:26

Karsten Hønge (SF):

Jeg har ikke på forhånd givet udtryk for, hvilken leverandør det skal være. Som udgangspunkt tror jeg, at de fælles løsninger i kommunerne og regionerne er den vej, man skal gå, for jeg tror, det er langt den bedste vej at gå, når man skal tage hånd om fællesskabet.

Der kan også være områder, hvor jeg har en meget pragmatisk tilgang til det. Der kan godt være områder, hvor man kan sige, at i denne konkrete situation med den opgave kan man bruge private leverandører, og når man så gør det, er det vigtigt, at man har klare og gennemskuelige konkurrenceregler og enkle klageregler. Men det er jo en form for dobbeltmoral, hvis man forherliger konkurrencen og private løsninger, og man så, når man har en privat løsning som f.eks. de private hospitaler, alligevel fra borgerlig side bliver nødt til at pumpe penge over i den, for at den kan få bedre livsbetingelser. Det er da fuldstændig dobbeltmoralisk.

Kl. 10:27

Formanden:

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:27

Jacob Jensen (V):

Nu taler jeg selvfølgelig ikke om moral og slet ikke om dobbeltmoral. Jeg taler sådan set blot om, at det i hvert fald for mig er vigtigt at få at vide, hvor Socialistisk Folkeparti står; om det er en så ideologisk vigtig debat, hr. Karsten Hønge bevæger sig ind på, som betyder, at Socialistisk Folkeparti foretrækker en bestemt type leverandør frem for at sikre, hvem alternativet kan være. Dermed ikke sagt, at det ikke er sådan, at den nuværende leverandør kan være den bedste, men er det virkelig vigtigere for SF, at det skal være en bestemt

type leverandør, end at sikre, at borgerne får den bedste kvalitet i den service, vi kan levere i den offentlige sektor?

Kl. 10:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:27

Karsten Hønge (SF):

Man kan sagtens gøre begge dele, og på forhånd har jeg ikke i alle sammenhænge det udgangspunkt, at jeg har en holdning til, hvilken leverandør der vil være den bedste.

Jeg tror, der kan være områder, hvor det kan være ganske fint at have private leverandører, eller hvor der i hvert fald er konkurrence. For nogle kommuner kan det være ganske udmærket, at man har privat renovation til at afhente affald osv., men til gengæld er jeg i hvert fald ikke indtil nu blevet overbevist om, at det skulle være særlig hensigtsmæssigt at have private leverandører på det, man kan kalde meget borgernære og omsorgslignende områder, f.eks. private plejehjem eller for så vidt privathospitaler.

Kl. 10:28

Formanden:

Tak til hr. Karsten Hønge. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Mike Legarth, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand.

Det er en dejlig dag, ikke bare fordi solen skinner og det er flot vejr, men fordi de her to lovforslag sammen er meget vidtgående og er to lovforslag, som forbedrer konkurrenceevnen, og som er til fordel for os som land og som forbrugere. Men da jeg hørte kommentarerne fra hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti, så drev der nogle skyer ind over, synes jeg, og forværrede midlertidigt vejret, for jeg synes, det er grufuldt at have den holdning, at fri konkurrence ikke med sikkerhed vil give bedre priser og mere værdi for borgerne. Jeg kan forstå, at hr. Karsten Hønge i hvert fald et eller andet sted vil beskytte den kommunale, regionale, statslige virksomhed mod fuld konkurrence, uanset hvilket niveau vi taler om. Det synes jeg er beskæmmende. Det er jeg politisk fuldstændig uenig i. Her har vi jo så to modsatrettede opfattelser, og sådan skal det sikkert også være.

Med hensyn til lovforslagene her så handler den første pakke, lovforslag nr. 109, om tærskelværdier, hvor vi støtter op om, at de sænkes, simpelt hen fordi det samlet set giver en konkurrenceforbedring på 400 mio. kr. til gavn for forbrugerne. Det er jo det, det hele handler om, nemlig at vi skaber bedre konkurrencevilkår. Så samlet set ændrer og tilpasser og forenkler og udvikler vi med de her lovforslag, nr. 109 og nr. 110, nogle ting, sådan at konkurrencevilkårene styrkes. Eksempelvis fjerner vi markeds- og kundedelingsaftalerne, hvor der stadig væk var mulighed for at lave nogle særlige aftaler, hvis man var under en vis procent eller en vis andel. Dem fjerner vi nu fuldstændig, sådan at der bliver helt fri konkurrence.

Så giver vi Forbrugerombudsmanden mulighed for at repræsentere en gruppe borgere i gruppesøgsmål, simpelt hen fordi det er billigere og mere effektivt at gøre det på den måde. Og så er der elementet om bogmarkedet, hvor der var nogle faste videresalgspriser, som vi nu også frigiver fuldstændig, så der heller ikke længere her er nogen form for beskyttelse.

Så er der, som det sidste element, benzinselskaberne, hvor vi hævder forbuddet om forskelsbehandling i forhold til, når benzinselskaberne aftaler vilkår med tankstationerne. Man skulle så nu få fuldstændig ens vilkår, hvad enten man forhandler benzin i benzinselska-

bets mærke eller i et andet. Det kan man nu lave om på og altså igen: et frit marked.

Så er der L 110. Personligt synes jeg, at det er det vigtigste lovforslag, fordi der her er en mærkesag for Det Konservative Folkeparti, som handler om at sikre, at de offentlige udbudsregler håndhæves effektivt. Det er jo det, der skal være redskabet til, at vi kan få mere konkurrenceudsættelse. Kan det medføre udlicitering, er det fint, men det, vi går efter, og det, som Det Konservative Folkeparti synes, er, at vi skal hæve konkurrenceudsættelsesprocenten til 36,5 pct. mod de nu 26,5 pct., som er opnået i kommunerne. Det er vi svært tilfredse med at man er kommet op på, men vi skal videre, fordi den måde, vi kan skaffe flere penge i kommunerne på, er, ved at kommunerne kigger sig selv i kortene og sikrer sig, at de ikke kan få løst en opgave med endnu bedre kvalitet til en lavere pris eller til en bedre pris, end de selv kan gøre det til, og på den måde kan skaffe sig flere penge til varme hænder og dermed sikre sig penge til udvikling til gavn for borgerne.

Så kan Klagenævnet for Udbud pålægge, at en kontrakt bliver bragt til ophør, hvis man ikke har opfyldt de betingelser, der er gældende. Det vil sige, at hvis man ikke har håndteret processen med udbud rigtigt, så kan kontrakten altså bringes til ophør, og hvis det er til almenvellets fordel, så kan man i stedet for at bringe kontrakten til ophør lade ordregiver, som jo er kommunen, betale en pris for den misligholdelse, der er sket, simpelt hen for at skærpe muligheden for, at der bliver så stor konkurrence på det her marked som overhovedet muligt. Vi skærper også klagereglerne, altså forenkler dem, tydeliggør dem, giver dem opsættende virkning. Hvis der bliver klaget i forbindelse med, at man tager imod et tilbud, så skal man give en kort redegørelse for, hvorfor og hvem der har fået ordren, og så kan de, der ikke har fået ordren, jo forholde sig til, om de vil klage over det. I den stand still-periode har man altså tid til at vurdere det, og her hæves den tidsgrænse fra 10 til 15 dage.

Det er vel i hovedtræk Det Konservative Folkepartis synspunkter til de her to glimrende lovforslag, nr. 109 og nr. 110, som vi støtter.

Kl. 10:33

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:33

Frank Aaen (EL):

Jeg hørte for nogle måneder siden, at Det Konservative Folkeparti talte for mere selvstyre i den offentlige sektor, altså at man skulle fjerne bureaukrati og regler og i stedet overlade udviklingen af god service til de ansatte selv. Det er jo direkte i modstrid med, at man vil privatisere opgaver, og det er jo direkte i modstrid med, at man ønsker at sende alt muligt i udbud, for lige så snart man sender i udbud, og lige så snart man privatiserer en opgave, er man nødt til at indføre en masse administrative regler for at sikre, at man får den vare, som man betaler for. Kan hr. Mike Legarth ikke se, at der er en direkte modsætning mellem det at ville privatisere og kontraktstyre opgaver og det at give de ansatte i den offentlige sektor mulighed for mere selv at tilrettelægge deres arbejde?

Kl. 10:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:34

Mike Legarth (KF):

Spørgsmålet lyder: Kan Mike Legarth se, at der er en modsætning i det? Nej, det kan jeg ikke, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, for det, det handler om her, er, at konkurrenceudsættelse kan give en gevinst på 40 mia. kr., som kommunerne under et kan bruge til bedre service, udvikling, innovation, styrkelse af det faglige niveau, til hvad det

måtte være. Jeg blander mig ikke i, hvad kommunerne bruger de 40 mia. kr. til, som Udbudsrådet har peget på der kan vindes af besparelser. Det er den vej, vi skal gå, hvis vi vil udvikle vores velfærdssamfund. I Det Konservative Folkeparti er vi meget optaget af, at vi sikrer vores velfærdssamfund, og at vi sikrer midler til at kunne udvikle det, men vi kan ikke bare gøre det i blinde ved at bruge flere og flere penge fra statskassen, for vi er i forvejen landet med den skattemæssigt mest hårdt pressede befolkning. Vi er nødt til at finde mere intelligente måder at skaffe pengene på, og det gør vi ved at kigge os selv i kortene for at se, om man kan få den samme ydelse leveret fra en privat leverandør, naturligvis i samme kvalitet, samme standard, men til billigere penge, og så skulle man da være mærkeligt skruet sammen, hvis man ikke tager imod et sådant tilbud. Så det er bare den proces, vi motiverer kommunerne til at gå i gang med.

Kl. 10:35

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:35

Frank Aaen (EL):

Det tilbud, man taler om, er nærmest siciliansk: Hvis man ikke tager imod det, får man en straf.

Jeg synes, at det er helt i orden, at De Konservative har det ideologiske synspunkt, at jo mere, der bliver privatiseret, jo bedre. Men jeg kan ikke forstå, at man ikke kan indse, at når man privatiserer ting og erstatter det, at ledelsen og de ansatte i fællesskab diskuterer, hvordan de gør tingene bedst – når man erstatter den dynamik med en kontrakt, hvor tingene skal være skrevet ned i detaljer, for at man kan sikre, at den private leverandør leverer det, vedkommende lover – så får man bureaukrati i stedet for selvstyre. Den sunde fornuft og det, at man finder den rigtige løsning i et samarbejde mellem de ansatte og brugerne, erstattes af kontrakter på mange, mange sider.

Jeg mener bare, at man er nødt til at vælge, hvad man vil. Vil man have mere privatisering, eller vil man give de ansatte mulighed for mere selvstyre?

Kl. 10:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:36

Mike Legarth (KF):

Først vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at det ikke er forbundet med mere administration og bureaukrati at konkurrenceudsætte. Der er selvfølgelig en lille ulempe ved, at man skal skrive den her redegørelse, men det er da fair, og det vil jo fremme processen. Det vil samlet set være værktøjet til, at vi kan få en besparelse på 40 mia. kr. i sektoren som helhed. Så det er jo en fuldstændig forkert præmis.

Vi har i øvrigt ikke tænkt os at straffe nogen. Vi har tænkt os at appellere og henstille til, at kommunerne hæver niveauet fra 26,5 til 36,5 pct., og vi har ikke talt om nogen straf for det. Det går vi da ud fra at kommunerne automatisk går ind på. Vi taler heller ikke om privatiseringer, og vi taler ikke om tvang. Vi taler om, at kommunerne skal kigge sig selv i kortene, og hvis man kan få leveret den samme vare i samme kvalitet til en billigere pris, skal man selvfølgelig tage imod det. Men vi er ikke optaget af, om det bliver privatiseret eller ej; vi er optaget af, at man får mest mulig værdi for pengene.

Til sidst med hensyn til den der historie om kontrakter osv. osv. vil jeg sige, at i Det Konservative Folkeparti er vi såmænd mere optaget af, at der laves funktionsudbud, hvor der ikke er en rigid beskrivelse af, at man kl. 7.00 skal gøre det ene, kl. 7.15 det andet, og kl. 13.00 skal man servere et halvt stykke rugbrød med ost eller noget, men at det er en værdi for borgeren; at det giver livsglæde, kvalitet, forbedring af den service og velfærd, vi ønsker os.

Kl. 10:37

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Næste ordfører er hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Det kommer jo nok ikke som et chok, at også Det Radikale Venstre synes, at det er en udmærket pakke af lovforslag, der skal øge konkurrencen.

Vi synes, det er positivt, at der med L 109 sker en forstærket fusionskontrol. Vi har godt set, at elementer af erhvervslivet slår sig lidt i tøjret, men det tager vi næsten i den her sammenhæng som et sundhedstegn. Der er behov for, at vi sørger for at sikre konkurrencen, også når der sker helt naturlige fusioner i erhvervslivet, og det er ikke noget, som erhvervslivet skal være kedet af. Det skal de sådan set være glade for, fordi det er med til at sikre konkurrencen, og det er positivt for alle.

Jeg vil også fremhæve, at Forbrugerombudsmandens rolle styrkes, om end på et beskeden punkt, og det er da bestemt noget, man sagtens kunne overveje at gøre mere ud af.

Ellers vil jeg mest opholde mig ved diskussionen om L 110 og udbudsreglerne. Man kan jo starte med at spørge sig selv, om der er et problem, og der må vi sige: Ja, det er der. For en måneds tid siden, nøjagtig den 11. januar, kunne Computerworld afsløre, at 28 kommuner har undgået at lave udbud af deres økonomistyringssystemer, fordi de bare har gjort, som de plejer, nemlig at hyre det store kommunale it-selskab KMD uden at sende det i udbud. Hvis man kigger på f.eks. Næstved Kommune, der så havde sendt det i udbud, og hvis man ser, hvad de har fået af rabat på deres økonomistyringssystem, og sådan med lidt heroisk hovedregning overfører det på alle de andre kommuner, så kan man se, at vi faktisk snakker om et trecifret millionbeløb, altså i omegnen af 200 mio. kr., der måske kunne have været hentet, hvis alle havde haft samme held som Næstved Kommune.

Det viser altså, at der er et væsentligt problem, og som det illustreres i artiklen, har Konkurrencestyrelsen hidtil godt kunnet observere disse problemer, men haft meget vanskeligt ved rigtig at gøre noget ved det andet end at påtale det. Og der synes vi, det er helt fornuftigt, at man med forslaget her altså styrker reaktionsmulighederne også i den yderste konsekvens, hvor man bringer kontrakter til ophør.

Er der så balancer, man skal påse i det her? Først kan man sige, at det er helt klart, at der også er nogle negative sider af den meget stramme udbudsregulering. Det er jo bl.a., at man indimellem, bl.a. når det handler om it-kontrakter, er nødt til at formulere sig så specifikt om, hvad det er, man sender i udbud, at selv hvis der skulle være en leverandør, der sådan set havde en bedre idé til måden at løse opgaven på end den, som ordregiver havde, så kan man sådan set ikke overholde udbudsreglerne og samtidig tage den leverandør, der havde en bedre idé til at løse opgaven. Og det er en oplagt problemstilling, bl.a. på it-området, hvor den, der egentlig er kunden, og ikke den, der er ekspert, nemlig leverandøren, skal designe løsningen, for at den kan komme i udbud. Det er noget, man bør interessere sig for: Hvordan kan man inden for udbudsreglerne og med den nødvendige regulering af det, der skal til, sørge for, at der er den fornødne fleksibilitet på de områder, hvor det er helt oplagt at man har brug for leverandøren for at få tilrettelagt den rigtige løsning?

Vi synes også, det er fornuftigt, at Klagenævnet styrkes, at der sker en forenkling, og at der er nogle klare tidsfrister. Men der er to ting, som jeg godt vil trække frem, og som jeg synes at vi skal kigge lidt nærmere på i udvalgsbehandlingen.

Den ene er, hvem det er, der lider skade, når udbudsreglerne ikke er overholdt. For det første er det jo helt oplagt dem, der eventuelt kunne have fået leverancen. Men hvis vi tænker os den situation, at en kontrakt bliver ophævet, er det jo sådan set også den leverandør, der, fordi ordregiver ikke har overholdt reglerne, får en opgave.

Vi kunne jo tage et aktuelt eksempel: madpakkerne. Hvis nu en privat leverandør har opbygget et stort apparat med køkkener, ansat folk osv. og opgaven bliver annulleret, fordi udbudsreglerne ikke er overholdt, hvem er det så egentlig, der står tilbage med aben på skulderen? Er det den, der ikke overholdt udbudsreglerne, som nu så skal lave et udbud? Eller er det den virksomhed, som har afholdt store udgifter, fordi man har fået en ordre og ikke kan forventes at skulle problematisere over for ordregiver, at den er havnet netop hos en selv? Der synes jeg i hvert fald, at det ville være relevant lige at få belyst, hvordan de erstatningsretlige forhold egentlig er i den situation, hvor man kommer dertil, at en kontrakt annulleres.

Det andet er spørgsmålet om almenvellets interesse, og der kan jeg se af høringssvarene, at der er en almindelig interesse i, hvad almenvellets interesse i givet fald måtte være. Og svaret fra ministeriet er, så vidt jeg kan se, at det ikke er specificeret i direktivet, og derfor kan vi heller ikke gøre det i lovgivningen. Men der kunne det måske være relevant, om man i hvert fald indikerede lidt nærmere, hvor vi er henne. Altså, hvor meget skal der til, før vi ligesom trækker i den snor?

Nogle kunne jo hævde, at et økonomistyringssystem som det, jeg har talt om her, som måske sikrer, at borgerne får deres kontanthjælp, og at ydelserne bliver udbetalt osv., er der sådan en grundlæggende interesse i. Men det kan vel næppe være det, der menes her. Omvendt kan det være et udbud af redningsberedskab til Falck eller noget i den stil, hvor man måske kan tale om det. Jeg ved det ikke, men jeg synes, det er relevant at få det belyst, og vil derfor bede om, at det bliver belyst nærmere i udvalgsarbejdet.

Men samlet set er der ikke nogen tvivl om, at vi vil støtte pakken her, begge lovforslag.

Kl. 10:43

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Og så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:43

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Der er også store dele af de her lovforslag, vi uden videre kan støtte. Vi kan gå ind for at stramme fusionsreglerne, og det har vi gjort mange gange gennem de år, vi har været i Folketinget, for tidligere var de danske fusionsregler stort set ikkeeksisterende, dem har vi været med til at stramme, og det gør vi også den her gang. Det gør vi nu ikke med store illusioner om, at det har nogen betydning. De stramninger, der har været af fusionslovgivningen gennem tiderne, har jo stort set ikke haft nogen virkning i virkelighedens verden. Store virksomheder bliver ved med at dominere mere og mere af økonomien, og det forhindrer fusionsreglerne ikke. Men det skal ikke afholde os fra at stramme de gældende regler i et forsøg på måske at få dem til at virke bedre.

Vi støtter selvfølgelig også forslaget om, at der skal være bedre muligheder for at lave gruppesøgsmål. Det er jo den eneste måde, hvorpå den enkelte forbruger, den lille virksomhed kan komme igennem med sin ret i forhold til de store. Det er også et fremskridt.

Vi vil også støtte, at klagemulighederne i forhold til udbud bliver forbedret. Det giver sig selv, at hvis en kommune finder på at forære en privat leverandør en opgave, uden at man tjekker, om det her nu var til den bedste kvalitet og den bedste pris, men måske bare er en vennetjeneste, fordi der er nogle i kommunen, der synes, det er nem-

mest eller måske oven i købet kender vedkommende, så skal der kunne gribe ind, det er vi helt indstillet på.

Men jeg vil godt sige til den debat, der også har været i dag, at den der forherligelse af, at udbud skulle indebære, at det offentlige foræres 40 mia. kr. og dermed bare være vejen til større lykke, er vi fuldstændig imod. Hvis vi går ud fra, at en privat virksomhed og en offentlig virksomhed ledes fornuftigt og rigtigt og effektivt til gavn for borgerne, er det i udgangspunktet sådan, at bruges der 100 kr. i den offentlige sektor, får man for 100 kr. service. Hvis det er i den private sektor, får man kun for 90 kr., for forudsætningen for, at en privat er inden for markedet, er, at der skal tjenes 10 kr. pr. 100 kr. Det er det helt basale, simple regnestykke, og derfor er det altså efter vores opfattelse som udgangspunkt en dårlig idé at privatisere opgaver. Der kan selvfølgelig være leverancer af computere, og der kan være leverancer af byggeri, og der kan være andre områder, hvor det offentlige ikke selv har evnerne til at løse opgaven, og så må man selvfølgelig trække det private ind. Men på områder som f.eks. pleje og omsorg, hvor det offentlige har ekspertise, er det hul i hovedet at drømme om, at private leverandører skulle kunne give det bedre og billigere. Det er vores tilgang til det.

Dertil kommer, at bare det at sætte en ting i udbud stjæler ressourcer fra det offentlige og har gjort det under den her regering, hvor man altså både har haft mere og mere kontrol, flere og flere skemaer, der skulle udfyldes, og flere og flere opgaver, der skal sendes ud i udbud, for hver eneste gang man sætter den proces i gang, tager man simpelt hen ressourcer, der kunne bruges til omsorg, og laver dem om til bureaukrati og administrativt bøv. Det er også grundlæggende en forkert udvikling. Når så ting privatiseres, betyder det, at den fornuftige ledelse og de fornuftige ansatte, der sammen med brugerne kan tilrettelægge arbejdet bedst muligt, erstattes med en kontrakt. Og en kontrakt betyder, lige meget hvad man siger fra Det Konservative Folkepartis side, at sund fornuft, god ledelse og selvstyrende grupper erstattes med paragraffer og kontrolsystemer. Hvis det er sådan, at man selv leverer servicen og selv står for at kontrollere, at tingene går ordentligt til, er man nødt til at lave paragraffer og kontrolsystemer, for ellers kan man ikke være sikker på, at man giver den rette service for kronerne. Det er simpelt hen bureaukrati, som vi må advare imod, og det bør ikke udvides, det bør indskrænkes. Men hvis nogen gør det alligevel, så synes vi selvfølgelig, der skal være ordentlige regler for, hvordan tingene foregår, alt andet ville være uansvarligt.

Så er der en del i lovforslaget, som gør, at det måske ender med, at vi ikke kan stemme for lovforslaget, og det er spørgsmålet om liberalisering af salg af bøger. Her har vi stadig væk den holdning, som var en meget bred, fælles politisk opfattelse for bare få år siden, at man ikke skulle have liberaliseret bogmarkedet. Det er til skade for de små, der er på bogmarkedet, det er til skade for de såkaldt smalle bøger, og det er ikke godt for den kulturelle udvikling, at det også bare dér er pengene, der styrer udviklingen fuldstændig. Det er vi imod, så det er altså en del af forslaget, som vi tager under kærlig behandling i udvalgsarbejdet, og så må vi se, hvordan det går med det, og så må vi se, om det ender med, at vi stemmer for eller imod det samlede lovforslag. For man ved jo godt, at vi i Enhedslisten har det princip, at vi stemmer for alt det, vi går ind for, men vi kan ikke samtidig stemme for noget, vi går imod. Så hvis det element bliver tilbage, og hvis ikke vi kan se noget ved det, der trods alt gør, at vi kan støtte det, så ender det med, at vi stemmer imod lovforslaget.

Kl. 10:48

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Næste ordfører er hr. Villum Christensen fra Liberal Alliance.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak. Vi er faktisk enige med den konservative ordfører: Det er en smuk dag. Var det ikke sådan, det blev udtrykt? Selv om det er sjældent, at Liberal Alliance i hvert fald fra den her talerstol argumenterer for strengere regler og kontrol, skal det være uden tøven, at vi bifalder disse mere effektive konkurrencevilkår for private og offentlige virksomheder, som de to lovforslag lægger op til.

Vi ser gang på gang, at vi kommer ud med for høje prisniveauer, når vi sammenligner os med OECD-landene generelt. Det er derfor på sin plads at sikre et entydigt forbud mod indgåelse af markeds- og kundedelingsaftaler. Stort set alle kan berette om eksempler på lokale monopoler, hvor priserne lever deres eget liv uden pres fra konkurrenter. Det er skidt for samfundets innovationsevne og dermed også for den langsigtede konkurrenceevne. Når konkurrencen reelt ikke fungerer, ved vi med sikkerhed, at vi vil få et fattigere samfund. Jeg er altså ikke enig i Enhedslistens vurdering af, at når vi har med det private at gøre, er det bureaukrati, og når vi har med det offentlige at gøre, er det ren sund fornuft. Det var sådan, jeg hørte det.

Her er der taget fat på nogle emner. Vi så gerne, at man gik langt videre ad det her spor, og at man i virkeligheden tog et hovedeftersyn på området. Et lille interessant eksempel på den forholdsvis pæne opbakning fra høringsvarene er jo bl.a. – og det har jeg ikke kunnet lade være med at notere mig – at Apotekerforeningen bakker op. Man skal ikke have meget fantasi for at finde på nye områder, som med fordel kan konkurrenceudsættes, så det ikke kun bliver bogmærket, vi rusker op i.

Vi synes som sagt, at det er nogle rigtig gode forslag, og vi støtter dem fra Liberal Alliances side.

Kl. 10:50

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 10:50

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne indlede med at takke for den meget positive behandling, der har været af konkurrencepakken, en pakke, der jo gerne skulle medvirke til at fremme konkurrencen både på det private område og på det offentlige område – og det gør vi med en ændring af henholdsvis konkurrenceloven og en ny lov om håndhævelse af udbudsreglerne.

Med konkurrencepakken styrker vi altså konkurrencen mærkbart, både på det private og det offentlige marked, og det er den bedste måde at sikre, at vi får bedre produkter til lavere priser. Der er ikke rigtig så mange, der har været inde på det, men jeg synes, det er vigtigt at få understreget, at vi altså også får konkurrencedygtige virksomheder, der er omstillingsparate og innovative. Den styrkede konkurrence er noget af det, der kan være med til at ruste dansk økonomi til at få fornyet vækst.

Med ændringerne af konkurrenceloven forbedrer vi fusionskontrollen væsentligt og bringer os på niveau med EU-lande, vi normalt sammenligner os med. En effektiv fusionskontrol er vigtig for at undgå, at der gennemføres fusioner, der svækker konkurrencen betydeligt. Med de regler, der i dag er i Danmark, er det jo desværre sådan, at næsten 70 pct. af alle brancher er helt uden for fusionskontrol.

Lovforslaget vil være med til at sikre, at den væsentligste del af de fusioner, som kan skabe konkurrenceproblemer, nu underlægges kontrol. Det giver bedre forhold for forbrugerne i form af lavere priser og bedre service. Fusionsudvalget, der jo har lavet et stykke lovforberedende arbejde, har vurderet, at de nye regler faktisk vil gi-

ve forbrugerne en økonomisk gevinst på 400 mio. kr. årligt. Så vi skærper reglerne – herunder altså også siger, at de virksomheder, der ønsker at fusionere, og som vi ikke ønsker kommer i en situation, hvor de lige pludselig sætter sig på hele markedet, må tåle, at der bliver en anmeldelsesprocedure og en behandling af deres fusion – samtidig med at vi vælger at sige, at vi laver en forenklet anmeldelsesprocedure, så de uproblematisk fusioner, dem, som vi ved ikke skaber problemer, kan køre hurtigere igennem. Dermed er der altså ikke tale om, at vi bare pålægger erhvervslivet større belastning, men gavner forbrugerne; det handler faktisk også om at give erhvervslivet en mere smidig måde at gennemføre proceduren på, når det, der foregår, er uproblematisk.

Forslaget implementerer både anbefalingerne fra fusionsudvalget og dele af den globaliseringsaftale, som regeringen jo har indgået med Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti.

Jeg vil gerne fremhæve to andre ændringer af konkurrenceloven, som jeg synes er vigtige. Vi skærper forbuddet mod aftaler, der begrænser konkurrencen. Fremover vil aftaler om bl.a. markedsdeling være forbudt, uanset om man er en lille eller en stor virksomhed, for markedsdeling er lige så skadelig for forbrugeren, som prisaftaler er. Vi kan altså med andre ord godt være i en situation, hvor vores fusionsregler er overholdt, men hvor nogle ligesom beslutter sig for: Vi tager det jyske segment, I tager det sjællandske segment – med den konsekvens, at forbrugerne betaler en merpris. Derfor skærper vi reglerne på det område.

Derudover gør vi, som flere ordførere har været inde på, også det, at vi giver Forbrugerombudsmanden mulighed for at føre gruppesøgsmål mod virksomheder, der har overtrådt konkurrencereglerne. Det gør det lettere, ikke kun for forbrugeren, men faktisk også for små virksomheder, der er blevet snydt, fordi konkurrencereglerne er blevet overtrådt, f.eks. i forbindelse med karteldannelse. Det er meget vigtigt.

Når det gælder styrkelsen af udbudsreglerne er det også vigtigt for mig at få sagt, at formålet med lovforslaget er at sikre, at vi får en sund konkurrence mellem leverandørerne om at levere det bedste tilbud til prisen, når det handler om at levere god service til forbrugerne. Det er vigtigt, at der er fair konkurrence, så vi sikrer de bedste tilbud.

Som bl.a. hr. Morten Østergaard har været inde på, har vi også ment, at det var nødvendigt, at der kommer nye sanktioner, der kan være med til at sikre, at de mest alvorlige overtrædelser af udbudsreglerne fører til, at Klagenævnet for Udbud kan beslutte, at kontrakterne skal bringes til ophør. Det kan f.eks. ske, hvis en kontrakt ulovligt gives til et privat firma uden forudgående udbud. I dag mangler der effektive sanktioner mod den slags grove overtrædelser. Men der er også mulighed for mindre indgribende alternativer som f.eks. det at pålægge ordregiverne en økonomisk sanktion. Jeg tror, at de nye sanktionsmuligheder vil øge fokus på overholdelse af udbudsreglerne, og det er til gavn for konkurrencen og dermed i sidste ende også til gavn for borgerne og samfundet.

Kl. 10:55

Derudover laver vi en lang række andre små justeringer. En af dem er, at vi justerer lovforslaget omkring klagemuligheder, og for at sikre virksomhederne en effektiv klageadgang får en klage opsættende virkning, hvis den indgives, efter at ordregiveren har valgt en tilbudsgiver, men før kontrakten er underskrevet.

Fru Colette Brix, der også var meget positiv over for lovforslaget i sin helhed, rejste netop spørgsmålet om det med at lave en standstill-periode. Det, der for mig at se har været afgørende for regeringen, har på den ene side været at sikre, at udbudsprocessen ikke må trækkes i unødvendigt langdrag. Derfor må en standstill-periode ikke være uhensigtsmæssig lang. På den anden side har man også en interesse i at have en pauseperiode, der har en længde, så tilbudsgiveren har tid til at vurdere, om der er grundlag for at klage over ordregive-

rens beslutning. Det er jo sådan set for at sikre, at man kommer i den situation, at virksomhederne kun klager, hvis der virkelig er noget at klage over, men ikke blot, om man så må sige, går hele vejen, fordi man er bange for, at fristen sprænger, og at man så ikke har nået at klage i tide. Med andre ord: Ved at have en pauseperiode giver man en bedre mulighed for, at det kun er de klager, der er relevante, der rent faktisk bliver ført ud i livet.

En af de sager, der har optaget Folketinget i dag, for der har været bred tilslutning til lovforslaget, har været de ændringer, vi laver i lov om benzinforsandelskontrakter. Et af de emner, der har været rejst under debatten i dag, er det forbud, der i dag er mod varebindinger, og der er flere af ordførerne, der har peget på, om det ikke var et, der skulle ophæves. Loven, som den er skruet sammen i dag, og altså også forbuddet mod varebindinger, er vedtaget for at sikre et rimeligt styrkeforhold mellem benzinselskaberne og de forhandlere, der er på tankstationerne.

Hvis man valgte at sige, at forbuddet skulle ophæves, er der ingen tvivl om, at så ville benzinselskaberne kunne tjene nogle penge, fordi de dermed ville kunne indgå store kontrakter med dagligvareleverandører og dermed også score en god gevinst ved det. Spørgsmålet er jo bare, om det kommer forbrugeren til gode, at benzinselskaberne kan få en større avance. Det stiller jeg mig tvivlende over for, men der er flere, der har rejst det under behandlingen her i dag, og jeg er meget villig til, at det er noget af det, vi ser på under udvalgsbehandlingen og får boret ud.

Fru Colette Brix var også inde på hele spørgsmålet om bedre klagemåder. Det mener jeg som sagt også er noget, som vi har taget meget stor højde for i lovforslaget – ikke mindst det, at der bliver nogle klare retningslinjer.

Hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti holdt et et eller andet sted mærkeligt malplaceret ideologisk indlæg om alle de kapitalistiske samfunds uheldigheder. Jeg vil nu sige, at det meget klart er min tilgang til det her, at jeg kun har én mission med den her konkurrencepakke, og det er at sørge for, at forbrugerne kan få tingene bedre og billigere, end det er tilfældet i dag. Der er markedskræfterne altså den mest effektive måde at sikre det på. Jeg har i hvert fald aldrig set dokumentation for, at andre politiske ideologiske systemer skulle kunne gøre det mere effektivt.

Der har været en debat i dag også omkring hele den tankegang, der er om at sende ting i udbud. Jeg tror, der er mange her, selv de partier, der er på den politiske venstrefløj, der måske ikke ser de store problemer i at sende ting i udbud inden for mere tekniske områder, vejvedligehold osv., men jeg har også kunnet høre på debatten i dag, at der er nogle, der har en vis berøringsangst over for at begynde at tale udbud, når det gælder de mere borgernære områder som f.eks. pleje- og omsorgsområdet. Der synes jeg måske, det er væsentligt få understreget, at Udbudsrådet – og den er tilgængelig, og Folketingets medlemmer er meget velkomne til at henvende sig, hvis man ønsker at få rapporten – faktisk har lavet en meget god og grundig undersøgelse af de kommuner i landet, hvor man har sendt pleje- og omsorgsopgaver i udbud.

Det er et område, som flere ordførere har været inde på i dag, der koster kommunerne 40 mia. kr. Udbudsrådet har faktisk peget på, at man kan spare op til 20 pct. af det ved at sende tingene i udbud. Nogle gange vinder det offentlige, andre gange vinder private, og i nogle af de kommuner, hvor de private har vundet, det gælder bl.a. Kolding, det gælder Gribskov, er borgerne faktisk stadig væk utrolig tilfredse, mindst lige så tilfredse, som de var før. Men kommunen har altså fået flere penge i kommunekassen til at give mere service.

Kl. 11:00

Derfor synes jeg, det er farligt, hvis man begynder en diskussion, der handler om, at hvis man er privatansat, er man ikke i stand til at tage så godt vare om sine medmennesker, som hvis man er offentligt ansat, for jeg tror sådan set, at uanset om man er privatansat hjem-

mehjælper eller man er offentligt ansat, har man hjertet med sig i det, man gør. Derfor synes jeg, at det er lidt farligt, hvis vi begynder en debat her, der handler om, at der er visse opgaver, som folk, der er privatansatte, nærmest ikke er i stand til at løse, fordi de skulle være, jeg ved ikke, om man mener, at de er dårlige mennesker, eller fordi de er drevet af en eller anden profittrang, der gør, at de ikke kan løfte opgaven tilfredsstillende. Jeg vil i hvert fald sige, at Udbudsrådet, hvor der jo sidder et bredt udvalg af repræsentanter for mange organisationer, har peget på, at det altså ikke er et område, man skal have så stor berøringsangst over for, som måske lidt er kommet til udtryk under folketingsbehandlingen her i dag.

Hr. Frank Aaen var inde på en enkelt del af lovforslaget, som man kan sige måske ligger i en lidt anden ordførerkreds, nemlig om den liberalisering, der er på bogområdet, som jo er en aftale, der er lavet blandt kulturordførere. Jeg er meget indstillet på under udvalgsbehandlingen også at sørge for, at hr. Frank Aaen og Enhedslisten får adgang til de beslutninger og det materiale, der har ligget til grund for, at der er truffet den her beslutning. Der er lavet nogle ret grundige undersøgelser af hele bogmarkedet, men jeg vil blot sige, at jeg i hvert fald ikke er klædt på til en stor kulturpolitisk debat omkring bogmarkedet her i dag, men det er en aftale, der er lavet blandt kulturordførere, som vi i dag implementerer.

Endelig vil jeg sige, at jeg tror, at det, der er meget afgørende for, at vi som et lille land i en stor global verden med en åben økonomi kan klare os, altså er, at vi bliver bedre til at konkurrere, og at vi bliver bedre til også at prøve at forsøge at løse opgaverne på en både bedre og en billigere måde, end vi har gjort det hidtil. Der er jeg ikke i tvivl om, at den her lovforslagspakke, vi har behandlet her i dag, kan medvirke til, at vi kan få et rigere samfund og også et stærkere velfærdssamfund.

Men jeg takker for de venlige bemærkninger og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:02

Formanden:

Tak. Der er korte bemærkninger, og det er fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:02

Frank Aaen (EL):

Bare for en ordens skyld: Der er ingen af os, der har udtalt os kritisk om privatisering og udlicitering, som på nogen måde har angrebet de ansatte i private virksomheder. Det er der ikke noget grundlag for, og det har vi ikke noget ønske om. Vi har bare prøvet at rejse det principielle i det, primært to vinkler.

Når private går ind på omsorgsområdet, gør de det kun af en årsag, nemlig for virksomhedens vedkommende for at tjene nogle penge, og vi mener, at det, at nogle aktionærer skal tjene penge på opgaven, er et fradrag i forhold til den sum, der kunne bruges på at skabe velfærd. Det er den ene ting. Den anden ting er, at når man privatiserer en opgave, går man bort fra at have et ledelsessystem i kommunen, hvor man kan snakke sig til rette om, hvordan opgaven løses bedst, billigst, mest effektivt, bedst for borgeren. Men lige så snart man privatiserer den, bliver man nødt til at lave en kontrakt med paragraffer og kontrolsystemer for at være sikker på, at kommunen får den ydelse, den har betalt en privat erhvervsdrivende for. Det er de to principielle problemer, der er, og det sidste giver mere bureaukrati.

Kl. 11:04

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:04

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg da er glad for, at hr. Frank Aaen så klart tilkendegiver, at hvis det er en privat hjemmehjælper, kan den person udføre opgaven lige så godt som en, der er offentligt ansat. Det er jeg faktisk meget glad for at hr. Frank Aaen understreger her i dag. Hvis et privat firma kan løfte den samme opgave for kommunen, som det simpelt hen vil være for dyrt for kommunen selv at løfte, og hvis vi faktisk kan give borgerne mere velfærd, give de ældre mere omsorg, så har jeg svært ved at forstå, at fordi man i det private er dygtig til det og tjener penge på det, at fordi det er en anden, der løser opgaven, skal vi ligesom fratage borgerne noget velfærd. Jeg har svært ved at forstå det, hvis man mener det med det sociale engagement alvorligt.

Med hensyn til den anden del af hr. Frank Aaens argumentation, vil jeg sige, at jeg faktisk vil give hr. Frank Aaen lidt medhold i, at der er blevet for meget processtyring i måden, kommuner, regioner og hele den offentlige sektor bliver drevet på. Det, som regeringen med sine tiltag prøver på at gøre, er det, som jeg også som konservativ partiformand har hejst flaget for, nemlig at vi skal gøre noget for at afbureaukratisere den offentlige sektor, og det er at gå væk fra processtyring og i stedet gå over til resultatstyring. Det giver lederne en større mulighed for at lede, og det vil jeg meget gerne medvirke til.

Kl. 11:05

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 11:05

Frank Aaen (EL):

Jeg har kort bare to ting. Det der med først at tillægge oppositionen et grimt argument for så bagefter at rose dem og sige, at det har de alligevel ikke, er altså bare langt ude. Det er kun ministeren, der har talt om, at man skulle nedvurdere privatansatte, også inden for velfærd. Det andet er, at ministeren ikke kommer uden om, at i samme sekund man skifter fra den kommunale arbejdsgiver, der kun har en opgave, nemlig at give velfærd, til en privat arbejdsgiver, der har til opgave at tjene penge til aktionærerne, får man altså et andet fokus, og man får også et element ind, der gør, at nogen skal tjene penge på opgaven. Det kommer man ikke uden om. Man får også bureaukrati og paragraffer i stedet for bare at have f.eks. mere selvstyre blandt de ansatte, som jeg ved ministeren er fortalende for, men det er altså vanskeligt at gennemføre, hvis man har indsat en privat arbejdsgiver. Det er sådan set bare ganske enkelt de ting, vi er nogen der synes er problematiske.

Kl. 11:06

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:06

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg selvfølgelig ikke vil stille folk til ansvar for at have sagt noget, som de ikke har sagt, men hr. Karsten Hønge sagde altså i sit ordførerindlæg, at han var imod at sende den slags opgaver i udbud. Og det kan man jo ikke tolke på anden måde, end at det er, fordi der er et eller andet helt principielt forkert i det. Jeg synes også, det er meget underliggende i den måde, hr. Frank Aaen argumenterer på, at der ligesom er et problem i det, fordi man skulle kunne tjene penge på det. Hvis en selvstændig, stærk kvinde, der har arbejde i det offentlige, vælger at sige: Nu starter jeg Blæksprutten, jeg vil til at lave noget privat hjemmehjælp – så er der ikke noget som helst galt i det. Jeg tror da, det er sundt for hele den

offentlige sektor, at hvis man er blevet lidt sløv, hvis man gør tingene lidt gammeldags, hvis der ikke er kommet nogen produktivitet fremgang og arbejdsgejst ind i det, er det kun godt at blive inspireret af, at der er andre virksomheder eller andre offentlige institutioner, der gør det bedre. Det er meget mærkeligt, at når det gælder konkurrence mellem private, er der ingen grænser for, hvor meget konkurrenceudsættelse der skal være, også for de ansatte, men hvis det gælder den offentlige sektor, virker det en gang imellem, som om der er en berøringsangst over for tingene, fordi hvis man er offentligt ansat, har man altid den til enhver tid bedst tænkelige løsning på noget. Men der tror jeg altså, at det er en forkert tilgang at have til det, også af hensyn til de offentligt ansatte. Man kan godt lære noget af andre.

Kl. 11:07

Formanden:

Hr. Karsten Hønge, kort bemærkning.

Kl. 11:07

Karsten Hønge (SF):

Jeg havde oprindeligt ikke tænkt mig, at jeg skulle sige noget, men nu blev det ligesom for meget. Det er, som om ministeren graver sig længere og længere ned i et sort hul med hensyn til, hvordan ministeren lytter til de indlæg, som jeg og hr. Frank Aaen har haft.

Jeg har ikke – og jeg tror heller ikke nogle andre har – brug for, at ministeren skal bruge tid på at sidde og analysere og koge suppe på, hvordan man kunne fortolke nogle ord i den her debat. Det er så ministerens konklusion, at fordi jeg og SF mener, at det ikke på alle områder er nogen særlig god idé at udlicitere, så må der selvfølgelig derunder ligge en mistillid til de ansatte i de private virksomheder. Hvad i alverden er det for en kortslutning, som er grebet ud af den blå luft eller måske ud af et tankespind, som man skal være konservativ for at kunne opdigte?

Der ligger ingen mistillid til privatansatte overhovedet. Der ligger en skepsis over for, om alle opgaver nødvendigvis er gode at udlicitere. Det tror vi ikke i SF. Der er en masse opgaver, som løses langt bedre af det offentlige, og hvor der er en masse ekspertise, som skal fastholdes i det offentlige regi, og hvor man kan tale om, at hvis man giver slip på den ekspertise, den måde at drive virksomhederne på, den måde overhovedet at tænke velfærd på, så risikerer vi andet end bare det, at private skal til at tjene penge, vi risikerer nemlig grundlaget for den offentlige velfærd.

Kl. 11:09

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:09

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg er da faktisk meget glad for, at man kan sige, at mine bemærkning har haft den effekt, at vi får en diskussion omkring det her, for jeg synes jo sådan set, at det her bliver mere og mere underholdende. Jeg har ikke noget ønske om at grave mig ned i et sort hul. Det er jo en glædens dag, og som hr. Mike Legarth sagde, så skinner solen, og det er en rigtig god dag for konkurrencen, både på det offentlige og på det private område.

Men det er jo besynderligt, at man, hvis argumentet er, at private er absolut lige så gode til løse opgaverne som det offentlige, så stadig væk er modstandere af det. Hvad er argumentet for det? Hvis Socialistisk Folkeparti synes, at privatansatte hjemmehjælpere absolut er lige så gode som offentlige, hvorfor må de så ikke få lov at være med til at byde på opgaverne? Det argument, jeg så har hørt der nu er opfundet til lejligheden, er, at ekspertisen skal bevares i det offentlige. Jamen det er jo det, konkurrence handler om, vil jeg sige til hr. Karsten Hønge. Hvis ekspertisen er i det private, så er en af må-

derne at sikre på, at det løber over og ind i det offentlige system, faktisk at lave noget udbud.

Man kan jo kun argumentere som Socialistisk Folkeparti, hvis man tror, at den ekspertise, man har i det offentlige, er en absolut størrelse, og at man aldrig kan få inspiration udefra. Og hvis det skal stå til troende rationelt og logisk, som hr. Karsten Hønge nu siger, at de private er mindst lige så gode til det, så er det jo sundt nok at finde inspiration derfra.

Kl. 11:10

Formanden:

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 11:10

Karsten Hønge (SF):

Jeg mener ikke, at private virksomheder nødvendigvis skal ind på områder, hvor vi i dag i det offentlige faktisk har glimrende løsninger. Jeg synes også, det er en måde at give op på over for politik, for inden for nogle områder kan man sige, at det her handler om nogle byggeopgaver – og der kan det være godt at man bruger private virksomheder til at bygge for det offentlige i stedet for selv at lave håndværkerafdelinger, hvad man i princippet godt kunne gøre – så der kan godt være nogle områder, hvor det kan være o.k. at bruge private.

Men at det så skulle føre til, at man siger, at vi inden for pleje og omsorg og på andre områder også nødvendigvis skal tro, at det private er bedre, tror jeg slet ikke på. Jeg tror på, at man her skal være meget tættere på borgeren, og at vi her har en helt anden form for demokratisk kultur, som er vigtig i de her sektorer – en eller anden form for kobling til, hvad det er for nogle opgaver, vi synes det er fællesskabets opgave at løse. Det kunne være pleje- og omsorgsopgaver, men det kunne også være en række andre opgaver, hvor jeg tror, at løsningen på det – i stedet for at give op og give det til private – kunne være at sige, at vi da skal have en innovationskultur i det offentlige. Vi skal da bruge de ansatte langt mere, end vi gør i dag. Vi kan demokratisere den offentlige sektor og inddrage de ansatte i de her løsninger i stedet for bare at give op og sige, at vi åbenbart ikke rigtig kan finde ud af det som politikere, og så lade private overtage det og tjene penge på det.

Kl. 11:11

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:11

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Det her er jo et rigtig godt eksempel på, at den ideologiske sorte klap simpelt hen falder ned for øjnene af og udsynet for Socialistisk Folkeparti, når vi kommer ind på det her område. For argumentet er nu, at det sådan set kan være lige meget på byggeområdet – altså hvis det er huse eller veje – om det er den ene eller anden, der gør det, men hvis det er fodbehandling, og der er altså masser af private, der behandler fødder eller hår eller noget andet, så skal vi bevare en ekspertise i det offentlige. Det er, synes jeg, en meget, meget mærkelig nærmest mistillid man har til, at den private sektor faktisk vil kunne levere nogle rigtig, rigtig gode ydelser til det offentlige.

Jeg tror også, at jeg må sige til Socialistisk Folkeparti, at med de demografiske udfordringer, vi står over for, bliver det altså nødvendigt for kommunerne fremover at prøve at se udad og se, om der er nogle opgaver, man kan få andre til at løfte. Vi ved, at en tredjedel af de offentligt ansatte går på pension inden for 10 år, og jeg tror, det bliver nødvendigt at have et langt bedre, styrket samarbejde og samspil med den offentlige sektor, hvis vi skal give de svageste borgere i det her samfund den velfærd, de har behov for.

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:12

Morten Østergaard (RV):

Ja, jeg skal ikke stille mig i midten af den skyttegravskrig, men blot lige prøve at stille et spørgsmål, som jeg også havde med i min ordførertale, om de forhold, der gør sig gældende bl.a. inden for it-udbud. Problemet kan være, at hvor vi alle sammen er enige om, at udbudsreglerne skal være der, og at tingene skal sendes i udbud for at sikre konkurrence og adgang for andre, så man ikke bare gør, som man plejer, og bruger det samme firma, så kan udbudsreglerne være så snærende, at man er nødt til at definere løsningen, før man egentlig har fået leverandørernes bud på det, for at vide, hvad det er, man sender i udbud.

Der vil jeg bare gerne spørge ministeren, om ikke det var noget, man kunne interessere sig for måske i forbindelse med udvalgsbehandlingen på et andet tidspunkt, nemlig at skabe en bedre praksis på det område, som gør, at man ikke ligesom skal lægge sig selv i en spændetrøje, men alligevel kan sikre konkurrencen.

Kl. 11:13

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:13

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Morten Østergaard: Det vil vi meget gerne se på. Det er også meget relevant at se på, hvordan vi får sikret, at udbudsreglerne for det første sikrer konkurrencen, men at det for det andet også bliver gjort på en smidig måde, så vi ikke ender i en situation, hvor det hele bliver trukket i langdrag, eller hvor det måske i sidste ende ender med, at det sådan set ikke altid er den mest fornuftige løsning, man når frem til.

Jeg tror også, det er fornuftigt, at vi under udvalgsbehandlingen ser på, hvad konsekvenserne, hvis man ikke efterlever udbudsreglerne, så er. Hvis kommunaldirektøren indgår en ulovlig aftale nede i svømmehallen med en eller anden privat leverandør, hvad er så konsekvenserne? Vi lægger jo op til, at konsekvenserne i de grelleste tilfælde simpelt hen er, at kontrakten bliver ophævet, i de mindre grelle tilfælde, at man kan pålægges økonomiske sanktioner. Og det er altså så ordregiveren, f.eks. kommunen, der bliver pålagt de økonomiske sanktioner.

Hr. Morten Østergaard spurgte så også til det erstatningsretlige, og det vil vi meget gerne svare på under udvalgsbehandlingen, men der er jo mulighed for via det almindelige domstolssystem faktisk også at få erstatning som leverandør, hvis man er blevet stillet noget i udsigt, og man så lige pludselig alligevel ikke skal levere. Så det er i hvert fald et område, vi meget gerne vil være med til at se på i det videre udvalgsarbejde.

Kl. 11:14

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget.

Det er hermed sket.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 11:18

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser). (Filialet af internationale skoler og krav til antal elever på klassetrin m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 29.01.2010).

Kl. 11:15

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører, der får ordet, er fru Britta Schall Holberg.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Britta Schall Holberg (V):

I en global tidsalder skal der i Danmark være gode muligheder for, at virksomheder kan rekruttere højt kvalificeret arbejdskraft internationalt fra. Dette er til gavn for virksomhederne og for samfundet, og derfor skal vi søge at mindske alle de barrierer, der forhindrer en sådan international rekruttering.

En basal forudsætning for at kunne rekruttere internationalt er, at de udenlandske forældre, der kommer til Danmark for at arbejde, kan få undervist deres børn. Desværre er det i dag sådan, at friskoleloven skaber en praktisk barriere for, at det basale krav fra forældrene kan imødekommes. Lovgivningens krav om geografisk nærhed medfører, at mange skoler ikke har mulighed for at udvide deres kapacitet, sådan at behovet for undervisning på andet sprog kan imødekommes, og skolerne må derfor afvise elever. Det betyder, at der er lange ventelister til den internationale undervisning, og fra bl.a. Dansk Industri forlyder det, at de manglende undervisningsmuligheder vil skabe endnu større problemer for international rekruttering i fremtiden.

Derfor er det helt nødvendigt, at lovgivningen ændres, og at der skabes en mere tidssvarende og fleksibel ordning. I Venstre støtter vi forslaget om, at der gives en mulighed for at lave internationale filialer.

Med hensyn til den anden del af lovforslaget er den jo kommet med, fordi vi havde den situation sidste år bl.a., at en grundskole måtte lukke, fordi der på et af klassetrinnene manglede en elev, og det er jo helt u hensigtsmæssigt og uholdbart. Derfor har man nu fundet frem til en løsning, som indeholder yderligere krav til antallet af elever på de frie skolars klassetrin. Denne del af lovforslaget har imidlertid været noget omstridt, og det fremgår også tydeligt af hørings svarene.

Jeg må sige, at jeg godt kan forstå indvendingerne, og i Venstre vil vi gerne se på, om der kan laves en anden konstruktion, der er mere lempelig i forhold til de frie skoler og deres selvbestemmelse. Jeg glæder mig i den forbindelse over, at ministeren har lyttet til bekymringerne og har indkaldt de frie skoler til en drøftelse af, hvordan forslaget kan konstrueres på en mere hensigtsmæssig og rimelig måde. Det glæder mig også at kunne sige, at mødet er indkaldt allerede i dag. Så sig ikke, at der ikke handles hurtigt her.

Jeg opfordrer til, at der i behandlingen af lovforslaget gives tid til, at disse drøftelser kan finde sted, og at resultatet af drøftelserne tages med i den videre behandling og i den udformning, som lovforslaget endeligt skal have.

Formanden:

Tak til fru Britta Schall Holberg. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Carsten Hansen.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Carsten Hansen (S):

Jeg skal med det samme sige, at jeg holder talen for fru Christine Antorini, der ikke kunne være her i dag, men jeg har jo før haft lejlighed til at tale friskoler, så jeg følger mig lidt beåret over at få lov at tale om dem igen. Det er dejligt.

Jeg skal sige, at vi er helt enige i det der med muligheden for filialer for internationale skoler. Det er jo en kendt sag, at da vi i sin tid lavede Tvindloven, var den en meget debatteret ting, og jeg synes, at det er en god salomonisk løsning, man har fundet her, fordi det er et kæmpe problem, at skoler med den profil, som er beskrevet her, de internationale skoler, i mange år har haft en række store problemer med at kunne optage de elever, som gerne ville optages. Det er jo helt afgørende for os, at vi kan tiltrække udenlandsk arbejdskraft, og at deres børn kan komme i skole. Jeg synes, at det er en god løsning, der er fundet. Jeg synes nok, at regeringen har været lidt længe om det, men sådan er det jo. I himlen roser man jo hellere 1 omvendt end 100 farisæer, og her skal der også lyde ros for, at man endelig har fået taget sig sammen til at få ændret på det spørgsmål. Det er jo et helt år siden, at økonomi- og erhvervsministeren sagde, at hun var fuldstændig enig i, at det her problem skulle løses. Så bedre sent end aldrig for den del af det.

Så skal jeg også sige, at for vores vedkommende ønsker vi i virkeligheden at få delt lovforslaget, således at vi har fuldstændig rene linjer omkring det med de internationale skoler. Jeg håber, at ministeren lytter, for jeg tror, at der er et stort flertal for den del af det.

Med hensyn til kravet om antallet af elever på klassetrin i friskolerne skal jeg sige, at det virker, som om at man for at løse et problem med en elev på årstrin har fået skabt en løsning, som er meget bureaukratisk, og som vil føre til, at en lang række af vore friskoler vil lukke. Det tror jeg ikke har været hensigten, så derfor vil jeg kvittere for Venstres ordfører, fru Britta Schall Holbergs, bemærkninger om, at man har sat sig sammen med friskolerne for at finde en fornuftig løsning. Det ser vi frem til. Derfor vil jeg ikke i dag tage stilling for eller imod den del af lovforslaget, men ved andenbehandling forventer vi efter udvalgsarbejdet at høre fra ministeren, og når man har holdt møde med friskolerne, så der også kommer en ændring af lovforslaget. Derfor ønsker jeg for det første at få det delt, og for det andet, at vi får en løsning på det her.

Så skal jeg også sige, for at det står klart, at vi i Socialdemokratiet ønsker at skærpe den del af lovgivningen, men det bliver ikke i det her lovforslag, altså den del af lovgivningen, der skærper krav til antallet af elever. Vi ønsker simpelt hen, at det er sådan, at det skal være lidt sværere at starte en friskole, og vi mener, at bæredygtige friskoler skal op på et væsentlig større antal både i opstarten, og når de er endelig implementeret.

Vi ønsker – og det er en gammelkendt ting – at ændre på tilsynet. Vi mener, at det bør være kommunerne eller staten, der bør føre tilsynet med vore friskoler: Selv med de opstramninger, der er kommet omkring forældrekrædsen, der fører tilsynet, så mener vi ikke, at det er godt nok. Det tror jeg også fremtiden vil vise i forhold til forskellige pressehistorier. Men det er en anden sag, og her afventer vi altså vores stillingtagen til andenbehandlingen og kvitterer for, at ministeren og regeringen nu er gået i dialog med friskolerne på den del om klassetrin og elever.

Kl. 11:21

Kl. 11:25

Formanden:

Tak til hr. Carsten Hansen. Den næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 11:21

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

SF støtter Socialdemokraternes anmodning om at få det her lovforslag delt i to, for vi kan nemlig godt støtte den del af forslaget, der sigter mod at gøre det muligt at oprette filialer i forbindelse med frie grundskoler og private gymnasieskoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

Men når det kommer til den del af forslaget, som handler om elevtalskrav, er vi nødt til at forholde os afventende, fordi vi jo ved, at undervisningsministeren i dag skal holde møde med berørte skoleorganisationer, og derfor afventer vi, hvad der eventuelt måtte komme i udvalgsforhandlingerne. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at SF har været meget kritisk over for den del af forslaget, og vi ser med forventning frem til, hvad ministeren kan finde ud af i forhold til at lappe på den del af det.

Kl. 11:22

Formanden:

Tak til fru Pernille Vigsø Bagge. Den næste ordfører er hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:23

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Også Det Konservative Folkeparti er klar over, at det her lovforslag er utrolig vigtigt for en lang række af de mindre friskoler, og at der rundtomkring i landet sidder rigtig mange af dem og holder øje med, hvordan lovforslaget her falder ud.

Det her minimumskrav til antal elever er afgørende for nogle af friskolernes eksistens, og det er selvfølgelig vigtigt, at lovforslaget bliver til på det bedst oplyste grundlag. Derfor er det også rigtig godt, at friskolerne har været og er i dialog med os her i Folketinget, og at ministeren holder møde med dem for at sikre, at der i hvert fald ikke er noget, som er uoplyst, og at vi træffer den bedst mulige beslutning.

Vi har selvfølgelig nogle hensyn både til den ene side og den anden side i forhold til ikke at være urimelige over for de gode friskoler, men omvendt har vi selvfølgelig også et hensyn til pædagogikken, og vi må lande på det rigtige niveau med hensyn til de her krav til antal elever og især til teknikaliteterne omkring kravene til antal elever på forskellige klassetrin.

Hvad angår den del, der handler om filialer, synes vi, det er fremragende, og det glæder mig at høre, at der også er opbakning til det fra andre partier. Vi synes, det er rigtig godt, at vi kan gøre noget for de forældre, som er i Danmark i en kortere periode og har behov for en skole til deres børn.

Alt i alt synes vi, det er et godt lovforslag. Vi skal lige have afklaret det her med klassetrinene, men vi støtter varmt intentionerne i det, og vi glæder os til at høre, hvordan ministerens møde falder ud. Overordnet set er det den her vej, vi gerne vil gå.

Kl. 11:24

Formanden:

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Så er det fru Marianne Jelved, Det Radikale Venstre.

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Også Det Radikale Venstre ser meget gerne lovforslaget delt i to. Den første del drejer sig om, hvordan vi bærer os ad med at give tilbud om uddannelse til børn og unge mennesker, som følger deres forældre fra et andet land til Danmark, hvor de vælger at bo og arbejde i en periode. Det synes vi er et rigtig godt forslag. Jeg tillader mig bare med et smil at sige til ministeren, at det her jo er første skridt til at skabe filialer til skoler. Det første skridt er altid det farligste, men jeg ville have gjort det samme, hvis jeg var minister.

Den anden del af lovforslaget drejer sig så om de frie grundskoler, og der er Det Radikale Venstre faktisk yderst betænkelig, for at sige det pænt, over det forslag. Der har igen de senere år været en række stramninger af vilkårene for at drive frie skoler i Danmark. Vi har problematiseret det stort set hver gang. Nu kommer der en stramning, som virkelig er markant, og som bunder i en form for nyfortolkning af det, som man kan sige gennem årene er blevet til en fælles forståelse af, hvordan man tolker kravene til elevtallene.

Der skal nu være to slags elevtalskrav, der skal opfyldes, og det synes vi er for meget. Det ene elevtalskrav kan vi godt støtte, det er samlet at have 32 elever fordelt på et bestemt antal klassetrin. Det andet elevtalskrav er, at man inden for et forløb i en friskole skal kunne have bestemte antal elever på bestemte grupper af klassetrin. Egentlig synes jeg, det er en slags indblanding, som ikke burde finde sted i forhold til skolerne. Forældrene er jo dem, der har besluttet, at deres børn skal gå i en fri skole, de har deres grunde til det, og det er også forældrene, der kan vurdere, om den fordeling af elever, der er på de forskellige klassetrin, er hensigtsmæssig for deres barn. Den frihed synes jeg der skal være.

Jeg har forstået, at ministeren holder et møde med de relevante foreninger efter førstebehandlingen her, og jeg håber virkelig, at der kan findes en acceptabel og en rimelig løsning. Det er en grundlovssikret ret at kunne sætte sit barn i en fri skole. Vi har ikke skolepligt, vi har undervisningspligt, og den meget centrale frihedsrettighed, der ligger i det, vil vi gerne advokere stærkt for, og jeg appellerer til ministeren om at lade være med at øge stramningerne på de frie skoler.

Kl. 11:28

Formanden:

Tak til fru Marianne Jelved. Den næste ordfører er fru Johanne Schmidt-Nielsen fra Enhedslisten.

Kl. 11:28

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil starte med sige, at jeg synes, at det var en passende bemærkning, fru Marianne Jelved kom med.

Minister – undskyld, minister!

Jeg synes, at det var meget passende bemærkning, fru Marianne Jelved kom med om det med det første skridt, så det vil være rart, hvis ministeren vil kommentere det om lidt.

I Enhedslisten ønsker vi ligesom de andre partier, at det her forslag bliver delt op i to. Jeg kan slet ikke forstå argumentet for, at det skal behandles under ét, så det kunne også være, at ministeren lige ville kommentere, om vi kunne få mulighed for at få en opdeling af forslaget.

Vi er positivt indstillet over for den første del, nemlig den, der handler om, at de frie grundskoler, der har fået godkendelse til at undervise på et andet sprog end dansk, og de private gymnasier får mulighed for at oprette filialer. Det er klart, at der, hvis man kommer hertil, skal være mulighed for, at ens børn kan få undervisning.

Den anden del af forslaget, nemlig den del om klassetrinskravet, er vi kritisk over for, som så mange andre. Som det også meget klart

fremgår af høringsvarene, er der en lang række punkter, der kan diskuteres. Til gengæld er vi rigtig glade for, at ministeren i dag har et møde med de relevante foreninger, og vi håber meget, at der kommer en løsning på det her problem.

Så første del er vi positive over for, og anden del er vi afventende over for, og ja, vi håber som sagt meget, at der kan findes en god løsning på det.

Kl. 11:29

Formanden:

Tak til fru Johanne Schmidt-Nielsen. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:29

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Rekruttering af højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft kan blive en helt central vækstdriver, når vi om ganske få år vil komme til at skrive efter den helt nødvendige arbejdskraft, som vil være forudsætningen for, at vi bare kan fastholde det velfærdsniveau, vi kender i dag, især når Folketinget fortsat ønsker at præmiere sunde og raske danske borgere over 60 år med en flot overførselsindkomst, selv om vi ikke har råd til ydelserne, og selv om vi har ganske hårdt brug for dem på arbejdsmarkedet. Det er derfor kærkomment, at de internationale skoler med denne lovgivning får mulighed for lettere at indrette og tilpasse kapaciteten, så det bliver nemmere at optage børn af udenlandsk arbejdskraft eller udenlandske medarbejdere. Det ville være ærgerligt, at selvskabte, bureaukratiske regler skulle være med til at forhindre, at man f.eks. kunne give undervisningstilbud på fremmedsprog.

Så er vi i øvrigt meget enige med Det Radikale Venstre i, at de meget præcise klassetrinsskiftelser bliver opblødet, og vi ser også hen til det møde; der er flere og flere, der er spændt på mødet, vil jeg sige til ministeren. Vi synes, at de frie grundskoler skal staves med stort f i *frie*; det er ret centralt for hele det her skolesystem, at vi ikke sidder herinde og kloger os på en række detaljer, som i langt højere grad kan finde deres naturlige løsninger derude, hvor det giver mening for dem, der skal leve med dem.

Men alt i alt et rigtig godt forslag. Så ser vi, hvad der kommer ud af anden halvleg, hvis jeg må kalde det sådan.

Kl. 11:31

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det undervisningsministeren.

Kl. 11:31

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Tak for den brede tilslutning til, at internationale skoler skal kunne oprette filialer for at imødekomme det behov, der er for flere pladser til udenlandske familier, der kommer til Danmark for at arbejde, og som har børn med.

Jeg blev for alvor opmærksom på behovet for et års tid siden. Man kan godt sige, at så kunne vi have nået at få det igennem Folketinget sidste år, men alt, hvad der vedrører frie skoler, er kompliceret og tager tid, og det opgav vi altså. Nu står vi med det, og jeg vil godt forsikre, at hvis den positive holdning holder hen over anden- og tredjebehandlingen, så kan disse filialer starte til august.

Jeg har heldigvis fået den første ansøgning, nemlig fra Copenhagen International School, CIS, som anmoder om at kunne anvende nogle bygninger i midten af København til deres ældste klasser, hvorved de får plads til tre spor i stedet for to spor på skolen i Hellerup. Det er meget positivt, og vi vil svare meget hurtigt, og som sagt vil filialen kunne starte allerede til august, hvis vi ellers bliver enige om vilkårene. Der er jo en bygning, der skal købes, og det er vistnok i øvrigt en bygning, som ejes af Undervisningsministeriet. Så det

burde der være en løsning på, men vi skal jo også finde den rette pris og de rette vilkår.

Så siger fru Marianne Jelved meget rigtigt, at det jo er et skridt ud i et nyt land, når vi tillader frie skoler at oprette filialer. Vi er nogle, der kan huske visse spor, der skræmmer. Vi havde engang et stort imperium med rigtig mange filialer rundt omkring i hele landet styret fra Tvind, og det førte til lovændringer og til næsten traumatiske oplevelser både i Folketinget, i Højesteret og i Undervisningsministeriet. Så vi skal selvfølgelig være meget opmærksomme på det, vi gør.

Jeg vil gerne slå fast med indtil flere hegnspele, at det handler om internationale skoler, og begrundelsen for, at vi der gerne vil åbne for det, er, at den normale vej og procedure for oprettelse af frie skoler – nemlig at der er en skolekreds, at der er forældre, der samler ind og anmelder skolen og får den sat i gang – jo er vanskelig for udenlandske forældre at gå i gang med. De er her jo ikke. Det kan være, at de først kommer med deres børn til september, og man kan jo ikke forlange, at de, før de kommer, skal starte sådan en skole. Hvis nogle af dem bliver væk, fordi skolen ikke allerede er der, så får man jo heller ikke opfyldt behovet, og så kommer nogle virksomheder til at mangle kvalificeret medhjælp. Så der er nogle rigtig gode grunde til, at den traditionelle friskolemodel med skolekreds, anmeldelse, indsamling osv. ikke rigtig virker, når det gælder de frie skoler.

Indtil for et år siden var mit standardsvar, at man jo bare kan oprette de skoler, der er jo fri oprettelsesret – hvorfor gør man dog ikke det? Svaret er, at det skyldes, at de familier, som skal have glæde af skolen, jo ikke er her, eller i hvert fald er der en del af dem, som ikke er her. De, der er her, har jo deres børn i skole, så de har ikke brug for det nye. Det er dem, der ikke er kommet endnu, som har brug for det nye.

Jeg synes, at den begrundelse er så stærk, at den også kan bruges til at begrunde, at vi ikke opfylder skoleorganisationernes ønske om, at alle skal kunne oprette filialer. Hvis alle kan oprette filialer, kan man jo også omgå de betingelser, der er, og som Folketinget efter nøje overvejelser og drøftelser med Kommunernes Landsforening har sat op. Betingelserne for, at man kan oprette en fri skole, kan man jo bare gå udenom ved at lave en filial; så er det hele friskolelovgivningen, som skal ændres.

Det kan man selvfølgelig også gøre, som hr. Carsten Hansen var inde på. Man kan stille langt højere krav til elevtal og sige: Så nøjes vi med det krav. Men det vil jo altså føre til lukning af rigtig mange friskoler. Så mon ikke vi lige skal lade det ligge?

Kl. 11:37

Nu kommer jeg så til anden del; den del, som nogle vil have udskilt af lovforslaget. Det er jo et ønske, som man plejer at opfylde, men skal vi nu ikke lige se, om det ikke kunne lykkes at opnå bred enighed om det hele, for så er der jo ingen grund til at opdele tingene i to lovforslag. Men selvfølgelig er det en mulighed.

Jeg kan oplyse – og det er især fru Marianne Jelved, som har brug for den oplysning – at hvis vi intet gør, hvis vi bare dropper anden del af dette lovforslag, så er der 11 friskoler, 11 navngivne friskoler, der lukker. Anledningen til, at vi overhovedet har rejst sagen, er jo lukningen af Hoven Friskole, og jeg kan forstå på mine embedsmænd, at der er yderligere to friskoler, som allerede er lukket på grund af det eksisterende krav.

Hvis vi vedtager det, som ligger i forslaget, så er der også nogle skoler, der lukker, antagelig syv; jeg kan ikke helt gennemskue det, og det kan godt være, at tallet ikke passer helt. Men en ting er sikkert: Der er et antal skoler, som vil lukke, hvis vi vedtager det, der ligger i lovforslaget, men ikke nødvendigvis flere, end der ville lukke, hvis vi ikke vedtager det og beholder det nuværende.

Der er nogle kostskoler, fire kostskoler, som kommer i klemme. Den sag synes jeg vi skal se på. Det har været nævnt, om man kunne

få en mildere overgangsordning. Det synes jeg vi skal se på. Det har været nævnt, om der kunne være mere elastik i fristen, i tilfælde af at man ikke opfylder kravene. Det synes jeg også vi skal se på. Men hvad jeg ikke synes vi skal se på, er dette meget rimelige krav om, at man i det mindste på tre på hinanden følgende klassetrin har ni elever. Det synes jeg altså er et ganske rimeligt krav, så det vil jeg i hvert fald som udgangspunkt foreslå at vi holder fast i.

Om vi så også skal drøfte retskrivningen og skrive friskoler med stort f vil jeg gerne lade indgå i drøftelserne. Det kræver så en inddragelse af kulturministeren, er jeg bange for, men det gør jeg gerne. Jeg skriver også friskoler med stort, selv om det er ukorrekt, og jeg bliver meget ked af det, hvis nogen opfatter lovforslaget, som om vi nu er ude efter den danske tradition, for at man kan oprette frie skoler ved siden af den offentlige.

Vi havde lige en debat om hjemmehjælp og lignende, som handlede om, hvorvidt private løsninger skulle være tilladt. Jeg synes, det var temmelig absurd at høre på argumenterne for, at de ikke skulle være tilladt. Det bedste argument for, at de skal være tilladt, og det er et godt salt både i debatten, i skolen og i den offentlige sektor som helhed, er jo de frie skoler, som ganske vist skal høre på mange knubbede ord fra visse kommuners side, især Københavns Kommune har set sig sur på de frie skoler.

Det er da også rigtigt, at det har visse omkostninger på forskellige måder, at der er en fjerdedel eller måske endda nogle steder flere, som går i de frie skoler, men omkostningen ved ikke at have den mulighed er langt, langt større.

Lad os finde en mindelig model, som så mange som muligt kan leve med, og som kan løse de grænseproblemer, der er, og de problemer, der er med at sætte minimumskrav osv. Men lad os skrive friskoler med stort f, og lad os beholde den frihed med stort f, som de er udtryk for. Den er ikke et levn fra fortiden, den er et lyssignal ind i fremtiden. Vi skal have flere af den slags muligheder, for at borgerne selv kan tage initiativ og selv tage ansvar for deres og deres familiers liv.

Kl. 11:41

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, og det er fra fru Marianne Jelved.

Kl. 11:41

Marianne Jelved (RV):

Jeg er alligevel en lillebitte smule overrasket over, at ministeren nu – til trods for at der skal være et møde – synes, at fordelingen med ni elever på de første tre klassetrin er en rimelig løsning. Det er det, jeg ikke forstår. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor lovgiverne skal gå ind og kontrollere, at der er en bestemt fordeling på klassetrinene fra børnehaveklassen til og med 7. klasse, at vi ikke kan vise tillid til skolerne. Kravet om 32 elever på de klassetrin – børnehaveklasse til 7. klasse – er o.k., men at vi også siger, at de 24 af dem skal fordeles på en bestemt måde, forstår jeg simpelt hen ikke.

Jeg forstår ikke, hvad begrundelsen er, og jeg forstår ikke, hvad det er, der har ændret sig i verden, og som gør, at vi pludselig skal lave den her bestemmelse. Det kunne jeg godt tænke mig at ministeren forklarede. Hvorfor skal vi gøre det?

Kl. 11:42

Formanden:

Undervisningsministeren.

Kl. 11:42

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hvis nu en friskole opstår på den måde, at der er en klasse på en nærliggende folkeskole, som på en eller anden måde kommer i konflikt med skolen, med kommunen, og som derefter bryder ud og dan-

ner en friskole, så har vi jo en lidt mærkelig skole med rigtig mange elever på ét klassetrin og så måske meget få på de andre klassetrin. Det er jo årsagen til det hidtil gældende kriterium, som siger, at der skal være mindst én elev på alle klassetrin, for ellers kan vi ikke kalde det en skole. Det kriterium førte så til, at en skole måtte lukke – og jeg kan forstå, at det ikke bare er en, det er tre – og at 11 mere må lukke, fordi de på et enkelt klassetrin ikke har en eneste elev.

Det er det, regeringen nu foreslår skal blødgøres eller rimeliggøres, sådan at man i stedet for siger, at over tre klassetrin skal der være ni elever, altså tre i gennemsnit. Det synes jeg ikke er noget overgreb, og det er det, jeg her har beskrevet, som er baggrunden for forslaget.

Kl. 11:44

Formanden:

Fru Marianne Jelved.

Kl. 11:44

Marianne Jelved (RV):

Jamen der har jo i rigtig, rigtig mange år været en fælles forståelse af, at man på en friskole udbød undervisning på alle klassetrin fra børnehaveklasse til 7. klasse, men der har ikke været en fælles forståelse af, at det betyder, at der skulle være mindst én elev på hvert klassetrin. Det er jo en ny fortolkning, og det er jo en fortolkning, som nu forsøges ændret lidt ved hjælp af den kassemodel, der ligger her.

Samtidig taler vi i folkeskoleregi om aldersintegreret undervisning, undervisning på tværs af aldre og på kryds og tværs af klassetrin osv. osv., men når det går på de frie skoler, kan man pludselig ikke lave den type blandinger. Man kunne jo udmærket have en friskole, der havde børnehaveklasse, 1. klasse og 2. klasse sammen osv., uden at man behøvede at have – jævnfør folkeskolens model – en på hvert klassetrin. Det ene er ikke bedre end det andet, men det ene giver større frihed end det andet.

Kl. 11:45

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:45

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det kan godt være, at Det Radikale Venstres sekretariat har bedre jurister, end jeg har i Undervisningsministeriet. *Mine* jurister siger altså, at der hele tiden har været et krav i den eksisterende lov om, at der skal være mindst én elev på hvert klassetrin.

Når vi overhovedet fremsætter lovforslaget, er det, fordi det kan forekomme lidt urimeligt, for det kan jo føre til, at hvis en enkelt familie rejser væk fra en landsby, må skolen pludselig lukke, fordi der så ikke er nogen tilbage på et enkelt klassetrin. Det er det, vi nu gør mere fleksibelt, mere rimeligt. Men hvis fru Marianne Jelved foretrækker det nuværende, som har været gældende i længere tid, jamen så kan vi jo fjerne den del af det; det synes jeg bare ikke ville være rimeligt.

Jeg vil også gøre fru Marianne Jelved opmærksom på, at der i høringssvarene jo er enstemmig opslutning til, at kravet om én elev pr. klassetrin skal fjernes, men så skal der vel sættes et eller andet i stedet.

Kl. 11:46

Formanden:

Tak til ministeren. Så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører, sådan midt imellem en første og en anden omgang, værsgo.

Kl. 11:46 Mødet er udsat. (Kl. 11:50).

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Ja, man kan da godt som ordfører frygte lidt, at ikke engang ministeren har opdaget, at Dansk Folkeparti ikke har deltaget i behandlingen af det her lovforslag, men bedre sent end aldrig, kan man jo sige.

Jeg noterede mig trods alt i undervisningsministerens tale, at han takkede for den opbakning, der var til hovedlinjerne i det her lovforslag, og der vil jeg gerne sige, at der da i hovedlinjerne grundlæggende også er opbakning til det her forslag fra Dansk Folkepartis side, men vi nærer trods alt en lille smule sund skepsis med hensyn til begge dele af lovforslaget.

Med hensyn til det med de frie grundskolers og private gymnasieskolers muligheder for at lave de her filialer af skoler for at tilgode de elever, der opholder sig i Danmark med arbejdende forældre fra andre lande, er der sådan set meget sund fornuft i, at de børn selvfølgelig også opnår en undervisning, som de kan bruge i deres gøren og kunnen, ved at de f.eks., som mange af dem jo gør, opholder sig i forskellige lande i nogle af de år, hvor de modtager undervisning. Det, vi blot lige vil være sikre på, er selvfølgelig, at der med den her ændring ikke åbnes en ladeport for, at man ad omveje i sit stille sind sådan bare begynder at sige: Jamen o.k., det er jo fint med alle mulige sprog, også inde på de andre undervisningsområder, på almen- og gymnasier, i folkeskoleregion osv. Der har vi jo tidligere kunnet se, at nogle folkeskoler bl.a. har udtrykt ønske om, at man ville etablere hele linjer med andre sprog end dansk som hovedsprog. Jeg ved godt, at det ikke er det, der ligger i det her forslag, men det var bare lige for at præcisere, at vi i hvert fald har en sund skepsis over for det.

Med hensyn til det andet, og det synes jeg er lidt mere vigtigt, og det er jo det, som bl.a. fru Marianne Jøved var inde på omkring det her med de klare klassetrinsskrav for frie grundskoler osv., synes vi fra Dansk Folkepartis side, det er vigtigt, at man også klart får undersøgt de ting, som ligger i kritikken fra bl.a. Dansk Friskoleforening og Danmarks Privatskoleforening, i hvert fald i de hørings-svar, som de har indsendt, hvor de jo siger, at en række andre små friskoler vil lukke, hvis det her lovforslag bliver vedtaget i sin nuværende form. Derfor vil vi selvfølgelig gerne have de ting undersøgt ekstra, og det glæder os selvfølgelig også, at ministeren har taget initiativ til et møde med lederne fra området osv., men der er nogle ting, som vi i hvert fald vil tage forbehold over for til andenbehandlingen af lovforslaget.

Endelig skal jeg huske at sige, at det ønske, som jeg har fået at vide på forhånd at Socialdemokraterne har – jeg har ikke hørt det henede i salen i dag, men jeg har noteret mig det tidligere – om at få det her lovforslag delt i to, sådan set er et forslag, som også Dansk Folkeparti vil anbefale bliver til virkelighed.

Så vil jeg afslutningsvis sige, at jeg måske godt kunne have tænkt mig, at det her lovforslag havde ventet lidt i skuffen og først var blevet fremsat, efter at høringsrunden var fuldt afsluttet, og at vi måske så havde taget en diskussion om nogle af de her delelementer, inden lovforslaget blev fremsat til første behandling.

Men det skulle være ordene fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:49

Formanden:

Tak til hr. Hans Kristian Skibby.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget, hvis ingen gør indsigelse. Og det er ikke tilfældet.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om taxikørsel m.v. (Obligatorisk tv-overvågning i taxier).

Af transportministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 28.01.2010).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Mødet er genoptaget.

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kristian Pihl Lorentzen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Hensigten med lovforslaget her er at forebygge røverier og overfald på førere af taxier og bidrage til opklaring, hvis et overfald skulle finde sted. Og det kan jo gøres, ved at der etableres tv-overvågning i vores taxier. Venstre kan fuldt ud tilslutte sig denne hensigt.

Lovforslaget er en opfølgning på beslutningsforslag nr. B 79 fremsat af Dansk Folkeparti, og det er velkendt, her i salen i hvert fald, at Venstre havde foretrukket at fortsætte med den frivillige indførelse af tv-overvågning, som jo allerede er i fuld gang i taxibranchen landet over, f.eks. i Århus, Odense, Esbjerg, Herning og andre steder. Desuden er det vores opfattelse, at tv-overvågning selvfølgelig er mest relevant i områder af landet med et højt trusselsniveau, dvs. en stor risiko for overfald. Men vi respekterer naturligvis, at et flertal i Tinget ønsker en obligatorisk landsdækkende ordning, og det tager vi til efterretning. Og vi er som sagt meget enige i hensigten: bedre sikkerhed i taxier med baggrund i de mange hændelser med vold og overfald på chaufførerne.

Det skønnes, at der nu skal installeres tv-overvågning i ca. 3.000 taxier landet over som følge af det her lovforslag. Et centralt spørgsmål i denne sammenhæng er overvågning af borgerne, privatlivets fred og overholdelse af persondataloven. Det er selvfølgelig uacceptabelt, hvis uvedkommende kunne komme til at se de optagelser, der sker i taxierne. Derfor er Venstre tilfreds med, at der er fundet en fornuftig løsning på dette spørgsmål, nemlig at det er den enkelte ansvarlige taxivognmand, som bliver dataansvarlig, dvs. ansvarlig for, at optagelsen behandles korrekt og videregives til politiet, hvis en forbrydelse skal opklares. Desuden stilles der krav om tydelig skiltning med, at overvågning finder sted, så ingen uforvarende kommer ud for en pikant optagelse, om jeg så må sige.

Venstre hilser med tilfredshed, at branchen får en passende lang tidsfrist frem til sommeren 2012 til at opfylde kravene om tv-overvågning, så der ikke påføres erhvervet unødige meromkostninger gennem hastværk. Sådanne meromkostninger er der nemlig kun kunderne til at betale, og hvis vi presser erhvervet unødigt med ekstra omkostninger, vil det også udbrede de såkaldte taxifrie zoner, som vi i stedet for skal have udryddet.

Endelig er der i forbindelse med høringen af lovforslaget kommet en række konstruktive bemærkninger til muligheden for, at kommunalbestyrelser kan fritage for den obligatoriske overvågningspligt. Her er det værd at notere sig, at selv om en taxi hovedsagelig bruges

til forudbestilt kørsel ifølge kontrakt, f.eks. med børn, borgere med handicap og lignende, kan en kommune af hensyn til passagerernes sikkerhed jo fastholde kravet om tv-overvågning, hvis kommunalbestyrelsen skønner det relevant.

Konklusionen er, at Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 13:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren, der var ingen korte bemærkninger. Hr. Magnus Heunicke som ordfører.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Det her er en god dag for arbejdsmiljøet for taxachauffører i Danmark, og det er det, fordi de indtil nu har været afhængige af, om deres vognmand ville installere et videokamera, der kunne garantere deres sikkerhed i vognen. Og når jeg siger garantere, er det ikke bare for sjov, for alle undersøgelser og alle erfaringer viser, at de steder, hvor man har et kamera, der lige fotograferer den kunde, der nu kommer ind, er der et markant fald i antallet af overfald på taxachaufførerne.

Vi skal huske på, at når man er taxachauffør, arbejder man meget ofte på skæve tidspunkter og sent om aftenen og nogle gange med folk, der er berusede eller på anden måde påvirkede, og som skal hjem fra byen eller videre til fest, og der har vi altså desværre oplevet alt for mange gange – faktisk i hundredvis af gange – at der er sket overfald på taxachauffører. Det er derfor, at 3F har skubbet på, og tak for det arbejde. Og det er derfor, at et flertal i Folketinget – og det var så ikke med Venstres gode vilje, kan vi forstå – har presset på, og det er det, som regeringen nu er tvunget til at følge op med et lovforslag. Derfor er det en god dag for arbejdsmiljøet.

Det er klart, at når man indfører overvågning, er vi som Socialdemokrater også optaget af beskyttelsen af de oplysninger, som kommer frem. Det skal jo ikke være sådan, at fordi man tager en taxa, skal alle kunne se, hvor man har taget den fra og til, og hvordan man har set ud i den sammenhæng, og derfor er det godt at slå fast, at danskernes sikkerhed for persondata bliver beskyttet i det her lovforslag. Der bliver sat skiltning op om, at der er overvågning i taxaen, og endnu vigtigere er det, at det er Datatilsynet, der ifølge persondatalovens § 55, stk. 1, og § 62, stk. 3, fører tilsyn med, at loven iagttages i forbindelse med tv-overvågning i taxaer. Der bliver altså ikke tale om, at vi ved at lave tv-overvågning i taxaer vil skabe brud på persondataloven, og det er en vigtig forudsætning for at synes, at det her er et godt lovforslag.

Det er nemlig derfor, vi kan sige, at vi samlet set støtter lovforslaget. Vi mener, det vil medvirke til at forebygge røverier og overfald på taxachauffører, og at vi med lovforslaget imødekommer det ønske om tv-overvågning, som chaufførerne selv har været ude at fremsætte.

Kl. 13:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Kim Christiansen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:06

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Som den forrige ordfører nævnte, er det en stor dag for taxachaufførerne i Danmark. Nu står der godt nok i dagens dagsorden, at det er en første behandling, men reelt er det jo en syvende behandling, fordi vi tidligere har behandlet tre beslutningsforslag, B 23, B 34 og B 79, fra Dansk Folkeparti, som er baggrunden for, at regeringen fremsætter det her lovforslag. Der er jo sådan set heller ikke nogen grund

til, at Venstres ordfører har nødig at være så bagstræberisk – indrøm dog, at man har set de gode intentioner og de gode ideer bag det her forslag, og bak så op om det.

Det her er en sejr for arbejdsmiljøet. Der er mange familier, der i de sene natte timer sender en far eller mor på arbejde i det her miljø. Det her er en kæmpe gevinst for deres sikkerhed.

Som det også er blevet nævnt, har vi set, at antallet af overfald er faldet de steder, hvor man ad frivillighedens vej har indført det her. Venstres ordfører var lidt inde på, at man godt kunne have håbet, at det her kunne være sket ad frivillighedens vej, men det har vist sig ikke at være muligt. Derfor er jeg og Dansk Folkeparti meget tilfredse med, at det nu ser ud til, at vi får vedtaget det her, endda med et meget markant flertal af Folketingets partier.

Der er taget højde for persondataloven. Der er den beskyttelse, synes vi, der skal være. Det har været det, vi har diskuteret de gange, hvor det har været oppe, men jeg synes, der er fundet nogle gode løsninger på det. Der er også fundet en god løsning på implementeringen, således at der ikke er nogen, der skal ud at sprænge kassekreditten for at få det her lavet over hals og hoved. Vi har givet god tid til det – frem til sommeren 2012.

Så alt i alt er det et rigtig godt forslag, som regeringen her har fremsat, og det kommer nok ikke bag på nogen, at Dansk Folkeparti vil støtte det.

Kl. 13:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Hanne Agersnap som ordfører for SF.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

Jeg kan kun give hr. Kim Christiansen ret i, at vi har diskuteret det her før. Jeg har siddet i Folketinget i 2½ år og har vel allerede været med til at diskutere det her forslag fire gange.

Det er et rigtig godt forslag at sikre chaufførernes sikkerhed og tryghed i arbejdet. De arbejder udsat på øde steder på svære tidspunkter og nogle gange med påvirkede passagerer, og de sidder helt alene i vognen. Jeg kan godt forstå, at de chauffører har brug for sikkerhed i arbejdet, og jeg synes, det kan bidrage til at forebygge forbrydelser, og det kan også bidrage til at opklare forbrydelser, hvis vi har videoovervågning. Vi vil derfor støtte forslaget.

Det, der har været SF's bekymring, også andre gange, vi har diskuteret det, er jo forholdet til persondataloven, som vi også har hørt om. Det er fint, at Datatilsynet skal føre tilsyn, og at vi selvfølgelig overholder persondatalovens bestemmelser. Det, vi havde til det seneste beslutningsforslag, som blev vedtaget, var jo det forhold, at det kun er politiet, der skal have adgang til de billeddata. Det vil jeg så her under udvalgsbehandlingen forfølge lidt og høre, om det er vognmanden, der bliver dataansvarlig, og om vi i så fald kan sikre, at det kun er, såfremt der er begået en forbrydelse eller der er noget, politiet er interesseret i at se på billederne, at billederne kan ses, eller om vognmanden kan se billederne, og om vi kan kræve, at han skal følge de anbefalinger, der er fra Datatilsynet om opbevaring og sikkerhed, sådan at billederne kun bliver set, såfremt der er begået en forbrydelse.

Men vi regner med, at jeg lige kan få afklaret et par spørgsmål under udvalgsbehandlingen. SF er interesseret i at støtte forslaget.

Kl. 13:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Tage Leegaard som konservativ ordfører.

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. På vegne af hr. Tom Behnke, som er vores sædvanlige ordfører på dette område, skal jeg hermed læse hans tale op:

Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslaget fra transportministeren. Folketinget har gennem flere år diskuteret forslaget om tvungen eller obligatorisk tv-overvågning i taxier. Argumenterne har været og er fortsat chaufførernes sikkerhed og arbejdsmiljø. Det har helt sikkert en præventiv effekt, at passagererne på forhånd kan se, at der er tv-overvågning, for så ved passagererne, at de ikke kan slippe godt fra at begå kriminalitet i forbindelse med turen.

Indtil nu har branchen selv været rigtig god til at få installeret tv-overvågning, specielt i de større byer, hvor problemerne også er mest udtalte. Der, hvor man allerede har tv-overvågning, har det været efter et godt samarbejde mellem chaufførerne, vognmændene og bestillingsselskaberne. Nu er vi så nået dertil, hvor vi skal have de sidste med, så alle taxier får tv-overvågning. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Konservative har holdt på, at spørgsmålet om tv-overvågning i taxier skulle være et anliggende mellem chaufførerne og vognmændene, men vi erkender også, at der er gode grunde til at få tv-overvågning i taxier. Undtaget fra den obligatoriske ordning er, hvis køretøjet hovedsageligt anvendes til forudbestilt kørsel ifølge kontrakt.

Samlet set kan Konservative hermed støtte forslaget.

Kl. 13:10

Kl. 13:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Johs. Poulsen som radikal ordfører.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Som flere ordførere allerede har været inde på, så er det her jo et lovforslag, som er en direkte udløber af, at sagen har været diskuteret en hel del gange før i Folketingssalen gennem de senere år. Det har det jo, fordi der har været en diskussion også i branchen om, hvorvidt det burde være obligatorisk at have en videoovervågning i taxaer, selvfølgelig først og fremmest med det sigte, at det skulle kunne forebygge overfald og lignende. Og i forbindelse med det har der selvfølgelig også hver gang været diskussion om, hvad det så vil betyde i forhold til overvågning, hvad aspekterne ville være der, og hvad følgerne kunne være.

Vi må jo sige, at når lovforslaget ligger nu og her, er det vel i virkeligheden, fordi et flertal i Folketinget så har sagt, at man nu vil se et sådant lovforslag, og det ser vi så nu.

Jeg skal sige, at Det Radikale Venstre ser relativt afslappet på forslaget. Det gør vi, fordi kendsgerningen vel er, at den allerallerstørste del af branchen – og vognene – efterhånden er i den situation, at man har en videoovervågning. I alt fald er det sådan, at med den frist, der stilles op her frem til 2012, vil de allerfleste have det til den tid.

Vi har fortsat den opfattelse, at det bedste, man kunne have gjort, var at overlade spørgsmål af den her karakter til branchen, altså til aftaler mellem vognmændene og chaufførerne. Vi mener absolut, at de ville kunne finde ud af det, og vi har også tillid til, at de ville kunne gøre det på en fornuftsbeholden måde, og at man så derfor ville få videoovervågning de steder, hvor man fra chaufførers og vognmænds side mente det var nødvendigt, og ikke nødvendigvis alle de steder, hvor man måske vurderer, at det ikke er nødvendigt.

Men nu er lovforslaget her jo som sagt, og vi ser relativt afslappet på det, ikke mindst i lyset af, at der jo heldigvis er blevet udøvet en del bestræbelser på at sikre, at man ikke på nogen måde kommer til at bryde persondataloven. Det gælder dog fortsat, som også fru

Hanne Agersnap var inde på, at der kan være et par ting, der er grund til at få belyst yderligere i udvalgsarbejdet efterfølgende, og vi vil da også følge nøje, hvad der måtte komme frem i den diskussion.

Vores tilgang er som sagt, at vi synes, det er svært at hidse sig op til det helt store over det, fordi det altså efter vores opfattelse er noget, der ville være kommet under alle omstændigheder, og vores tilgang er, at medmindre der dukker nye og meget ændrende oplysninger op i udvalgsarbejdet, vil vi undlade at stemme.

Kl. 13:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er rigtigt, som det er sagt, at sagen har været behandlet mange gange. Den opmærksomme følger af debatten vil jo også kunne konstatere, at i forbindelse med beslutningsforslag nr. B 79 ændrede Enhedslisten holdning fra at have været imod en sådan ordning til at støtte en sådan ordning. Det gjorde vi sådan set af en eneste simpel grund, og den var, at vi var blevet overbevist af 3F og chaufførerne om, at hvis vi ikke lavede en obligatorisk ordning, ville konsekvensen være, at en række vognmænd – ikke nødvendigvis mange, men en række vognmænd – af økonomiske grunde, uanset om der var behov for en sådan overvågning eller ej, ville undlade at installere de her videokameraer. Det var sådan set vores afgørende begrundelse for at skifte holdning til det spørgsmål. Det argument gælder jo stadig, og derfor er vi i udgangspunktet positive over for det lovforslag, der ligger her.

Det, der jo var vigtigt, var, at man skulle sikre, at de kommende regler for databehandling, stemte overens med loven om personoplysninger. Man kan diskutere, om det er opfyldt i det udkast til lov, der ligger her. Til gengæld kan vi sige, at hvis man ikke på det ene område havde brudt med persondataloven, kunne man ikke have lavet noget udspil, der handlede om obligatorisk dækning. For det fremgår jo af Datatilsynets indsigelse, at det, der er problemet her, er, at selve persondataloven siger, at man slet ikke kan indføre sådan nogle obligatoriske ordninger. Der skal altid tages konkret stilling.

Så argumenteres der i bemærkningerne til lovforslaget for, at vi skal indføre det her, fordi der er nogle grundlæggende samfundsmæssige hensyn, der gør, at det skal tilgodeses på trods af det. Det må man jo lade indgå i sine overvejelser, og vores overvejelser i dag er ikke meget anderledes, end de var, da vi behandlede beslutningsforslaget.

Så kan vi i øvrigt konstatere, at Datatilsynets kloge og fornuftige indvendinger har ført til en række forbedringer af lovgivningen på en række områder, som gør, at vi i dag må sige, at ud over den enkelte lille detalje – som ikke er nogen uvigtig detalje, vil jeg sige – om, hvorvidt vognmændene kan have adgang til at se de her optagelser, selv om der ikke er sket en forbrydelse, har man indrettet lovgivningen på det her område fornuftigt. Vi vil i hvert fald have den samme sikkerhed, som andre har nævnt, for, at der ikke bliver adgang til, at vognmanden kan sidde og hygge sig på de her videooptagelser, men at der kun er adgang til dem, hvis der er sket en kriminel handling. Det handler selvfølgelig også om, i hvor stor udstrækning de vejledninger, der er, kan være obligatoriske. For ellers synes vi, at vi har åbnet for en ladeport, som vi ikke kan være med til at åbne.

Ellers vil jeg sige, at vi ikke håber, at man tror, at man nu har løst de problemer, der er med vold i gadebilledet eller i taxaer. Der er jo i vores samfund en tilbøjelighed til at tro på, at bare vi filmer alting, holder folk op med at begå kriminalitet. Det skulle man i hvert fald tro, for videoovervågning er jo svaret på snart sagt et hvilket som helst problem. Det tror vi ikke det er. Vi tror, at der skal sættes ind med andre ting for at forebygge både vold i taxaer og gadevold.

Jeg vil lige sige, at jeg lidt har på fornemmelsen, at man godt kan risikere, at nogle af de berusede personer, som står for en del af den her vold, måske ikke altid tænker over, at de bliver filmet. Så kan man sige, at det er nemmere at opklare forbrydelsen bagefter, og det er selvfølgelig rigtigt, men det forebygger jo ikke vold. Så jeg synes, det er meget afgørende, at vi i det videre arbejde, når vi snakker om, hvordan vi skal begrænse vold over for taxachauffører og sikre deres arbejdsmiljø, og hvordan vi skal begrænse volden inden for andre områder, ikke tror, at det arbejde er slut, fordi vi nu får filmet alt, hvad folk foretager sig.

Så uden den store begejstring, vil jeg sige, men ud fra en erkendelse af, at der har været meget, meget klare tilkendegivelse fra chaufførerne og 3F, og også ud fra nogle argumenter, der har virket overbevisende, er vi altså indstillet på at stemme for det her forslag.

Kl. 13:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Vi er faktisk meget enige i den sidste talers bemærkninger om, at videoovervågning bestemt ikke er løsningen på alting i denne verden. Der er naturligvis ingen tvivl om, at alle partier går ind for, at taxachauffører skal kunne gå trygt på arbejde. Der er heller ingen tvivl om, at muligheden for at opsætte video i visse tilfælde kan have præventiv effekt. Det er allerede muligt i dag, og på nøjagtig samme måde ser vi det jo ved tankstationer, banker osv., og taxavideoerne er jo i fuld sving i storbyerne, som det allerede er nævnt.

Det, der er den centrale problemstilling for os, handler ikke om tryghed i forhold til videoovervågning eller ej, men er i langt højere grad et spørgsmål om, hvorvidt det overhovedet er et emne for Folketinget. Vi har en lang tradition for, at arbejdsmarkedets parter selv er i stand til at tage vare om regulering af de vilkår, der skal gælde for eksempelvis en branches medarbejdere. Det er et godt og sundt princip, for herved får vi størst sikkerhed for, at problemløsningen, som jo altid har fordele og ulemper – det har den også i den her sag – kan matche det reelle problem. Det er jo ikke mindst vigtigt, når der er økonomi indblandet, hvor ingen som bekendt ønsker at skyde gråspurve med kanoner.

Standardløsninger i lovgivningen slæber jo altid det problem med sig, at alle får presset den samme løsning ned over sin virksomhed, uanset om det forekommer hensigtsmæssigt eller ej. I dette tilfælde mener vi ikke, der er grund til at udfordre persondatalovens og databeskyttelsesdirektivets principper i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der er saglighed og proportionalitet, som det jo hedder i bemærkningerne til lovforslaget.

Det vil nok altid være et temperamentsspørgsmål, når man skal vurdere rimeligheden i, at den lille taxavognmand ude på landet skal have omkostninger til disse investeringer. Det mener vi faktisk godt vognmanden og medarbejderen selv kan finde ud af.

Så synes vi heller ikke, vi vil bære ved til den omsiggribende tendens eller bacille, om man vil, herinde i det høje Folketing, der går ud på, at man skal lovgive, hver evig eneste gang man ser skyggen af et problem. Der er skrevet masser af bøger om risikosamfundet, og uanset hvor mange regler og forordninger der vedtages, kan man ikke lovgive sig ud af alt i denne verden. Hver gang man laver en generel regel, piller man en lille smule ud af ansvarsfølelsen hos den enkelte, i dette tilfælde hos vognmanden og/eller hos chaufføren. Vi tror ret beset, at der generelt ligger en god portion tryghed i, at man lader folk selv tage ansvar, lader dem bruge den sunde fornuft på det sted, de er, og i den situation, de er i, så vi ikke kommer i den klassi-

ske situation, hvor man konstaterer, at reglerne blev fulgt, men at patienten døde.

Det er ikke sådan et samfund, vi ønsker os, og vi kan af disse grunde ikke støtte forslaget. Samtidig har jeg det på samme måde som den radikale ordfører, nemlig at det ikke er noget, der hidser os vildt meget op, for selvfølgelig finder man nogle løsninger inden 2012. Og hvis det alligevel er et faktum, hvorfor i himlens navn skal vi så lovgive om det. Jeg fornemmer også, at Venstre og Konservative i den reelle verden er lidt i samme boldgade.

Men vi drager altså en lidt anden konklusion og siger, at det her ikke er vores kop te.

Kl. 13:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det transportministeren.

Kl. 13:23

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for den helt overvejende positive modtagelse af lovforslaget fra partiernes ordførere. Der var vist tilslutning hele vejen rundt med nogle spørgsmål, som jeg forstår at vi ligesom skal have afklaret i udvalgsbehandlingen, dog forstår jeg, at hr. Villum Christensen og Liberal Alliance ikke kan støtte det, men hr. Villum Christensen understregede, at han dog ikke er ophidset over det. Jeg er da glad for, at det ikke går så vidt.

Det er jo sådan, at vi med det her lovforslag indfører en pligt til, at taxier skal være forsynet med indvendig tv-overvågning. Men der er en fritagelsesmulighed, for så vidt angår taxier, som bliver anvendt til forudbestilt kørsel i henhold til en kontrakt.

Formålet er selvfølgelig, at vi med lovforslaget skal forebygge og bidrage til at opklare røverier og overfald på førere af taxier og samtidig naturligvis også bidrage til at forebygge overgreb mod passagerer. Det her lovforslag er en opfølgning af en folketingsbeslutning, B 79, af 26. maj 2009 om videoovervågning i taxier, hvor et flertal i Folketinget tilkendegav, at de ønskede et krav om videoovervågning i taxier, og det er så det, som regeringen imødekommer med dette lovforslag.

Det er i den her sammenhæng, hvor vi fremsætter lovforslaget, blevet vurderet, at hensynet til førernes sikkerhed er så tungtvejende, at indførelsen af obligatorisk tv-overvågning i taxier er både sagligt og proportionalt i forhold til persondataloven og de principper, som ligger til grund for denne lovgivning. Lovforslaget indebærer jo nemlig en fravigelse af det princip, der er i persondataloven om, at den dataansvarlige – og det vil her sige den enkelte taxivognmand – selv skal vurdere, om der er behov for tv-overvågning, men nu indfører vi det altså ved lov generelt ud fra den overordnede vurdering, som jeg lige nævnte.

Tv-overvågning anvendes jo så i øvrigt i meget vid udstrækning i taxier i en række større kommuner, f.eks. både i Århus, Herning, Esbjerg og Odense, men der er fortsat mange vognmænd, herunder i hovedstadsområdet, som ikke gør brug af videoudstyr i taxier. Med denne lov kan der sikres den nødvendige tryghed i taxierhvervet alle steder.

Vi ændrer med det lovforslag ikke på de grundlæggende regler for tv-overvågning. Alle de regler skal fortsat følges. Det skal sikres, at tv-overvågning alene bruges til formålet, f.eks. så må tv-overvågning ikke bruges til at kontrollere førerne af taxierne. Overvågningsoptagelser skal behandles i overensstemmelse med persondatalovens regler. Det har man jo også forudsat blandt flertallet, som tilsluttede sig beslutningsforslaget i sin tid. Det er nævnt i beretningen, at et lovforslag skal sikre, at det er i overensstemmelse med persondatalovens regler. Det er også et svar til både Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten, og jeg tror også, at Det Radikale Venstre nævnte den problemstilling, men det er naturligvis noget, der er sikret med det

her, herunder at vi har fastlagt, at taxivognmanden er den dataansvarlige.

Kl. 13:31

Ansatte chauffører skal informeres om, at der er tv-overvågning, og at overvågningsoptagelser kan videregives til politiet i forbindelse med opklaring af kriminalitet. Tv-overvågning skal udføres så skånsomt som muligt, og der skal oplyses ved en tydelig skiltning, at der er tv-overvågning i taxierne. Det skal også sikres, at der ikke optages uden for taxiens kabine. Optagelserne må kun videregives til politiet og kun med henblik på opklaring af kriminalitet. Tv-overvågningsoptagelser skal slettes senest 30 dage efter optagelsen.

Der har også været en betragtning – jeg tror, at det var hr. Per Clausen, der havde den – om, at vognmanden ikke sådan må sidde og småkigge i optagelserne. Det må man naturligvis ikke. Det er klart sådan, at den dataansvarlige kun må gennemse optagelser, hvis det har et sagligt formål. På Datatilsynets hjemmeside kan de dataansvarlige få de nødvendige oplysninger og anbefalinger om behandling af data og om datasikkerhed. Der stilles ikke krav om brug af en bestemt type teknologi, men det er jo samtidig klart, at der skal bruges udstyr, der kan optage og lagre billedmateriale, der gør det muligt at identificere dem, som er blevet fotograferet.

Kl. 13:28

Lovforslaget har visse, men dog begrænsede økonomiske konsekvenser for taxierhvervet, og det skønnes, at ca. 3.000 taxier fordelt på ca. 1.500 vognmænd skal forsynes med tv-overvågning. Anskaffelsesudgifterne pr. taxi skønnes at ligge i størrelsesordenen 7.000-10.000 kr., inklusive montering, og de årlige vedligeholdelsesomkostninger skønnes at være 1.000-2.000 kr. pr. taxi.

Taxier, der hovedsagelig bruges til forudbestilt kørsel ifølge kontrakt, f.eks. kørsel med personale, børn, patienter, ældre, kan, som jeg også nævnte indledningsvis, fritages for pligten til at være forsynet med tv-overvågningsudstyr. Men almindelige bestillinger, altså via et bestillingskontor, kan derimod ikke begrunde en fritagelse for ordningen. Baggrunden for den forskel er jo, at det ikke vurderes sådan, at der er de samme risici over for førere af taxier og passagerer, der kører forudbestilt kørsel ifølge kontrakt, som der er ved almindelig taxikørsel, hvor man bestiller en taxi på et bestillingskontor eller stopper en tilfældig taxi på gaden. Spørgsmålet om fritagelse af taxier for pligten til at være forsynet med tv-overvågningsudstyr skal ifølge forslaget afgøres af kommunerne, som i forvejen jo er dem, som administrerer taxiloven.

Der er indkommet en del hørings svar under den høringsrunde, vi har haft om lovforslaget. Svarene er som udgangspunkt positive over for forslagens formål, og vi har sat en ikrafttrædelsesdato til den 1. juli 2010, men dog sådan, at taxier, der ved lovens ikrafttræden ikke er forsynet med tv-overvågning og ikke kan fritages for pligten til at være forsynet med tv-overvågning, senest den 1. juli 2012 skal opfylde kravet om tv-overvågning. Jeg tror, det var hr. Kim Christiansen, der gjorde opmærksom på, at så er der nok ikke nogen, som kommer til at sprænge kassekrediten på grund af det her lovforslag.

Til sidst skal jeg gøre opmærksom på, at lovforslaget den 8. januar 2010 er blevet notificeret til Europa-Kommissionen. Notifikationsproceduren skal være gennemført, før loven kan vedtages. Notifikationsproceduren indeholder bl.a., at Kommissionen som minimum har 3 måneder til at kommentere lovforslaget, og denne periode kan under visse omstændigheder forlænges. Hvis perioden forlænges, kan konsekvensen være, at lovforslaget ikke kan vedtages som planlagt, men det håber vi naturligvis ikke bliver tilfældet.

Til sidst vil jeg endnu en gang takke for de mange og langt overvejende positive bemærkninger, der har været, og jeg håber, at de vil blive fastholdt under udvalgsarbejdet i sådan et omfang, at der forhåbentlig kan dannes et bredt flertal for forslaget, som det foreligger. Jeg vil naturligvis bidrage til, at vi får afklaret de spørgsmål, der måtte være under udvalgsbehandlingen.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kim Christiansen for en kort bemærkning.

Kl. 13:31

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Nu er der jo fastsat en ret lang overgangsperiode, der går frem til 2012, og det vil, rent statistisk i hvert fald, afstedkomme omkring 75 overfald i den periode. Der kunne jeg godt tænke mig spørge ministeren, om man måske kunne være åben over for at lave en lille stramning i forhold til det, f.eks. at det her udstyr skal være i taxierne i forbindelse med nyindregistrering. Jeg har fuld forståelse for, at man laver en overgangsperiode af hensyn til dem, der lige har investeret i en dyr bil osv., men jeg synes nok, at man måske kunne stramme det lidt op og sige, at i forbindelse med nyindregistrering skal det her være gældende.

Kl. 13:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:32

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil starte med at sige, at når vi har fastlagt denne frist, er det jo netop af hensyn til, at det skal være økonomisk overkommeligt for alle at indgå i det. Det er jo ikke sådan, som jeg også tror hr. Per Clausen nævnte, at vi med forslaget eliminerer enhver risiko for, at der bliver tale om overfald. Så det er jo ikke sådan, at vi kan sige, at der vil være så og så mange overfald i den periode, fordi vi ikke indfører det med lov straks.

Men hvis der er et ønske om det, er jeg naturligvis parat til at drøfte ændringer i overgangsbestemmelserne. Det synes jeg vi skal tage under udvalgsbehandlingen. Jeg håber, vi kan finde en fælles forståelse for at gennemføre lovforslaget med et bredt flertal, og jeg er parat til at drøfte eventuelle ændringer i overgangsbestemmelserne.

Kl. 13:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning til hr. Villum Christensen.

Kl. 13:33

Villum Christensen (LA):

Det, som hr. Per Clausen kaldte for hygge kiggeri fra chaufførens side, synes jeg godt jeg vil have uddybet lidt. Jeg forstod det på den måde, at det er vognmanden, som sagligt skal vurdere, om man må kigge sådan nogle bånd igennem.

Nu så vi jo forleden i et forbrugerprogram, hvor mange ulykker der kan ske, hvis man udleverer sit cpr-nummer. Jeg ved ikke, om der var nogen, der så det. Men det var i hvert fald sådan, at hvis cpr-nummeret kom ud til en bredere kreds, kunne man komme frygtelig tosset af sted. Så tænkte jeg på sådan et lille eksempel, hvor man sidder og flagrer med nogle papirer eller et kort med et cpr-nummer i en taxi. Er det noget, man kan forestille sig kan blive udnyttet?

Så mit spørgsmål er egentlig: Hvor sikre kan vi være på, at den saglighed, som skal ligge til grund for vurderingen af, om man vil kigge sådan et bånd igennem, holder? For jeg ser faktisk ret store problemer i det her, hvis man har ond vilje – lad mig sige det sådan.

Kl. 13:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:34

Transportministeren (Lars Barfoed):

Efter min opfattelse er den risiko ikke til stede, hvis det er således, at lovgivningen bliver overholdt, for så vil man jo ikke kunne sidde fra den dataansvarliges side og gennemgå disse optagelser, uden at der er en saglig grund til det. Det skal jo kun ske, i forbindelse med at der er sket noget kriminalitet, sådan at der er en saglig grund til, at man gennemser det. Der vil det jo så som udgangspunkt blive overdraget til politiet med henblik på efterforskning. Så det bør ikke kunne forekomme. Man kan naturligvis ikke afvise, at der kan ske overtrædelser af lovgivningen. Det er jo den risiko, der er i mange af livets sammenhænge. Der kan ske ting, hvis man overtræder lovgivningen, som vi ikke mener bør ske. Men Datatilsynet vil jo føre kontrol med, at de dataansvarlige overholder denne lovgivning. Så det bør ikke kunne ske.

Om optagelser generelt i øvrigt er egnet til at se sådanne ting som et cpr-nummer på en eller andet stykke papir, man sidder med, tvivler jeg i øvrigt så også på. Derudover vil jeg nævne, at passagererne jo vil være opmærksomme på, at der er tv-overvågning, fordi det skal der skiltes med. Derfor kan man også selv, hvis man frygter den mulighed, tage sine forholdsregler. Men som udgangspunkt bør det slet ikke kunne finde sted.

Kl. 13:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Da der er ikke flere bemærkninger, siger vi tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen om lovforslaget sluttet.

Jeg foreslår, lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 86:**Forslag til folketingsbeslutning om miljømærkning af friskfanget fisk.**

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.

(Fremsættelse 10.12.2009).

Kl. 13:36

Forhandling**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Forhandlingen er åbnet. Fødevareministeren.

Kl. 13:36

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan da i hvert fald konstatere, at man i SF går ind for genbrug. For her har vi altså et nok så gammelt beslutningsforslag, som nu er blevet genfremsat uden at tage hensyn til det, der er sket i mellemtiden. Det er en uændret genfremsættelse af B 5 og i øvrigt tidligere af B 138, som blev førstebehandlet i november 2006.

Der bliver f.eks. i forslaget henvist til en flere år gammel ophugningsordning. Der vil jeg bare oplyse om, at i 2009 indførte jeg en ophugningsordning for at få de mest brændstofforbrugende fartøjer ud af fiskeriet som led i gennemførelsen af EU's brændstoffpakke for fiskeriet. Bortset fra den særlige ordning har der ikke været afsat midler til ophugning siden 2006.

Så jeg kan jo starte debatten med at konstatere, at SF med det her forslag viser, at man er et parti, der er placeret i hængekøjen. I hvert fald har man forsømt eller glemt eller ikke villet opdatere sig i forhold til, hvad der er sket i mellemtiden.

Vi står faktisk med et beslutningsforslag, som er overflødigt, for det, der jo efterlyses, er især en miljømærkningsordning. Det findes der allerede. Det findes der i privat regi. Der er internationale ordninger, og jeg synes sådan set også, at det er det helt rigtige, at de her mærkningsordninger udspringer af, at der er et ønske fra erhvervets og forbrugernes side om netop at få en miljømærkning. Og når det allerede findes, er der ingen grund til, at vi offentligt skal gå ind og etablere et nyt og tungt bureaukratisk system.

Det mest anerkendte miljømærke findes i regi af det, der hedder Marine Stewardship Council, forkortet MSC. MSC er en privat uafhængig mærkningsordning for miljøvenligt og bæredygtigt fiskeri.

MSC bygger kort fortalt på tre principper. Fiskeriet skal udføres på en måde, der ikke fører til overfiskeri og nedfiskning af den udnyttede art, fiskeriet skal udføres på en måde, der bevarer havets økosystem, dets funktioner, struktur og diversitet, og fiskeriet er underlagt et effektivt forvaltningssystem. Det er sådan kort de tre principper for MSC-systemet.

Det vil sige, at det altså er en ordning, der på mange måde tilgodeser de ønsker, der fremgår af beslutningsforslag nr. B 86.

Jeg synes jo, det er rigtig positivt, at store dele af dansk fiskeri har taget udfordringen op om et mere miljørigtigt fiskeri og nu arbejder intenst på at få så mange fiskerier som muligt MSC-certificeret inden 2012. Allerede nu er der certificeret fire fiskerier, det er nordsild, sild fra Norskehavet, makrel og muslinger fra Vilsund. Herudover forventes tre fiskerier, nemlig torsk, mørksej og rødspætte, at blive certificeret i 2010.

Jeg synes så også, at det er godt, at MSC-certificeringen ligger hos en producentorganisation, der overordnet løfter opgaven, således at både store og små fartøjer kan være med.

Jeg har støttet og støtter det arbejde, som er i gang. Vi har gjort det muligt at søge økonomisk støtte til projekter inden for miljømærkning gennem Den Europæiske Fiskerifond og nationale midler. Der er efter min opfattelse ingen tvivl om, at disse projekter har medvirket til at accelerere arbejdet med miljømærkningen i dansk fiskeri til gavn for både fiskeriet og forbrugerne.

Endelig vil jeg gerne nævne, at vi jo også har gjort en række andre tiltag fra regeringens side for netop at sætte fokus på dokumentation og sporbarhed. Det mest kendte projekt, vi har sat i værk, er nok kameraforsøget, der jo nu står over for en udvidelse til endnu flere fartøjer, og som flere lande overvejer også at sætte i gang. Og så har vi støttet udviklingen af de her såkaldte tags på fiskekasser for at følge fiskens gang fra hav til bord. Det er jo sådan nogle projekter, der har betydning og også er rigtig vigtige i arbejdet med miljømærkning.

Endelig vil jeg nævne, at der jo også gennem årene har været internationalt arbejde i gang i regi af Norden, FAO og EU om miljømærkning, og EU overvejer fortsat behovet for en miljømærkeordning.

Men lad mig runde af med at sige, at ud over, at det her arbejde altså er i fuld gang – og jeg synes, det er rigtig positivt, at dansk fiskeri er gået så aktivt ind i det og er i fuld gang med at få de danske fiskearter certificeret – er det jo også vigtigt, at vi kigger på det her med internationale briller. Fisk handles globalt. Danmark er blandt verdens største eksportlande af fisk, og derfor er det vigtigt, at vi også taler om internationalt anerkendte mærker.

Med disse ord tror jeg, at det tydeligt er fremgået, at regeringen ikke kan stemme for beslutningsforslaget, sådan som det er fremlagt.

Kl. 13:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:42

Kl. 13:45

Bjarne Laustsen (S):

Der er jo ikke meget nyt under solen. Der er også meget genbrug i ministerens tale. Ministeren siger, at hun selv bedst kan lide den fisk, hun selv har fanget, og det er der jo sådan set ikke noget galt i. Men der er nogle rigtig gode intentioner i SF forslag. Dansk fisk er under pres fra billigere arter, der kommer fra akvakulturer i Kina og Vietnam eksempelvis, hvor der bruges rigtig mange kemikalier, antibiotika osv. for at holde den produktionsform, som ikke er særlig venlig. Det presser så dansk fisk herhjemme, og derfor synes jeg, det er godt, hvis vi kan få et mærke. Jeg synes godt, at man kan bygge noget mere på. Det skal jeg komme ind på i min ordførertale. Men vil ministeren bekræfte her i dag, at det ikke er alle metoder, de bruger i MSC, som er miljørigtige?

Kl. 13:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:43

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg synes, at de gode intentioner, der er i beslutningsforslaget, lige præcis er dem, der bliver arbejdet med i MSC-certificeringen. Der har jeg jo sådan i korte træk gjort rede for, hvad det er for nogle principper, der gør sig gældende. Det er jo bl.a., at det skal være et bæredygtigt fiskeri. Så jeg er af den opfattelse, at MSC-certificering netop tilgodeser de ønsker, der er om bæredygtighed og miljømærkning, som det også kommer til udtryk i beslutningsforslaget.

Kl. 13:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:43

Bjarne Laustsen (S):

Det, det handler om, er jo at få ministeren til at definere, hvad bæredygtigt fiskeri er. Jeg forstår, at de fisk, der bliver fanget under MSC-ordningen, f.eks. også kan være fisk, der er fanget med bomtrawl, og det er jo et system, som vi fra dansk side ikke anbefaler særlig meget. Men alligevel er det fisk, der er i stand til at få en certificeringsordning, som ministeren står og anbefaler her. Derfor synes jeg, at det jo også handler lidt om, at udsnid og den slags ting også kommer ind under det. Men kan ministeren bekræfte, at fisk fanget med bomtrawl også kan komme ind under MSC-ordningen?

Kl. 13:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:44

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan i hvert fald bekræfte, at trawlfiskeri også kan komme ind i systemet som en godkendt form, og det kan det, fordi det handler om, at fiskeriet er bæredygtigt i den forstand, at fiskebestanden fortsat udvikler sig, og at der ikke sker skade på naturen og miljøet. Som jeg redegjorde for, er det jo bl.a. et krav, at man skal bevare havets økosystem, dets funktion, struktur og diversitet, og det er jo noget af det, som hr. Bjarne Laustsen er inde på i sit spørgsmål, så det er et krav i MSC-certificeringen, ligesom det er et krav, at der ikke må ske overfiskeri og nedfiskning af arten. Og det er jo sådan nogle principper, som jeg netop synes er vigtige i forhold til en mærkning.

Kl. 13:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kristen Touborg (SF):

Ministeren har jo helt ret i, at der er tale om genbrug. Det er der meget bevidst. Derimod har ministeren slet ikke ret i, at når man har et miljømærke i forvejen, er det her overflødigt. Det er jo ikke nok, at man kalder et mærke for et miljømærke, der skulle også helst have noget indhold i, og vores problem med MSC-mærket er klart, at der er nogle forudsætninger, der ikke bliver opfyldt, at der er nogle ting, man ikke tager højde for. Det er f.eks. energiforbruget, det er CO₂-påvirkningen og økologien i forbindelse med bundforholdene forstået på den måde, at det accepteres, at man bruger skraberedskaber og stadig væk kan blive miljøcertificeret. Det virker meget underligt.

Jeg vil godt have ministeren til konkret at svare på, om ministeren synes, det er meget miljømæssig forsvarligt, at man trawler igen nem f.eks. med muslingeskrabere i Limfjorden. Tror ministeren ikke, at der sker nedbrud af havmiljøet der, hvor man fisker muslinger? Men alligevel kan man altså blive certificeret.

Kl. 13:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:46

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Det interessante i det er jo, om den påvirkning, der er, er vedvarende, eller om det kun er midlertidigt og forholdene hurtigt genetabler sig som tidligere. Jeg har ikke et behov for at gå ind og definere på redskaber som sådan, men et behov for at se på effekten, og det, der er helt afgørende for mig, er, at fiskebestanden udvikler sig på en god måde, og at der ikke sker en belastning på naturen, på miljøet der, hvor fiskeriet foregår, og det mener jeg der er taget højde for i de certificeringer og mærkninger, vi kender i dag, og altså bl.a. i MSC.

Det, hr. Kristen Touborg giver udtryk for, er jo bare, at SF vil gå meget videre i forhold til, hvilke krav der så skulle gøre sig gældende, og det synes jeg ikke er nødvendigt. Jeg synes, der er en fin dækning i forhold til den bæredygtighed, der kræves i MSC-certificeringen.

Kl. 13:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 13:47

Kristen Touborg (SF):

Det er så tilsyneladende ligegyldigt for ministeren, at en meget stor del af fiskene går tabt ved det, når man bruger trawlfiskeri, bliver skadet ved ikke at komme op eller bliver smidt ud igen. Jeg synes, det er overraskende, at ministeren er tilfreds med denne frivillige ordning, der er tilpasset på en måde, så den må siges ikke at have ret stor effekt, når det kommer til stykket.

Men jeg vil gerne stille et spørgsmål til ministeren på baggrund af det seneste, ministeren sagde i sin tale, nemlig at EU overvejer miljømærkningen. Det gjorde de sådan set også i ministerens forgængers tid; da vi havde det her forslag på sidste gang for ca. 3 år siden, lovede forgængeren, at nu ville der snart ske noget, og da havde det allerede været undervejs i mange år. Kan ministeren redegøre for, om der nu sker noget, eller om vi stadig væk bare skal blive ved med at vente på en miljømærkning, der skal være EU-dækkende?

Kl. 13:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:48

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Så vidt jeg husker, skal vi på et kommende rådsmøde her på et tidspunkt have en drøftelse om miljømærkningen. Men det er rigtigt, at der jo ikke er sket synderlig meget på det område. Det synes jeg sådan set heller ikke er så interessant, for det, jeg synes er interessant, er, at de danske fiskere har valgt at lade sig certificere og har lavet en plan for, hvordan de danske fiskearter kan komme ind under MSC-certificeringen. Og der savner jeg ærlig talt en anerkendelse fra hr. Kristen Touborgs side i forhold til, at dansk fiskeri er så langt fremme og også på det område faktisk gør en indsats for bæredygtigheden. Så kan jeg forstå på SF, at der jo åbenbart ikke er noget, der er tilstrækkeligt i hr. Kristen Touborgs verden, og at ønskerne er uendelige.

Jeg synes, det er rigtig flot, at vi er derhenne, hvor dansk fiskeri er blandt dem, der går forrest i certificeringen, og hr. Kristen Touborg ved jo udmærket, at hvis der er nogen, der har gjort en indsats for at bekæmpe udsmid af fisk, er det vist den nuværende fødevareminister i Danmark, der har formået at sætte det på dagsordenen og få opbakning fra landene omkring os til at gøre en stærkere indsats for at bekæmpe det.

Kl. 13:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 13:49

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå, at ministeren er glad for, at man har fundet et internationalt miljømærke, som alle danske fiskere, der overholder lovgivningen, kan blive omfattet af. Det kan man da også være glad for, men hvorfor vil fødevareministeren ikke derudover være med til at hjælpe nogle af de fiskere, som bruger nogle redskaber, som er ekstra skånsomme, og som fisker på en måde, der bruger mindre brændstof, end andre gør? Hvorfor vil ministeren ikke være med til at hjælpe dem til at få et mærke, der klart sender *det* signal? Altså, hvad er forklaringen på, at ministeren ikke vil hjælpe dem, der går i spidsen i forhold til at tage hensyn til miljøet, også i forhold til andre danske fiskere?

Kl. 13:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:50

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Der er jo ikke noget til hinder for, at dem, der synes, at de fisker på en særlig hensigtsmæssig måde, frivilligt laver en mærkningsordning. Altså, det har de jo alle muligheder for at gøre. Jeg synes, at vi skal overlade til dem, der er interesserede i det, at lave sådan en frivillig mærkningsordning og ikke komme med sådan et nationalt tiltag, som er det, der ligger i SF's beslutningsforslag, og som jeg ikke mener er hensigtsmæssigt på nogen måde.

Kl. 13:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:50

Per Clausen (EL):

Nu synes jeg jo, at problemet er, at fødevareministeren ikke tager hensyn til den virkelighed, der findes blandt fiskerne. De fiskere, som SF's forslag ville kunne give et særligt mærke, er nogle af de fiskere, der i dag med ekstrem stor hastighed er på vej ud af fiskeri-

et. Desværre tror jeg ikke, at de har styrken til at organisere sig omkring etableringen af et frivilligt mærke.

Så spørgsmålet er i virkeligheden: Vil fødevareministeren være med til at tage bare et eneste initiativ, som kan gavne de kystfiskere, som har et lavt brændstofforbrug, som bruger redskaber, som er mere skånsomme end almindelig trawl og meget, meget mere skånsomme end bundtrawl, som jo også bliver godkendt i den ordning, som ministeren er så glad for? Vil ministeren gøre noget for at sikre, at de stadig væk skal være i dansk fiskeri, eller må markedet og frivillige mærker tage sig af det?

Kl. 13:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:51

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg ved ikke, hvad det er, hr. Per Clausen henviser til, når han siger, at ekstremt mange er på vej ud. Vi har lige haft fristen for tilmelding til ordningen vedrørende kystfiskeri her den 31. januar, og der er 321 fartøjer, der har tilmeldt sig kystfiskeriordningen for 2010. Det er så en lille tilbagegang i forhold til tidligere, men det er ikke sådan, at der er en hel masse, der forsvinder ud af det, og det tager jeg som udtryk for, at man faktisk er glad for den kystfiskeriordning, vi har, og som jo nu så gælder 3 år frem.

Hvis kystfiskerne måtte være interesserede i at lave en mærkningsordning, mener jeg, at initiativet skal komme fra deres side. Så skal det være dem, der på frivillig basis synes, at her har de et budskab, de gerne vil ud med. Derfor synes jeg fortsat, at det er rigtig godt, at dansk fiskeri som sådan er i fuld færd med at sikre en certificering af de danske fiskearter.

Kl. 13:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ministeren. Hr. Jens Kirk som ordfører for Venstre.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Jens Kirk (V):

Nu skal man jo passe på med at sige, at SF lever i en osteklokke, men noget tyder på det. Der er jo ligesom en tendens til, at verden skrider forbi dem, uden at de i grunden opdager det.

Siden sidste fremsættelse af forslaget er der sket en masse også med hensyn til kvalitetsmærkning af fisk som f.eks. den af ministeren omtalte MSC-mærkning, som er en privat og uafhængig mærkningsordning for miljøvenligt og bæredygtigt fiskeri. Ordningen er endvidere international til gavn for fiskeeksporten. De principper, som MSC-mærkningen bygger på, er jo, at fiskeri skal udføres på en måde, så det ikke fører til overfiskeri, og nedfiskes arter, skal fiskeri- et udføres på en måde, der fører til genopretning af bestanden. Fiske- riet skal udføres på en måde, der bevarer havets økosystem, dets funktioner, struktur og diversitet. Fiskeriet er underlagt et effektivt forvaltningssystem, der respekterer lokale, regionale og internationale love, og fiskeriet er desuden underlagt standarder, der sikrer en langsigtet udnyttelse.

Flere danske fiskerivirksomheder og fisk er allerede certificerede, nemlig f.eks. som før nævnt nordsøild, sild fra Norskehavet, nordatlantisk makrel og limfjordsmuslinger, og flere er godt på vej. Og som nævnt før overvejer EU fortsat, om de kan finde en ordning for miljømærkning af fisk.

Jeg kan i den forbindelse ikke lade være med at spørge: Hvad er en miljørigtig fanget fisk, og hvornår er den fisk miljørigtig? Kan det være den, der er fanget i havet? Så er det jo et koncept, man laver, for havet er da ikke fuldstændig rent alle steder. Ellers skulle vi ligefrem have dem i, kan man sige, et cementdambrug, som vi ved

bliver gjort fuldstændig rent flere gange om året for det, der er fremmed i havet – og der finder vi dog en del. Så kan man i det hele taget fange en økologisk fisk, uden at der er tale om et koncept?

For kystfiskeriet, som jeg omtalte her, er der allerede sat specifikke ordninger i søen. Kystfiskerordningen er således en del af aftalen om den nye regulering. I den forbindelse er der afsat ekstra kvoter af torsk og tunge til kystfiskerne. Og jeg kan ikke lade være med at sige, at det var noget, der allerede blev indført i en politisk aftale om en ny regulering af dansk fiskeri i 2005. Jeg ved godt, at hr. Kristen Touborg m.fl., også fra S, Enhedslisten og De Radikale, ikke var med i den aftale. Kystfiskerordningen har fungeret i perioden 2007-2009, og det er allerede blevet besluttet at forlænge den ordning for en ny 3-årig periode fra 2010 til 2012. Der var tilmeldingsfrist den 31. januar, og som før nævnt er der p.t. tilmeldt 321 både til ordningen.

Det er vel også en sandhed med modifikation, at kystfiskeri altid er en garanti for kvalitet. Manglende køle- og frysekapacitet på kystfiskerbåde er et eksempel på noget på området, der kan påvirke kvaliteten af kystfiskernes produkter. Heller ikke på redskabssiden kan man skræddertømme, at de og de redskaber sikrer kvalitet frem for andre. Endelig kan man også se, at vi tager lidt hensyn ud over det, der allerede er nævnt; de får også LAG-midler tilført.

Allerede nu ser kamerafiskeriet også ud til at kunne tilføre noget og være mere selektivt, så der i fremtiden er mulighed for at få et mere selektivt kvalitetsfiskeri.

Alt i alt mener vi i Venstre, at der allerede er tilstrækkelig med muligheder for kvalitetsmærkning. Der er således ikke brug for en ny national mærkningsordning, og på den baggrund kan Venstre ikke stemme for forslaget. Tak.

Kl. 13:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:56

Bjarne Laustsen (S):

Ja tak. Jeg tror, at Venstres ordfører, hr. Jens Kirk, er udtryk for det, at når et parti har haft regeringsmagten i lang tid, bliver det sådan lidt selvtilstrækkeligt: Vi har gjort alt, hvad man kan; der er ingen grund til at lytte til mere. Alt det, oppositionen kommer med, duer ikke til noget som helst.

Jeg synes stadig væk, der er behov for forbedring. Man kunne bare indledningsvis stille et spørgsmål: Har kystfiskeriet fået det bedre de sidste 8-9 år? Er der blevet mere kystfiskeri, eller er der blevet mindre? Det er jo et spørgsmål, som hr. Jens Kirk måske kunne svare på.

Men jeg synes, det er interessant, at man kigger på at bygge op, fordi dansk fiskeri er under pres. Priserne er under pres, fordi man får nogle arter, der er opfostret under forhold, som det ligger os fjernt at opfostre dem under, men ikke desto mindre er markedssystemet sådan, at de finder vej til supermarkedernes kølediske. Derfor handler det vel om at slå ring omkring det, vi har, det, vi kan dokumentere er godt. Og derfor ligger der vel nogle positive signaler i det, gør der ikke det?

Kl. 13:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:57

Jens Kirk (V):

Jamen jeg har da ikke benægtet, at der kunne være positive ting i det her, men jeg mener bare, at vi har et godt mærkningssystem allerede. Og man kan sætte spørgsmålstegn ved, om en økologisk fisk fra havet er økologisk. Er vandet så rent? Det sætter jeg spørgsmålstegn

ved. Det er et koncept, man vælger. Man har altså fravalgt at sige, at havet skal være fuldstændig clean; det har man fravalgt.

Noget andet er jo, at vi allerede nu i den fiskeriaftale, vi har, har taget meget hensyn til dem, som hr. Bjarne Laustsen nævner, nemlig kystfiskerne. Vi har tildelt dem ekstra.

Endelig kan jeg ikke lade være med at sige, at hvis vi tager og tegner en cirkel rundt, så har vi tilbage inde i cirklen det demersale fiskeri, og hver gang vi tager noget fra det og giver til andre, er det dem ude på det store hav, der får mindre. Og det er vel heller ikke rigtig S' ideologi, at vi skal gøre det.

Kl. 13:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:58

Bjarne Laustsen (S):

Hvis vi har et skånsomt fiskeri, der kun fisker de arter, der kan klare et fisketryk, og vi kun fanger det, vi skal bruge, så vi ikke skal smide noget ud, er der jo håb for, at der også er fisk at fange i morgen. Det er det der med ikke at save den gren over, man selv sidder på. Jeg ved godt, at man i Venstre er ligeglad med CO₂-udslip og alle de her forskellige ting. Men når man siger sådan noget med at fange fisk på energirigtige måder, altså at man bruger mindst muligt brændstof på at fange 1 kg fisk, så betyder det ikke noget for Venstre, ikke det fjerneste.

Men det er jo sådan set det, der ligger i det her forslag: Man bruger de mest skånsomme værktøjer og bruger mindst muligt energi på at frembringe 1 kg fisk. Det er jo det, det handler om, og det er, så vidt jeg forstår, ikke med i MSC-mærkningen.

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:59

Jens Kirk (V):

Jeg kan forstå på hr. Bjarne Laustsens spørgsmål og tale, at hr. Bjarne Laustsen ikke har opdaget, at vi har haft en brændstofspakke, så der er kommet meget mere energirigtige motorer i mange fiskerbåde, og dermed kan vi sige, at forbruget af energi til at fange fiskene er meget anderledes, end det var før. Der er sket meget på det område.

Man kan også se, at det er gået helt forbi hr. Bjarne Laustsens opmærksomhed, at de både, der sejler længere ud på havet, og som ikke alle sammen er blå som i hr. Touborgs terminologi, foretager både rensning og pakning og frysning, og når fiskene kommer ind, er de jo næsten ligeså gode som dem, man måske har trukket op lidt ude i havet.

Kl. 14:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren – nej, undskyld, det havde jeg ikke set. Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 14:00

Kristen Touborg (SF):

Tak. Hr. Kirk nævner muslingefiskeriet som en af den slags fiskeri, som kan blive certificeret. Bekymrer det slet ikke hr. Kirk, at en meget stor del – 80 pct. tror jeg – af det muslingefiskeri, der foregår i Limfjorden, foregår inden for Natura 2000-områder? Der er ingen, der er i tvivl om, at muslingefiskeriet, sagt på jysk, har en vis indflydelse på bundforholdene. Finder Venstre virkelig, at det er rimeligt at miljøklassificere et fiskeri, der foregår under så brutale forhold, og som oven i købet ødelægger områder, der er særlig beskyttet?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:01

det er også det erhverv, der er mest gennemreguleret. Det er sådan set synd og skam, og vi burde få fiskerne til at tage mere ansvar for egen situation og større selvforvaltning, i stedet for at vi bare trækker en hel masse regler ned over hovedet på dem uden at spørge dem om, hvad de synes er bedst.

Kl. 14:01

Jens Kirk (V):

Nu har jeg jo ikke som hr. Touborg helt styr på, hvor mange kvadratkilometer f.eks. Limfjorden og Bedding er tilsammen, men jeg vil tro, det er en meget, meget lille procentdel, der bliver skrabt over efter muslinger hvert år. Derfor må jeg henvise til, at når en fiskeriundersøgelse godtgør, at der faktisk ikke sker meget ved det her, så tror jeg på det.

Kl. 14:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:01

Kristen Touborg (SF):

Både hr. Kirk og ministeren har fremhævet det gode ved, at man har en frivillig klassificeringsordning. Bekymrer det slet ikke ordføreren, at der er meget lidt sikkerhed og meget lidt kontrol i sådan en frivillig ordning – altså at forbrugerne i virkeligheden ikke ved så forfærdelig meget om, hvad det egentlig er, der ligger bag? Jeg tænker på, at vi på økologiområdet har et statsanerkendt rødt Ø-mærke. Kunne Venstre ikke forestille sig, at det ville være en god idé at have noget lignende her? Jeg siger ikke, at det skal være et økologimærke, men jeg siger, at det kan være noget lignende, altså et statsanerkendt mærke i stedet for det her frivillige, som der ingen kontrol er med.

Kl. 14:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:02

Jens Kirk (V):

Til hr. Touborg vil jeg sige, at jeg tror, at det, der mest forvirrer den del af den danske befolkning, der køber fisk ind, er, hvis der er alt for mange forskellige slags mærker. Derfor vil jeg sige, at MSC-mærket jo godtgør, at fisken er fanget under bestemte forhold, og at de redskaber, hestekræfter, der er brugt, bundforhold osv., skal være i orden. Det henholder jeg mig til, og det tror jeg også forbrugerne vil gøre. Derfor tror jeg ikke, at det mærke, som hr. Touborg tror man kan lave, har en gang på jorden.

Kl. 14:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ordføreren. Så er det Bjarne Laustsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. Jeg ville gerne have været konsulent på SF's forslag her, og så ville jeg have foreslået, at vi skulle starte med en lille sang, nu ministeren synes, der er for meget genbrug, og der er for lidt nyt. Man kunne jo have taget sangen »I en lille båd der gynger«. Det her beslutningsforslag er jo også i den kategori: »fra jord til bord« og »fra haw til maw«, og det er mest det sidste.

Jeg synes, SF skal have tak for, at de har fremsat det her forslag igen, fordi der er nogle gode intentioner deri, som jeg gerne vil bruge som afsæt for den her diskussion om at få et EU-miljømærke. Det skyldes simpelt hen, at fiskeriet i Europa på baggrund af miljøforurening og overfiskning på bestemte arter har gjort, at fiskeriet er under pres. Det er jo det mest liberale erhverv i verden, vi har, men

Men den vinkel, vi gerne vil have på det, er jo, at vi får forbrugerne til at vælge de fisk, der er fanget under de mest skånsomme forhold, som jo er, sådan som jeg ser det, hvis man ror ud i en robåd oppe fra f.eks. Hirtshals Havn og et stykke udenfor. Der er masser af gode steder, hvor man kan pilke torsk. Der har man ikke brugt andet end armkræfterne til at komme ud på havet, og man har ikke brugt brændstof. Man pilker de torsk, man skal bruge, og så sejler man ind igen og sælger dem. Det er jo simpelt hen den mest unikke situation, hvorimod der findes andre fiskeriformer, -typer og -kategorier som f.eks. bomtrawlere, som vi har meget lidt tilovers for, fordi det jo er her, energidelen kommer ind, for der skal bruges meget, meget mere brændstof på at fange sådan et kilo fisk end dem, man fanger på en skånsom måde ved det kystnære fiskeri, hvor man også kunne ro ud og sætte et garn og tage de fisk op, der passivt svømmer ind i garnet. Det er jo noget af det mest miljøfølsomme og -skånsomme, som kan tænkes.

Nu når jeg gerne vil være konsulent på SF's forslag, er det også, fordi jeg synes, det mangler en lille ting, som jeg gerne vil kvalificere det med, og det er, at vi også tager udsmid med. En af de ting, vi har snakket rigtig meget om igennem de senere år, er jo det paradoksale i, at mange fiskearter er truet af udryddelse, så vi er nødt til at frede bestandene i gydeperioder osv., og at man måske smider 40 pct. af den fangst, man lige har gjort, ud, fordi man beholder dem, der er størst, fordi det er dem, man kan få mest for på auktionen, og fordi man også skal huske sin kvote. Derfor er det utrolig vigtigt, at vi får udviklet systemer, der gør, at vi kun fanger lige nøjagtig de fisk, vi skal bruge, og så kan vi lade resten gå og fange dem på et senere tidspunkt.

Det er også vigtigt her at sige, at vi er nødt til at hjælpe de steder. Hvis vi gerne vil bevare det kystnære fiskeri, er vi også nødt til at lave kølesystemer – vi kalder det fra kaj til kølehal, den ubrudte kølekæde – sådan at de fiskemetoder, hvor man trækker båden op på land, foregår på en måde, der gør, at vi kan sige, at det foregår under ordentlige hygiejnemæssige forhold. Derfor er der en god grund til at sige, at vi i udvalget vil arbejde for at få et system, der sikrer, at nogle af de principper kan komme til at ligge til grund for det, når vi skal snakke om, hvordan et EU-miljømærke kan se ud.

Dernæst er det også væsentligt, at vi får kigget på, om den frivillige ordning, MSC, indeholder de rigtige ting, så vi får lusset dem væk, som ikke reelt ligger til grund for det fiskeri og den certificering, vi gerne vil der skal være for at opfylde kravene til et miljømærke for fisk.

Det skal være mine og Socialdemokratiets bemærkninger til, at vi kan få et godt udvalgsarbejde. Der er sikkert behov for at stille en masse spørgsmål.

Jeg kunne også godt tænke mig – for vi snakker nemlig alt for lidt generelt fiskeri herinde i Folketinget – at vi skulle lave en høring om det, så vi får fundet ud af, hvilke interesser der er. Det er ikke så længe siden, vi holdt et møde i nordisk regi, men vi har jo en fælles EU-fiskeripolitik og et fælles EU-fiskevand, og vi er som sagt under pres fra tredjelande. Derfor er der behov for, at vi i den kommende tid sætter fokus på det her, så vi kan få en god kvalitet, så forbrugerne kan være sikre på, at det, de køber, er fanget på en ordentlig måde, og så vi selvfølgelig også kan være med til at sikre nogle priser i forhold til de omkostninger, der er for erhvervet. Tak.

Kl. 14:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jens Kirk for en kort bemærkning.

Kl. 14:08

Kl. 14:10

Jens Kirk (V):

Tak til hr. Bjarne Laustsen. Der er jo ligesom en tendens til, at hr. Bjarne Laustsen ikke kan stemme for noget af det, regeringen kommer med, eller ikke vil være sammen om at stemme; det kan ikke lade sig gøre. Det er kun sket én gang siden 2001, tror jeg, og det skal jeg ikke nævne her, for det var hr. Bjarne Laustsens mening, at det ikke skulle ske. Men er det slet ikke gået op for hr. Bjarne Laustsen, at der er noget, der hedder puljeordninger, også for det kystnære fiskeri, og at man i det kystnære fiskeri faktisk godt kan være et par dage på havet eller næsten 3 dage og sejle ind, og at det, hvis man ikke har de rigtige kølefaciliteter, så vel slet ikke er bedre end for dem, der sejler ud, med både rengøring, pakning, frysning og det hele, når de kommer ind i land? Det næste er jo så, at man kunne spørge: Har hr. Bjarne Laustsen selv praktiseret det med at ro ud for at se, hvor lang tid det overhovedet tager at komme ud? Jeg ved det ikke, men gennemføres det deroppe ved Hirtshals, hvor hr. Bjarne Laustsen kommer?

Kl. 14:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:09

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, at de ærede medlemmer en dag i den nærmeste fremtid, hvor der ikke er møde i Folketinget, skulle begive sig til Hirtshals, og så kunne vi måske låne nogle joller og nogle årer, og så kan vi jo prøve at tage en lille konkurrence. Vi kommer et ret godt stykke, især hvis vi også har medvind, og så skal vi selvfølgelig tilbage på et senere tidspunkt. Men det er jo bare et eksempel. Jeg ved udmærket godt, at regeringen og Dansk Folkeparti har delt alle fiskene ud, og at de store har fået mest, og så har man, fordi vi pressede meget på, været nødt til at få lavet nogle puljeordninger til det kystnære fiskeri. Det kender jeg alt til, men det er jo ikke det samme, som at alt er fryd og gammen, og at de ting, der foregår, er fuldstændig korrekte.

Det, det her drejer sig om, er, at vi beskytter de fisk og kun fanger dem, der kan tåle et fisketryk, efter den biologiske rådgivning, som vi får, og når vi så har fanget dem, skal vi håndtere dem korrekt. Det er også årsagen til, at fiskeren kan få en ordentlig pris for dem. Så de ting går sådan set hånd i hånd.

Kl. 14:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Jens Kirk.

Kl. 14:10

Jens Kirk (V):

Nu vil jeg bare sige til hr. Bjarne Laustsen, at han skal passe på, hvad han vover sig ud i. Det er jo en gammel, erfaren fjordfisker, han taler til, og for 50 år siden roede vi ud.

Men så sagde hr. Bjarne Laustsen, at der nu bliver smidt 40 pct. ud. Med de nye kameraforsøg viser det sig faktisk, at vi kan få et udsmid, der næsten er nul. Det må da være den helt rigtige form for fiskeri, og det vil sige, at vi næsten kommer ned på det, kan vi sige, hr. Bjarne Laustsen kunne stå og fange med rusen.

Så skal vi også have set efter inde i MSC-ordningen. Jamen jeg synes da, at vi måske skal komme med forslag, hvis der er nogen ting, vi mener kunne forbedres i den ordning, men der skal være en fælles indstilling til dem, som nu har lavet den ordning, med hensyn til, om der er ting, der kan laves anderledes. Men helst synes jeg, vi skal acceptere, at den er anerkendt i fiskeriet, og at man går ind for det, og at den tager hånd om mange af de problemer, vi har set i fiskeriet førhen. Tak.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:10

Bjarne Laustsen (S):

Til det der med at være gammel fisker, og hvad man har stemt for, vil jeg sige, at jeg ikke skal afvise, at jeg i et svagt øjeblik er kommet til at støtte regeringens politik på et tidspunkt, hvor jeg skulle have ladet være; det indrømmer jeg gerne. Det må jeg så rette op på engang på et andet tidspunkt.

Med hensyn til det med forsøgsfiskeri og kameraer og alt det der er det ganske udmærket, men det er jo, når man *har* fanget fiskene. Det, vi gerne vil gøre, er at stille krav til, *hvordan* man gør det, og at det dernæst dokumenteres over for forbrugerne, at det er sådan, man har gjort det. Når man skal lave et mærke, er det jo vigtigt, at det ikke bare er branchen, der kommer og siger, at her har de fundet på et mærke, og at det er så og så godt. Der skal jo også være nogen, der varetager forbrugernes interesser, og hvis vi skal lave et mærke her i Danmark og sende folk af sted til EU, der siger, at man gerne vil have, at alle de 27 EU-medlemslande arbejder på det, så skal det jo være et bredt funderet mærke, som der er nogle fornuftige ting bagved. Og derfor synes jeg også, at vi jo selvfølgelig skal tage de ting, der mangler ved MSC-ordningen, med, f.eks. at vi skal kigge på CO₂-forbruget ved at fange 1 kg fisk. Det tror jeg er noget forbrugerne vil lægge meget mærke til i fremtiden, og der står allerede rigtig mange steder, at det her kilo kød har kostet så og så meget i CO₂-forbrug. Så der er grund til at kigge på ordningen.

Kl. 14:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Ib Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:12

Ib Poulsen (DF):

Hr. Bjarne Laustsen sagde, at han ville være konsulent for SF på det her forslag og måske også i andre sager. Det kan være, det er nødvendigt. Men så kom han med argumentationen for, hvorfor han vil le det, nemlig at han syntes, at der manglede noget i forslaget med hensyn til udsmid. Men når jeg læser forslaget her, kan jeg læse, at der står, at »der er et minimum af uønsket bifangst«, og så er det, jeg vil spørge hr. Bjarne Laustsen: Hvad er det egentlig lige, man vil gøre af uønsket bifangst?

Kl. 14:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:12

Bjarne Laustsen (S):

Lad os nu være enige om, at alt det, man fanger, skal man ilandbringe for at kunne dokumentere, hvor meget man rent faktisk tager op. Jeg ved ikke, om det er hr. Ib Poulsen bekendt, men der ligger rent faktisk en rapport, som Fødevareudvalget har afgivet en betænkning til, der siger, at det, vi skal kigge på, er, hvor mange fisk man kan tåle at tage op af havet. Og det er så det, der gør, at vi kan sige til de danske fiskere: I har så og så mange fisk at fange.

Dernæst drejer det sig om, at vi fanger dem på en så skånsom måde, at vi tager hensyn til natur, miljø, biodiversitet osv., og også at vi får fisk op af havet og i land, der er af en ordentlig kvalitet, så vi kan få nogle penge for dem. Så der står ikke direkte noget om udsmid. Derfor drejer det sig selvfølgelig om, at vi undgår den uønskede bifangst. Det har været sådan gennem mange år, at man har smidt

god spisefisk ud, fordi man blev straffet, hvis man ilandbragte det hele. Det er selvfølgelig nogle ting, vi skal have ændret på.

Kl. 14:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Ib Poulsen.

Kl. 14:13

Ib Poulsen (DF):

At ordføreren ikke kunne svare på mit spørgsmål, kommer egentlig ikke bag på mig. Men jeg kunne høre, at man var meget optaget af kystfiskerordningen. Det var også med i forliget i 2005. Det var jo Dansk Folkepartis mærkesag i de forhandlinger, at vi fik styrket kystfiskerordningen. Men bl.a. Socialdemokratiet var ikke med, da man kunne have været med til at styrke den ordning, hvis man havde været med i det forlig. Så er det bare, jeg vil spørge ordføreren, hvor man var henne, dengang de her ting skulle forhandles på plads.

Kl. 14:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:14

Bjarne Laustsen (S):

Altså, en ordfører, som ikke var med i de forhandlinger, og som stiller sig op herinde i Folketinget og gør sig klog på dem, har jeg såmænd ikke så meget respekt for. Jeg var selv med i de forhandlinger, og vi fik at vide, at der lå en aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti, og at vi kunne få lov at rette i teksten og flytte et komma og et punktum. Det var det. Det var den slags ting, man fra regeringens side ville forhandle med resten af oppositionen om. Det var også derfor, vi blev smidt ud og gik vores vej. Så kan man ikke komme og sige, at vi ikke har søgt indflydelse. Vi kom med en lang, lang række bud på, hvordan vi netop skulle sikre det her område.

Men det er da klart, at når Dansk Folkeparti ikke har andet, er man nødt til at opfinde et eller andet til lejligheden om, hvor dygtig man har været gennem tiderne, og hist op og kom her ned. Men det var ikke noget, man kunne se eller høre under de indledende forhandlinger, der var om den nye fiskeripakke. Tværtimod kan vi se, at man har tilgodeset de største på bekostning af de mindste.

Kl. 14:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Ib Poulsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Ib Poulsen (DF):

Tak. Det er jo et fantastisk godt forslag, som hr. Kristen Touborg og SF er kommet med her, om, at man skal mærke de friskfangede fisk. Man kan så sætte spørgsmålstejn ved, hvilke fisk der ikke er friskfangede. Det er et spørgsmål om, hvor friske de er, når de kommer i land. Der er god mening i, at vi mærker fisken, så forbrugeren kan følge vejen til bordet. Det vil være med til at optimere priserne, også i et erhverv, der i den grad er presset. I landbruget har man jo det her med »fra jord til bord«, mens vi i fiskeriet har det der med »fra haw til maw«, som det hedder. Det er jo rigtig godt, at vi kan se det, og der er det, at vi har et MSC-system, som er under udvikling, og som erhvervet bakker op om. Så synes jeg ikke, at vi ligesom skal gå ind og sige, at det kan vi gøre bedre, når det allerede er godt i gang og hovedlinjerne er meget fornuftige. Så det, SF prøver på her, er jo at sparke en åben dør ind, og det er set før.

Kystfiskerordningen, som også er nævnt, var en af de ting, som Dansk Folkeparti pressede meget på for at få igennem i den nye re-

gulering fra 2005. Kystfiskerordningen giver jo en meget skånsom fiskeriform. Hvis man kan bevare den og styrke den, er det med til at bevare nogle af de små fiskersamfund, og samtidig er det også noget af det, der kan være med til at styrke turismens interesse for nogle områder, fordi der er noget at komme og kigge på. Så derfor er det meget vigtigt, at vi har den her kystfiskerordning, ikke alene af hensyn til de her ting, men også af hensyn til bæredygtigheden i fiskeriet osv.

Men i og med at vi har den her udmærkede MSC-ordning, og at den er godt i vej, kan vi ikke støtte det her forslag, som egentlig er blevet overhalet højre om op til flere gange.

Kl. 14:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:18

Kristen Touborg (SF):

Nu siger ordføreren jo, at vi har et MSC-mærke, og at man derfor ikke kan støtte forslaget her. Nu er det jo ikke sådan, at man, fordi man siger, at man har et miljømærke, så også har noget, der virker. Jeg hørte faktisk også en åbning i ordførerens tale, nemlig at det godt kunne være, at vi skulle se på de forudsætninger, der ligger i MSC-mærkningen.

Så er mit spørgsmål: Hvad er det så, vi skal have ændret på, hvis vi nu har den forudsætning, at forslaget her ikke går igennem, og at det kun bliver det andet, vi skal køre igennem? Hvad er det så, ordføreren vil foreslå vi ændrer på? Er det, at man tager energidelen med? Er det, at man opgiver f.eks. at bruge bomtrawl? Hvad er det for ting, Dansk Folkeparti kunne tænke sig?

Kl. 14:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Ib Poulsen (DF):

Nu har det jo her i runden været fremme et par gange, at man med hensyn til muslingefiskeri i Limfjorden ikke kunne forstå, at det skulle MSC-mærkes. Men det er jo sådan, at der er nogle positive ting ved muslingefiskeriet, bl.a. er muslingerne jo med til at rense vandet for de skadelige stoffer, som landbruget rundtomkring Limfjorden udleder. Jeg ved, at ordføreren selv har landbrug op til Limfjorden. De ting, der bliver udvasket der, er muslingerne med til at rense op. Så det kunne jo være en af de ting, som jeg synes er positiv, altså at man ikke får det pillet ud, hvilket ordføreren åbenbart er til sinds at gøre. Muslingerne kan være med til at rydde op efter landbruget.

Kl. 14:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:19

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt spørge Dansk Folkeparti, om det er deres opfattelse, at den mærkningsordning, MSC, vi har, også vil kunne omfatte industrifiskeri, altså dansk industrifiskeri? Jeg vil godt vide, hvor langt man synes, at den skal gå. Er det grænsen, eller kan man gå endnu længere?

Kl. 14:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:20

Kl. 14:22

Ib Poulsen (DF):

Jamen det kan jeg svare kort på, for med den ordning, der er, MSC-ordningen, er man godt på vej. Man har nogle arter, der er MSC-mærket, og så har man nogle andre på vej. Hvor langt man kan nå i forhold til de krav, der er stillet, må tiden jo vise. Jeg kan ikke sige noget om, om industrifiskeri kan komme med eller ej. Nu er det jo ikke, så vidt jeg ved, menneskefoder, men mere minkfoder og sådan noget, det bliver brugt til. Så et miljømærke for dyrefoder kan man måske også opfinde.

Kl. 14:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:20

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om der slet ikke er noget, man vil være med til at diskutere. Man er bare tilfreds med alt det, som branchen selv finder på. Forbrugernes synspunkter skal vel også vægte i den her sag.

Derfor vil jeg gerne spørge: Er Dansk Folkeparti fuldstændig ligeglad med, hvad det er for nogle redskaber, man fisker med, eksempelvis bomtrawlere? Er man også fuldstændig ligeglad med, hvor meget brændstof de bruger for at fange et bestemt kilo fisk?

Kl. 14:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:21

Ib Poulsen (DF):

Nej, det er vi da bestemt ikke. Derfor har EU med den nye fiskerifond – også selv om vi ikke er så meget for EU – egentlig givet en hel del penge. Det drejer sig om 95 pct., hvis man laver en forbedring på driften, altså på motoren. Så kan man søge om det. Det er jo med til at minimere det. Der er meget fornuft i, at vi kigger på det, så det synes jeg ikke at der er noget problem i.

Kl. 14:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:21

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo fint, hvis man kan reducere det samlede forbrug. Men det, jeg bare siger, er, at det er, som om man kan gå ned i supermarkedet og kigge på en pakke oksekød, og så kan man se, hvor meget CO₂ pr. kg der går til det. Det kan man ikke, når det drejer sig om fisk. Det er jo sådan, at vi f.eks. med bomtrawlere ved, at det koster ekstremt meget at fiske med den form for fiskeriredskaber. Vi ved også, at det er meget hårdt ved bunden osv., og de fisk, der ikke bliver fanget, og de fisk, der bliver fanget, ser heller ikke pæne ud efterfølgende. Men alligevel gør man det. Og hvis det også er sådan, at de er i stand til at få en MSC-certificering, så virker det lidt underligt. Det er jo derfor, at spørgsmålet om at få energimærkning ind i det også kunne være interessant. Men det kan jeg forstå at Dansk Folkeparti afviser.

Kl. 14:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Ib Poulsen (DF):

Det er korrekt, at der er nogle uheldige bivirkninger ved bomtrawlfiskeri. Det er jeg selv bevidst om, og jeg har også altid været meget skeptisk over for bomtrawlfiskeri. Men kan de komme ind under den her ordning, er det jo sådan, det er. Ordningen må jo fungere. Man skal lige se, om det er noget, der virker. Jeg har tiltro til, at den måde, som der bliver fisket på med hensyn til bomtrawl, er i orden.

Jeg tænker på, at vi i Danmark i dag ikke har nogen bomtrawlere, fordi de er udfaset. Det er alt for dyrt med hensyn til brændstoffsforbruget. Det er jo også en af de ting, der gør, at man i de andre lande, f.eks. Holland, nu udfaser bomtrawlerne. Så det giver jo sig selv. Fiskerne og fiskerierhvervet er jo også interesserede i at minimere deres udgifter, og en af de store udgiftsposter er jo brændstoffsforbruget, så det er de meget opmærksomme på. MSC-mærkningen er noget af det, der kan være med til at optimere priserne på fisken, så man er meget opmærksom på at ville give den bedst mulige kvalitet i køledisken til forbrugerne. Så jeg synes egentlig, at det er i orden, som det er.

Så kan jeg se, at tiden er gået.

Kl. 14:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Tage Leegaard som ordfører.

Kl. 14:24

(Ordfører)**Tage Leegaard (KF):**

I Det Konservative Folkeparti er vi af den opfattelse, at genfremsættelsen af dette beslutningsforslag er ganske overflødig, og det kommer sikkert heller ikke bag på forslagsstillerne.

Der er positive elementer i forslaget. Problemet er bare, at mange af punkterne i forslaget allerede er implementeret eller er i gang med at blive implementeret.

Der er fremsat forslag om en MSC-mærkning, og det er, som det også tidligere er sagt, en mærkningsordning, som godtgør, at fiskeriet er udført bæredygtigt. Mærkningsordningen er allerede implementeret for fire arter, og den vil for væsentlige arters vedkommende være gennemført i løbet af de kommende 2 år. Endvidere er der initiativer i gang for en gennemgribende MSC-mærkning af hele fiskeriet.

Jeg synes, det er en god ting, at man ønsker bedre betingelser for kystfiskerne, men de er allerede sikret ekstra kvoter, og skal kystfiskerne have mere, skal der tages fra havfiskerne. Vi har kun hundrede procent, og jeg tror ikke, at det er tiden at reducere yderligere i havfiskernes kvoter. Jeg synes også, vi har et ansvar for de arbejdspladser, som er på land.

En kvalitetsmærkning af kystfanget fisk er problematisk, da der ikke umiddelbart foreligger dokumentation for, at fisk fanget fra kysten har en højere kvalitet end fisk, der er fanget i havfiskeriet.

I de seneste 2 år er der tilmed gennem midler fra de lokale aktionsgrupper tilført kystbyerne næsten 40 mio. kr. i støtte til projekter, som er med til at sikre levevilkårene for kystfiskeriet og dets følgeerhverv.

Regeringen har ikke siddet på hænderne i denne sag, men derimod aktivt medvirket til at bedre fiskeriets vilkår. Så ro på, vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen.

Det Konservative Folkeparti kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 14:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil da godt sige velkommen til det nye medlem for De Konservative og til den nye ordfører. Så vil jeg da bare bemærke, at hvorvidt forslag her i Folketinget er overflødige eller ej, afgør jo det enkelte parti.

Men jeg vil gerne spørge den konservative ordfører, om De Konservative mener, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvad en mærkningsordning indeholder. Bare man kan kalde det for et økologimærke, så er det fuldstændig ligegyldigt, hvad det indeholder. Er det for De Konservative helt ligegyldigt, at det her mærke ikke omfatter f.eks. energiforbrug, at det ikke omfatter brutale fiskeredskaber, som ødelægger havbunden? Er det helt ligegyldigt for De Konservative – bare man har et mærke, så er det ligegyldigt?

Kl. 14:27

Tage Leegaard (KF):

Jeg har bidt mærke i, at World Wildlife Foundation har godkendt MSC-mærket, og det synes jeg da er et godt signal om, at der er en ret god bæredygtighed i dette mærke.

Kl. 14:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:28

Kristen Touborg (SF):

Nu er det sådan, at den mærkningsordning jo er fuldstændig frivillig og uden kontrol fra staten på nogen måde. Det vil altså sige, at man sådan set selv kan beslutte, hvad det er, man vil. Men det er jo på en måde en vildledning af forbrugerne, hvis man får et mærke, et brand, op at stå og det ikke lever op til det, vi sædvanligvis forstår ved bæredygtighed.

Har De Konservative slet ikke gjort sig nogen overvejelser over, om man skulle gå hen og lave en egentlig statslig kontrol af sådan et varemærke, så man kunne undgå at vildlede forbrugerne? Jeg vil godt igen henlede opmærksomheden på, at man jo på økologiområdet har det røde økomærke, som er meget, meget velanskrevet blandt forbrugerne. Kunne man gøre noget lignende her?

Kl. 14:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Tage Leegaard (KF):

Jeg har hørt, at andre ordførere synes, vi har røde mærker nok rundt omkring, men angående mærkningsordning og frivillighed har jeg, når jeg f.eks. har besøgt Hanstholm Havn, bemærket, at de er meget optaget af, at man kan spore produkterne fra haw til maw, som der bliver sagt. Man er i fuld gang med certificering, og man tager det som et kvalitetstjek, at man kan følge produkterne på den måde. Så jeg er helt tryk ved, at fiskeriorganisationerne arbejder med det her.

Kl. 14:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:29

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg vil sige velkommen til arbejdet til den konservative ordfører. Jeg er stolt af at blive nævnt med navns nævnelse i et forslag, som mit parti ikke har fremsat, og det skal ordføreren ikke have utak for. Det er der grund til at respektere.

Ordføreren siger, at vi har nok af røde mærker. Det vil sige, at man heller ikke bryder sig om økologimærker, og det er jo en ret interessant ting at få oplyst her i dag. Det næste er så, som hr. Jens Kirk var inde på, at hvis man skal tilgodese kystfiskeriet, tager man nogle fisk fra nogle andre, fordi Danmark har en samlet pulje, og derfor er det jo interessant, når man forlænger det her. Hvis man vil, kunne man også styrke det, og på hvilken side står Det Konservative Folkeparti med hensyn til at styrke de små kystnære samfund på bekostning af de store? Den konservative leder er jo tit blevet beskyldt for at varetage det store silde- og makrelfiskeri og industrifiskeriet, men hvor står den konservative ordfører i denne sag?

Kl. 14:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Tage Leegaard (KF):

Jeg håber, hr. Bjarne Laustsen bed mærke i, at jeg sagde, at der også er LAG-midler at hente til kystfiskerne, og at der i de sidste par år er tilført kystfiskermiljøerne 40 mio. kr. til projekter. Jeg synes, det er ret mange penge at tilføre erhvervet på den måde, og rigtig mange steder sker det for at tilgodese erhvervet med markedsføring og forarbejdning og den slags ting.

Jeg har det fint med økomærket, men jeg spørger bare, hvor mange røde mærker vi skal klistre på vores fødevarer.

Kl. 14:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:31

Bjarne Laustsen (S):

Nå, o.k., et økomærke kan gå an, men et rødt mærke duer ikke. Men hvis nu miljømærket er på fisk, kunne det måske få en anden farve, hvis det kan behage ordføreren. Hvis det var gult, kunne vi måske lave det grønt, og så kunne det måske gå an.

Men jeg synes, det er interessant, når man siger, at der nu er givet rigtig mange penge. Det er jo, fordi regeringen har forsøgt at snyde fiskeriet i denne sammenhæng. Man har lovet her fra Folketingets talerstol, at man vil hjemtage fuld støtte på landbrugsområdet, men man har ikke gjort det på fiskeriområdet, så det er jo bare en fornøftig mulighed, vi har for at sørge for, at der er liv ude i havnene. De bidrag, vi giver, og som andre kan få hjem, skal vi selvfølgelig også tage hjem her, så det er interessant, at den konservative ordfører undsiger nogle af de gode elementer, der kan være med til at styrke kystfiskeriet.

Kl. 14:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Tage Leegaard (KF):

Det Konservative Folkeparti undsiger ikke noget over for kystfiskerne, og jeg synes, det er positivt, at man har gjort noget for kystfiskerne. Men jeg konstaterede også i mit indlæg, at skal man give noget til kystfiskerne, skal man tage det fra nogle andre, og det føler jeg altså ikke tiden er inde til. Så synes jeg måske også, man lige skal have defineret, hvad en kystfisker egentlig er for noget. Er det en, der ror ud i en robåd, som du var inde på, eller har det noget med bådens størrelse at gøre? Jeg tror nok mest det sidste.

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg skal sige, at selv om hr. Bjarne Laustsen er nordjyde og man normalt siger du til hinanden deroppe, tiltaler man ikke hinanden med du her i Folketinget, men siger hr. Bjarne Laustsen. Jeg er sikker på, at hr. Bjarne Laustsen intet har imod tiltaleformen.

Tak til ordføreren. Der er ikke mere til hr. Tage Leegaard, så vi går videre i ordførerrækken, og det er fru Bente Dahl som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Beslutningsforslaget, som vi arbejder med her i dag, kan sammenfattes i overskrifter over tre hovedområder, men alligevel kan jeg sige, at hovedvægten er lagt på forbrugernes synsvinkel.

Fra en forbrugers synsvinkel er mærkningsordninger rigtig fine redskaber at anvende. Mærkningsordninger medvirker til, at forbrugeren kan foretage et valg på et kvalificeret grundlag samt undgå de varer, som han/hun vil undgå. Det er ingen hemmelighed, at mærkningerne har udviklet sig voldsomt de senere år, og der er rigtig mange faktorer, som det er relevant at mærke for eller imod. Vi har økologimærket, der heldigvis ikke er udhulet, velkendt og accepteret som det er, og vi har også andre mærkningsordningen, der er garant for forskellige principper og forskelligt indhold eller mangel på indhold.

Forbrugeren kan ved sit valg fremme en bæredygtig udvikling i fiskeriet, og i Det Radikale Venstre mener vi, den rigtige måde er at arbejde for at få en mere generel fælles miljømærkning i EU. Det kan være en certificering på et produkt, der er fremstillet under hensyntagen til dyrevelfærd, f.eks. burde økologimærket udvides til æg fra fritgående høns, og det kan være et mærke, som tager højde for energiforbrug, CO₂-udledning, bæredygtige produktionsmetoder m.m.

Vi vil arbejde for, at vi får en fælles miljømærkning. Det er en svaghed, at vi har så mange mærker, og det skal vendes til den styrke, der ligger i at have fælles aftaler. Mens vi arbejder for fælles mærkningsordninger, må vi selvfølgelig mærke varer, som opfylder visse kriterier, f.eks. fisk, så SF's beslutningsforslag om miljømærkning af friskfanget fisk, som vi arbejder med i dag, er et sympatisk forslag, som vi kan støtte.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er en rigtig god idé med miljømærker, fordi de giver forbrugerne en mulighed for at tage stilling til, om de vil købe et produkt, som er bedre på miljøområdet end det, lovgivningen stiller krav om. Netop derfor truer det miljømærke, som fødevareministeren er så glad for, det såkaldte MSC-mærke, med at undergrave miljømærkers troværdighed.

Lad os bare tage et konkret eksempel på et fiskeri, som er certificeret efter den her ordning. Det er skrabning af muslinger i miljøbeskyttede Natura 2000-områder i Limfjorden. I virkeligheden var der jo, da man fik tilladelsen, en meget omfattende debat om, hvorvidt det her overhovedet var lovligt. Det var jo sådan, at statens eget miljøkontor mente, at det var i strid med reglerne, men så var det jo sådan, at de fik besked på at holde op med tale om det, fordi det var fødevareministerens område. Det vil sige, at det her miljømærke til-

syneladende godkender alt, som er lovligt, selv når det er på grænsen.

Det andet, som man kan synes også er bemærkelsesværdigt, er, at når man tager udgangspunkt i det her miljømærke, kan man ikke se nogen som helst forskel på, om fiskene er fanget ved hjælp af trawl eller et andet fiskeredskab, som er mere skånsomt mod natur og miljø, og som medfører et mindre energiforbrug, ja, man kan end ikke vide, om de er fanget med bomtrawl, som vi indtil nu i Danmark har haft den grundopfattelse var noget, vi ikke var ret glade for.

Så problemet med det mærke, som ministeren er glad for og dansk fiskeri er glad for, er, at vi i det lange løb risikerer, at det fuldt berettiget kommer til at så tvivl om, hvorvidt vi som forbrugere overhovedet kan regne med, at der er taget nogle ordentlige miljøhensyn, når dette mærke optræder.

Det er derfor, at SF og hr. Kristen Touborgs forslag på ingen måde er blevet overhalet af udviklingen endsige af regeringen endsige af Dansk Folkeparti, nej, det er et meget relevant forslag, som tager udgangspunkt i det synspunkt, at et miljømærke skal sende et klart signal om, at her er nogle, der gør mere end det, lovgivningen kræver. Det er nemlig en metode til på markedsvilkår – for nu også at gøre borgerlige politikere glade – at kunne styrke de fiskere, der bruger de metoder og den måde at fiske på i konkurrencen. Det burde man i grunden, synes jeg, støtte.

Det fremgår også meget godt af hr. Kristen Touborgs forslag, hvad der sådan er kerneforskellen i forhold til MSC-certificeringen. Det er et spørgsmål om skånsomme redskaber. Jeg tror sådan set ikke, at jeg tidligere har læst i nogen rapporter fra nogle instanser, der beskæftiger sig med det her, at man ikke var i stand til at rubricere nogle fiskeredskaber som mindre skadelige for naturen end andre.

Det andet vigtige element er, at man også inddrager spørgsmål omkring energiforbrug. Nu ved jeg godt, at der er stærke kræfter i Venstre – særlig i Folketinget, mindre i Europa-Parlamentet, har jeg forstået – som mener, at al den der snak om klima og energi bare er at være tossegod, så det skal man holde op med. Efter Enhedslistens opfattelse og efter min opfattelse ville det være fuldt ud berettiget i en miljøcertificering at tage hensyn til, hvor stort energiforbruget er ved den pågældende fiskemetode. Det ville være rigtig klogt og rigtig fornuftigt.

Og til allersidst: Ved etableringen af et sådant mærke, hvor man klart sender et signal om, at fisk fanget på en ganske bestemt måde er mere miljørigtigt fanget end fisk fanget ved andre fiskemetoder, ville man styrke nogle af de fiskere i Danmark, som til skade for lokalområderne, til skade for natur og miljø og til skade for mulighederne for at have en god tilførsel af fisk, der er fanget på en måde, som i det lange løb vil vise sig at være både økonomisk og miljømæssigt bæredygtig, forsvinder, og det ville da være ærgerligt, at vi, fordi man fuldstændig svigter i den nuværende situation, så om 5-10 år skal til at genopfinde kystfiskerne i Danmark, fordi den form for produktion er forsvundet. Det ville jeg synes var rigtig ærgerligt, og jeg er i grunden lidt forundret over, at borgerlige partier, som jeg troede havde en vis sympati for lokalmiljøerne og også det, vi nogle gange kalder Udkantsdanmark, ikke har nogen som helst forståelse for det.

Men der er fuld støtte fra Enhedslistens side til SF's forslag.

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Jens Kirk.

Kl. 14:40

Jens Kirk (V):

Det er til hr. Per Clausens bemærkning om de kystnære områder. Det, at man f.eks. kan få lov til at fange muslinger i Limfjorden, vil være med til at bevare de kystnære samfund. Det er en del af arbejdslivet, der er arbejdspladser omkring Limfjorden med de licen-

ser, der er givet til det fiskeri. Det er det samme med det kystfiskeri, hvor der er tilmeldt 321 både. Dem har vi givet nogle særlige forhold. Vil hr. Per Clausen tage ekstra fisk fra dem for at putte ind i den pulje? Mener hr. Per Clausen ikke, at der allerede er gjort noget – jeg ved godt, at hr. Per Clausens stemte imod i sin tid – ved at give nogle ekstra procent til det kystnære fiskeri? Hvis man gjorde det, som hr. Per Clausen vil, ville der blive færre i det kystnære samfund.

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:41

Per Clausen (EL):

Hr. Jens Kirk har jo ret i, at en af vanskelighederne i politik er, at man somme tider kan have to modsatrettede interesser, på den ene side et ønske om at bevare natur og miljø og på den anden side et ønske om at bevare beskæftigelse. Det må løses, sådan at begge hensyn kan indfries. Der vil jeg bare sige, at det, man har valgt at gøre ved muslingefiskeriet i Limfjorden, er forkert, fordi man ikke der får indfriet begge hensyn, men allerhøjest det ene. Men hr. Jens Kirk har da ret i, at det en vigtig ting at være opmærksom på, fordi det at sikre livet på landet i landdistrikterne, det at sikre mulighed for beskæftigelse der, anser jeg faktisk for at være meget vigtigt. Men så må jeg også sige, at det helt klart er Enhedslistens opfattelse, at det vil være en stor fordel, hvis der blev fanget langt flere fisk inden for det, som er nævnt i SF's forslag, og langt mindre fisk med andre metoder.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en sidste kort bemærkning fra hr. Jens Kirk.

Kl. 14:42

Jens Kirk (V):

Det, jeg vil sige, er, at hr. Per Clausen sådan set ofrer det kystnære samfund, for at muslingerne får lov til at leve frit i Limfjorden. Hvis Limfjorden f.eks. er på 5.000 km² – jeg tør ikke sige det helt nøjagtigt – skræbes der måske på 500 km², altså på 10 pct. Ville det måske ikke være en fordel i nogle henseender, at der nogle steder blev rodet lidt op? Der har været enkelte undersøgelser, der viser, at hvis det kun var hvert femte eller syvende år, kunne der være en lille fordel, men her som i så mange andre sammenhænge ofrer hr. Per Clausen livet omkring fjordene til fordel for det, der skal leve i fjordene.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:42

Per Clausen (EL):

Nej, det gør jeg sådan set ikke. Jeg siger, at jeg synes, at det er meget beklageligt og en dårlig miljøregistrering, dårlig miljøordning, som giver et mærke til et produkt og en fiskemetode, som ligger lige på grænsen af, hvad der er lovligt. Det er det, jeg siger, og dertil vil jeg så sige, at hvis det er muligt at drive muslingskræber i Limfjorden uden at ødelægge naturen, skal man selvfølgelig have mulighed for det – ingen tvivl om det. Jeg siger bare, at det er tvivlsomt, og det viste diskussionen om det også med al ønskelig tydelighed. Jeg synes bare, at det er helt urimeligt, at en produktionsform, som er tvivlsom i forhold til lovgivningen, kan få et miljømærke. Det begriber jeg simpelt hen ikke.

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:43

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kristen Touborg (SF):

Tak for debatten. Jeg synes, det har været godt at få vendt synspunkterne. Man kan jo ikke sige, at Folketingets partier er helt enige, men det er jo en del af folkestyret og demokratiets vilkår, at man tager nogle ordvekslinger og afprøver synspunkter. Så det er sådan set i orden.

Såvel ministeren som Venstres ordfører, hr. Jens Kirk, gør en del ud af at sige, at når vi har en MSC-ordning og økologimærkning, er det jo godt nok. Jeg synes jo nok, at man burde overveje, om sådan en mærkningsordning er tilstrækkelig for forbrugerne. For man kan vel godt sige, at det ligger tæt på grænsen til vildledning, når man siger, at det er en økologimærkning, med alle de risici, der er i det, med alle de ting, der ikke er taget med. Jeg siger jo ikke, at de forudsætninger, der er, ikke er gode, men at der efter min mening bare ikke er nok af dem, og jeg synes altså, at man reelt kommer ud på kanten af, at det er en falsk varebetegnelse, når man søger at gøre forbrugerne opmærksomme på, at det her altså er en miljømærkning, der så er bæredygtig. Jeg hæfter mig dog ved, at hr. Jens Kirk godt vil være med til at kigge MSC-ordningen lidt efter i sømmene. Jeg ved ikke helt, hvad der ligger i det, men hvis der ligger det i det, at vi kan få væsentlig flere elementer ind i ordningen, er det jo for mig ikke afgørende, hvad en ordning hedder, det afgørende er jo, hvad den indeholder, og hvad den betyder. Så hvis der skulle ses en åbning i det fra Venstres side, vil jeg da gerne under udvalgsbehandlingen have en debat om det.

Til Socialdemokratiets ordfører vil jeg gerne sige tak for støtten, og med hensyn til det om udsimid vil jeg gerne præcisere, at det naturligvis er meget nødvendigt, at vi får det afskaffet rent ud sagt, så hvis der er tvivl om det, der står i forslaget, er det fint, at vi går ind og kigger på det.

Dansk Folkepartis ordfører, hr. Ib Poulsen, var vel også lidt åben over for, at der kunne ses på at ændre på mærkets forudsætninger; han svarede så desværre ikke på, om de ændringer, der kunne tænkes, f.eks. var at lade energiforbrug og brutale fiskemetoder gå ind som parametre for at kunne blive certificeret. Men det må vi jo prøve at vende med Dansk Folkeparti. For mig er det ikke afgørende, hvem der laver de her forbedringer, for mig er det afgørende, at forbedringerne kommer.

Hr. Tage Leegaard svarede slet ikke på, om en eventuel statslig kontrol af et MSC-mærke kunne være en mulighed, og det synes jeg er ærgerligt, for der er jo ikke så meget ved at have et mærke, som forbrugerne reelt ikke kan have tillid til. Der er ikke så meget ved, at man sådan stiller sig an og siger til forbrugerne, at nu skal de se, at vi simpelt hen har et miljømærke her, så de roligt kan bruge og spise fisken, hvis der ingen sikkerhed er for, at forudsætningerne også er opfyldt. Det skulle nemlig være sådan, at man med sådan et mærke gik hen og vildledte forbrugerne i stedet for at vejlede dem.

Den radikale ordfører lægger meget vægt på forbrugerhensyn som noget af det bærende, og det er jo absolut også et element i forslaget, som vi er meget opmærksomme på, og som vi også mener er vigtigt. Og så vil jeg godt sige, at det er vigtigt at holde sig for øje, at det jo ikke er nok at kalde tingene noget, altså at opfinde et miljømærke, hvis forudsætningerne for miljømærket ikke er i orden. Et miljømærke er jo ikke kun et miljømærke, der skal jo lidt mere til.

Kl. 14:49

Endelig til hr. Per Clausen vil jeg sige, at jeg er meget enig i de synspunkter, som Enhedslisten giver udtryk for her, bl.a. om det med

forbrugertroværdigheden, for hvis den lider skade, har man virkelig et problem. Hvis vi har kvalitetsmærker, som forbrugerne ikke kan stole på, kommer vi simpelt hen ud i en situation, hvor det hele sejler, og jeg synes, det ville være meget ærgerligt, hvis vi nåede dertil.

Også synspunktet om, at man godt kan gå længere, end lovgivningen forlanger, kan jeg meget tilslutte mig, og det er vel det, vi i virkeligheden bør bygge på i mange sammenhænge, når vi snakker fødevarekvalitet, for der er jo ingen, der siger, at man skal nøjes med den laveste fællesnævner; man kan jo godt gå noget længere med kvaliteten. Og hvis det så samtidig indebærer, at man får en højere pris for varen, er det jo faktisk slet ikke så dårligt endda.

Jeg tænker, at tiden vil afhjælpe den manglende støtte til forslaget, så vi kan få løst problemerne, og her tænker jeg på, at der jo er grænser for, hvor længe det varer, inden vi skal have regeringens mandat afprøvet, og så tror jeg, at der er gode muligheder for, at vi kan få lavet mange gode ting, også det her.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Tage Leegaard.

Kl. 14:50

Tage Leegaard (KF):

Tak. Jeg er glad for, at hr. Kristen Touborg benyttede udtrykket at afprøve mandatet, og at han ikke ligesom tager det for givet, at der så også kommer et regeringsskifte. Jeg tager ordet, fordi jeg, som jeg nævnte fra talerstolen, har oplevet, at fiskerne er rigtig godt i gang med selv at certificere deres produkter med »fra haw til maw«, som der blev sagt. Men jeg kan heller ikke rigtig forstå, at hr. Kristen Touborg har mistillid til World Wildlife Foundation. Det synes jeg da er meget interessant.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:51

Kristen Touborg (SF):

Jeg tvivler sådan set ikke på, at fiskerne er rigtig godt i gang. Det har jeg ikke sat spørgsmålstejn ved. Det, der er mit problem, det, jeg er nervøs for, er jo, at fiskerne måske kan være lidt for godt i gang. Hvis man nu får en certificering, der skal gøre, at man laver en særlig kvalitetsvare, kan forbrugerne så være sikre på, at man nu udfører sit fiskeri på bæredygtig vis? Hvis man kan sætte et mærke på, hvor der står, at sådan er det, og man hverken har kontrol med det eller for den sags skyld forudsætningerne er gode nok, fordi man både bruger alt for meget energi, man ødelægger stenrevne og man bruger fiskerimetoder, som indebærer, at en meget stor del af fiskene ikke kan anvendes eller skal smides ud igen, så synes jeg ikke rigtig, at sådan et mærke er helt godt.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Tage Leegaard for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:52

Tage Leegaard (KF):

Jeg har forstået, at hr. Kristen Touborg har mistillid til World Wildlife Foundation.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:52

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil ikke bruge udtrykket mistillid. Jeg vil sige, at det er utilstrækkeligt, og så vil jeg sige, at det kan risikere at vildlede forbrugerne, hvis man prøver at pynte sig med lånte fjer. Det synes jeg ikke er godt, for jeg tror, det kan ende med, at fiskeriet i sidste ende får et troværdighedsproblem, og så må man nok hellere få gjort noget mere ved det fra starten.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Jens Kirk.

Kl. 14:53

Jens Kirk (V):

Jeg er ikke i tvivl om, at hr. Kristen Touborg vil fremsætte forslaget en gang til om et års tid. Men jeg tror også, hr. Kristen Touborg må konstatere, at MSC-mærket er det mærke, vi skal koncentrere os om i øjeblikket, og at vi skal sørge for at få alt fiskeri mærket. Det er det, der skal sælge den danske fisk som kvalitetsfisk frem for de importerede fra Fjernøsten, som er opdrættet eller fanget på en helt anden måde.

Jeg synes også, hr. Kristen Touborg helt glemmer, at der fiskes med skånsomme fiskeredskaber. Jeg tror, det var hr. Bjarne Laustsen, der blev ved med at tale om, at der fiskes med bomtrawlere, men de er jo ikke certificerede endnu. Der står jo i reglerne, at de skal være skånsomme over for bundforhold m.v., men jeg tror ikke, de er certificerede i øjeblikket. Bundforhold og diversitet skal kunne godtgøres, de skal opfylde kravene til bevarelse af yngel, og for de redskaber og måleapparater, der bruges, er der altså fastsat kriterier, som støttes af bl.a. Verdensnaturfonden. Så jeg synes i grunden, at hr. Kristen Touborg og SF burde støtte nogle af de mærker, vi går ind for. Jeg synes, de er gode, men der er måske nogle ting, der skal kigges efter.

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:54

Kristen Touborg (SF):

Jeg hørte, at Venstre havde en lille smule åbning i forhold til, om forholdene kunne forbedres, og derfor sagde jeg også i min ordførertale, at det jo ikke er vigtigt for mig, hvad det her hedder. Det er vigtigt, hvad det indeholder.

Problemet er bare, at sådan som MSC-mærket er nu, indeholder det for lidt til at være troværdigt over for forbrugerne, og så kan det gå hen og blive en boomerang, hvis man markedsfører et system og forbrugerne i sidste ende vil opdage, at der faktisk ikke er belæg for at sige de ting, man siger. Sagen er jo, at uanset om vi snakker om bomtrawl eller andet trawlfiskeri, er det jo en alt for brutal måde at fiske på, hvis man skal se på bæredygtigheden.

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jens Kirk for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:55

Jens Kirk (V):

Jeg synes, hr. Kristen Touborg er lidt ud på et skråplan her som måske også flere gange i andre sammenhænge. Man bliver ved med at slå på, at der er visse fiskerier, som ikke kan blive certificeret, men de fiskerier er vel ikke certificeret endnu.

Med hensyn til troværdigheden ved jeg godt, at SF mest er tilhænger af, at kontrol er godt og dobbeltkontrol endnu bedre. Man

tror ikke på, at den enkelte person selv kan leve op til nogle standarder, som er fastsat. Man kan sige, at dansk fiskeri nu står i et vade-
sted, priserne er lave, og der er nok af konkurrence. Vi skal sørge for
at få det bedst mulige ud af den kvalitet, vi har i øjeblikket, og så
skal vi vel ikke lægge helt uoverstigelige hindringer, som måske kun
en meget, meget lille del af forbrugerne vil købe. Det drejer sig vel
om at bevare arbejdspladser og få den danske fisk afsat til den bedst
mulige pris.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:56

Kristen Touborg (SF):

Hr. Jens Kirk tager alligevel lidt fejl af, hvad jeg overordnet set me-
ner ideologisk, når han citerer mig eller gør noget, der ligner.

Jeg lever ud fra, at tillid er godt, men kontrol er nødvendig. Det
er det, jeg lever efter, og det er ikke helt det samme som det, Lenin
sagde. Et langt liv har lært mig, at det nok er helt nødvendigt, og
derfor er det også helt essentielt, om man kan køre et mærkningssy-
stem helt uden statslig kontrol.

Jeg vil godt henlede opmærksomheden på, at vi sådan set alle
sammen er vældig glade for det røde Ø-mærke på de økologiske va-
rer. Her er forbrugerne nemlig sikre på, at varerne også er det, de ud-
giver sig for, og det største problem med MSC-mærket er vel i virke-
ligheden, om varerne overhovedet er det, de udgiver sig for.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det blev det sidste ord i denne debat.

Der er ikke flere, der har ønsket ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udval-
get for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse,
betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:58

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 12. februar
2010, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 14:58).